

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
DÖVLƏT STATİSTİKA KOMİTƏSİ**

№ _____

SOSIAL, İQTİSADI İNKİŞAF

12

YANVAR-DEKABR

Məlumatlardan istifadə edərkən Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsinə istinad etmək lazımdır.

Xüsusi işarələr:

"-" hadisə baş verməmişdir

"..." məlumat mövcud deyil

"0,0" məlumat çox kiçik rəqəmlə xarakterizə olunur

"x" müqayisə mümkün deyil

İzahlar:

-cari ilə dair məlumatlar növbəti dəqiqləşdirilmiş statistik hesabatlar əsasında sonrakı nəşrlərdə korrektə edilə bilər

-bəzi hallarda yekunla toplananların cəmi arasındakı fərq rəqəmlərin yuvarlaqlaşdırılması ilə izah olunur

-bu nəşrdə əvvəlki dövrlərə dair məlumatlarla əvvəlki nəşrlərdə həmin dövrlərə aid məlumatlar arasındakı bəzi fərqlər beynəlxalq praktikaya uyğun olaraq yekun statistik hesabatlar əsasında ilkin məlumatlarda aparılmış dəqiqləşdirmələrlə izah olunur

Azərbaycan Respublikasının
Dövlət Statistika Komitəsi
Məruzə № 12
21 yanvar 2019-cu il

2018-ci İLDƏ ÖLKƏNİN İQTİSADI VƏ SOSIAL İNKİŞAFININ MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏRİ

2018-ci ildə ölkədə fəaliyyət göstərən müəssisə, təşkilat və fərdi sahibkarlar tərəfindən 79797,3 milyon manatlıq və ya əvvəlki illə müqayisədə 1,4 faiz çox **ümumi daxili məhsul** istehsal edilmişdir. Bu dövrdə iqtisadiyyatın qeyri-neft sektorunda istehsal olunmuş əlavə dəyər 1,8 faiz, neft sektorunda isə 0,6 faiz artmışdır.

Əlavə dəyərin 44,2 faizi sənayedə, 9,6 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri sahələrində, 8,0 faizi tikintidə, 6,3 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 5,3 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 2,2 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,6 faizi informasiya və rabitə sahələrində, 15,0 faizi isə digər sahələrdə istehsal edilmişdir. Məhsula və idxala xalis vergilər ÜDM-in 7,8 faizini təşkil etmişdir. Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM 8126,2 manata bərabər olmuşdur.

Sənaye müəssisələri və bu sahədə fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən 2018-ci ildə 47,7 milyard manatlıq və ya əvvəlki illə müqayisədə 1,5 faiz çox sənaye məhsulu istehsal edilmişdir. Sənayenin qeyri-neft sektorunda məhsul istehsalı 9,1 faiz artmışdır.

Sənaye məhsulunun 73,0 faizi mədənçıxarma sektorunda, 22,2 faizi emal sektorunda, 4,1 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda, 0,7 faizi isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda istehsal olunmuşdur.

Mədənçıxarma sektorunda əmtəəlik qaz hasilatı 5,8 faiz artmış, neft hasilatı isə 2017-ci ilin səviyyəsində qalmışdır.

Emal sektorunda avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı 31,0 dəfə, tütün məmulatlarının istehsalı 2,7 dəfə, elektrik avadanlıqlarının istehsalı 2,5 dəfə, mebel istehsalı 2,1 dəfə, poliqrafiya məhsullarının istehsalı 82,1 faiz, toxuculuq sənayesi məhsullarının istehsalı 42,4 faiz, tikinti materiallarının istehsalı 26,3 faiz, dəri və dəri məmulatlarının, ayaqqabıların istehsalı 23,3 faiz, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı 14,0 faiz, içkilərin istehsalı 12,2 faiz, metallurgiya sənayesi məhsullarının istehsalı 11,4 faiz, ağacın emalı və ağacdən məmulatların istehsalı 9,5 faiz, kimya sənayesi məhsullarının istehsalı 1,4 faiz, kağız və karton istehsalı 0,5 faiz artmış, kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı 2,5 faiz, maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri işləri 14,7 faiz, əczaçılıq məhsullarının istehsalı 15,1 faiz, maşın və avadanlıqların istehsalı 19,1 faiz, hazır metal məmulatlarının istehsalı 27,4 faiz, sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı isə 67,3 faiz azalmışdır.

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda istehsalın həcmi 7,0 faiz, su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda isə 3,7 faiz artmışdır.

İstehsal edilmiş sənaye məhsulunun böyük hissəsi istehlakçılara göndərilmiş, əvvəlki dövrlərdə yaranmış ehtiyatlar da nəzərə alınmaqla sənaye müəssisələrinin anbarlarında 01 yanvar 2019-cu il vəziyyətinə 458,6 milyon manatlıq hazır məhsul olmuşdur.

Kənd təsərrüfatında bitkiçilik məhsullarının yığımı başa çatmışdır. 2018-ci ildə payızlıq və yazlıq dənli və dənli paxlalı bitkilərin (qarğıdalısız) 1051,4 min hektar əkin sahəsindən 3061,3 min ton və ya 2017-ci illə müqayisədə 13,7 faiz çox məhsul götürülmüşdür. Orta hesabla hər hektardan əldə edilmiş

məhsul 29,1 sentner təşkil etmişdir. Bundan əlavə 31,7 min hektar dən üçün qarğıdalının əkin sahəsindən 247,9 min ton və ya əvvəlki illə müqayisədə 5,2 faiz çox məhsul toplanmış, hər hektardan orta hesabla 57,7 sentner qarğıdalı dənə götürülmüşdür.

2018-ci ildə sahələrdən 1521,9 min ton və ya əvvəlki ilə nisbətən 8,3 faiz çox tərəvəz, 898,9 min ton (1,6 faiz az) kartof, 401,9 min ton (8,2 faiz az) bostan məhsulları, 1010,8 min ton (5,9 faiz çox) meyvə və giləmeyvə, 167,6 min ton (9,6 faiz çox) üzüm, 868,6 ton (12,0 faiz çox) yaşıl çay yarpağı, 299,4 min ton (31,2 faiz az) şəkər çuğunduru, 232,2 min ton (11,9 faiz çox) pambıq, 24,3 min ton (20,6 faiz az) dən üçün günəbaxan, 6,3 min ton (18,8 faiz çox) tütün yığılmışdır.

2018-ci ildə 556,6 min ton, yaxud əvvəlki ilə nisbətən 3,0 faiz çox diri çəkiddə ət, 2080,4 min ton (2,8 faiz çox) süd, 1674,7 milyon ədəd (2,3 faiz az) yumurta, 15,8 min ton (1,2 faiz az) yun istehsal olunmuşdur.

İlkin məlumatlara görə 2019-cu il yanvarın 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə 8357,9 min baş qoyun və keçi, 2666,6 min baş iribuynuzlu mal-qara, o cümlədən 1282,3 min baş inək və camış mövcud olmuşdur. 2018-ci il yanvarın 1-nə nisbətən qoyun və keçilərin sayı 96,4 min baş (1,1 faiz), iribuynuzlu mal-qaranın sayı 6,4 min baş (0,2 faiz), o cümlədən inək və camışların sayı 3,5 min baş (0,3 faiz) azalmışdır.

2017-ci illə müqayisədə kənd təsərrüfatının ümumi məhsulu 4,6 faiz, o cümlədən heyvandarlıq məhsullarının istehsalı 2,7 faiz, bitkiçilik məhsullarının istehsalı isə 6,8 faiz artmışdır.

2019-cu ilin məhsulu üçün 1137,1 min hektar sahədə şum qaldırılmış, 999,9 min hektar sahəyə dən üçün payızlıq taxıl, ondan 667,9 min hektar sahəyə buğda, 331,7 min hektar sahəyə isə arpa səpilmişdir.

2018-ci ildə **əsas kapitala** 17238,2 milyon manat məbləğində, yaxud 2017-ci illə müqayisədə 4,4 faiz az vəsait

yönəldilmişdir. Bu azalma neft sektoruna yatırılmış investisiyaların azalması ilə bağlı olmuş, qeyri-neft sektoruna yönəldilən vəsaitin həcmi isə 22,0 faiz, o cümlədən qeyri-neft sənayesinə qoyulmuş investisiyalar 23,0 faiz artmışdır. İstifadə olunmuş vəsaitin 11656,4 milyon manatı və ya 67,6 faizi məhsul istehsalı obyektlərinin, 4268,0 milyon manatı (24,8 faizi) xidmət sahələri üzrə obyektlərin, 1313,8 milyon manatı (7,6 faizi) isə ümumi sahəsi 2084,7 min kvadrat metr olan yaşayış evlərinin tikintisinə sərf olunmuşdur. Əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitlərin 12016,7 milyon manatını və ya 69,7 faizini daxili vəsaitlər təşkil etmişdir. Əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitlərin 11715,3 milyon manatı və ya 68,0 faizi bilavasitə tikinti-quraşdırma işlərinin yerinə yetirilməsinə sərf olunmuşdur.

Nəqliyyat sektorunda fəaliyyət göstərən müəssisələr və fiziki şəxslər tərəfindən 2018-ci ildə 229,9 milyon ton yük, 2002,8 milyon sərnişin daşınmış və hər biri üzrə daşınma 2017-ci illə müqayisədə 1,5 faiz artmışdır. Yüklərin 64,9 faizi avtomobil, 25,4 faizi boru kəməri, 6,0 faizi dəmir yolu, 3,6 faizi dəniz, 0,1 faizi isə hava nəqliyyatı ilə daşınmışdır.

Sərnişinlərin 88,2 faizi avtomobil, 11,5 faizi metro, qalanları isə hava və dəniz nəqliyyatı vasitələri ilə daşınmışdır.

İnformasiya və rabitə müəssisələri tərəfindən göstərilmiş 1881,2 milyon manatlıq xidmətlərin 72,6 faizi əhaliyə aid olmuşdur. Əvvəlki illə müqayisədə 2018-ci ildə göstərilmiş informasiya və rabitə xidmətlərinin həcmi dəyər ifadəsində 9,3 faiz artmış, bu sahədə əldə edilmiş gəlirin 82,0 faizi qeyri-dövlət sektorunun payına düşmüşdür.

2018-ci ildə **pərakəndə ticarət** şəbəkəsindən əhaliyə 37090,0 milyon manatlıq məhsul satılmış, xidmət subyektləri tərəfindən 9131,8 milyon manatlıq **ödənişli xidmət** göstərilmişdir. 2017-ci illə müqayisədə həm əmtəə dövriyyəsi, həm də əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlərdən əldə olunan gəlir 3,0 faiz artmış, ticarət şəbəkəsində 18638,4 milyon manatlıq

ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları, 18451,6 milyon manatlıq qeyri-ərzaq məhsulları satılmışdır.

Gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyəri də nəzərə alınmaqla 2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında ölkənin **xarici ticarət** dövriyyəsi 29224,0 milyon ABŞ dolları təşkil etmişdir. Ticarət dövriyyəsinin 18928,5 milyon dollarını və ya 64,8 faizini ölkədən ixrac olunmuş məhsulların, 10295,5 milyon dollarını (35,2 faizini) isə idxal məhsullarının dəyəri təşkil etmiş, nəticədə 8633,0 milyon dollar məbləğində müsbət saldo yaranmışdır. 2017-ci ilin yanvar-noyabr ayları ilə müqayisədə xarici ticarət dövriyyəsi faktiki qiymətlərlə 34,6 faiz, o cümlədən ixrac 35,9 faiz, idxal 32,1 faiz artmışdır. Real ifadədə isə dövriyyə 1,1 faiz, o cümlədən ixrac 1,0 faiz, idxal 1,2 faiz artmışdır.

2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında qeyri-neft məhsullarının ixracı 2017-ci ilin eyni dövrünə nisbətən faktiki qiymətlərlə 10,5 faiz, real ifadədə isə 1,4 faiz artaraq 1531,7 milyon dollar təşkil etmişdir.

2018-ci ildə 2017-ci illə müqayisədə **istehlak məhsullarının və xidmətlərin qiymətləri** 2,3 faiz, o cümlədən ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının qiymətləri 1,7 faiz, qeyri-ərzaq məhsullarının qiymətləri 2,6 faiz, əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin qiymətləri 2,7 faiz artmışdır.

2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında mizdlə işləyənlərin **ortalıq nominal əməkhaqqı** 2017-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2,9 faiz artaraq 540,1 manat təşkil etmişdir.

2017-ci illə müqayisədə 2018-ci ildə **əhəlinin gəlirləri** nominal ifadədə 9,2 faiz artaraq 53688,6 milyon manata çatmışdır.

Maliyyə Nazirliyinin operativ məlumatlarına əsasən 2018-ci ildə **dövlət büdcəsinə** 22411,2 milyon manat vəsait daxil olmuş,

büdcədən 22718,9 milyon manat vəsait xərclənmiş, büdcənin icrasında 307,7 milyon manatlıq kəsir yaranmışdır.

Mərkəzi Bankın məlumatlarına görə, 2018-ci il dekabr ayının 1-nə ölkənin bank və digər kredit təşkilatlarının **kredit portfeli** milli valyuta ekvivalentində 12564,2 milyon manat təşkil etmiş, onun 9870,2 milyon manatı uzunmüddətli kreditlər olmuşdur. Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlərin məbləği ümumi kredit portfelinin 13,4 faizini təşkil etmişdir.

Əhalinin banklardakı **əmanətlərinin** milli valyuta ekvivalentində məbləği 2018-ci il dekabr ayının 1-nə 8073,5 milyon manat təşkil etmişdir.

2018-ci ilin dekabr ayında milli valyutanın 1 ABŞ dollarına nisbətdə **orta məzənnəsi** 1,70 manata (ilin əvvəlindən 1,70 manata), 1 Avroya –1,94 manata (2,01), 100 Rusiya rubluna –2,52 manata (2,72) bərabər olmuşdur.

2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında **əhalinin sayı** 76493 nəfər və ya 0,8 faiz artaraq 2018-ci il dekabr ayının 1-i vəziyyətinə 9974578 nəfərə çatmışdır.

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

Göstəricinin adı	2018-ci ilin yanvar- dekabr ayları, faktiki	2018-ci ilin yanvar-dekabr ayları 2017-cı ilin yanvar-dekabr aylarına nisbətən, faizlə	<u>Məlumat üçün</u> 2017-cı ilin yanvar-dekabr ayları 2016-cı ilin yanvar-dekabr aylarına nisbətən, faizlə
A	1	2	3
Ümumi daxili məhsul, milyon manat	79 797,3	101,4	100,1
o cümlədən qeyri-neft ÜDM	46 671,3	101,8	102,7
Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM, manat	8 126,2	100,5	99,1
Sənaye məhsulu, milyon manat	47 659,5	101,5	96,6
o cümlədən qeyri-neft sənayesi	10 047,9	109,1	103,7
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər, milyon manat	17 238,2	95,6	102,8
o cümlədən qeyri-neft sektoruna	11 289,3	122,0	117,0
ondan qeyri-neft sənayesinə	2 704,9	123,0	152,5
Kənd təsərrüfatı məhsulu, milyon manat	7 010,0	104,6	104,2
o cümlədən: bitkiçilik	3 186,0	106,8	106,1
heyvandarlıq	3 824,0	102,7	102,7
Nəqliyyat sektorunda yük daşınması, milyon ton	229,9	101,5	101,8
Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması, milyon sərnişin	2 002,8	101,5	102,3
İnformasiya və rabitə xidmətləri, milyon manat	1 881,2	109,3	106,7
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi, milyon manat	37 090,0	103,0	102,5
Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər, milyon manat	9 131,8	103,0	101,2
Dövlət büdcəsinin gəlirləri, milyon manat	22 411,2	135,7	94,4
Dövlət büdcəsinin xərcləri, milyon manat	22 718,9	129,1	99,1
Dövlət büdcəsinin kəsiri, milyon manat	307,7	x	x
Əhalinin nominal gəlirləri, milyon manat	53 688,6	109,2	108,3
Əhalinin hər nəfərinə düşən nominal gəlirlər, manat	5 467,4	108,2	107,2

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

...ardı

A	1	2	3
Əhalinin banklardakı əmanətləri, 2018-ci il 01 dekabr vəziyyətinə, milyon manat	8 073,5	109,5	96,9
Kredit qoyuluşları, 2018-ci il 01 dekabr vəziyyətinə, milyon manat	12 564,2	102,8	75,1
o cümlədən vaxtı keçmiş kreditlər	1 688,7	89,3	131,1
Orta aylıq nominal əməkhaqqı, manat	540,1*	102,9**	106,2***
İstehlak qiymətlərinin indeksi	x	102,3	112,9
Əhalinin sayı, 2018-ci il 01 dekabr vəziyyətinə, min nəfər	9 974,6	100,9	100,9
Xarici ticarət dövriyyəsi¹⁾, mln. ABŞ \$			
faktiki qiymətlərlə	29 224,0*	134,6**	111,5***
müqayisəli qiymətlərlə	x	101,1**	89,0***
o cümlədən: ixrac			
faktiki qiymətlərlə	18 928,5*	135,9**	117,9***
müqayisəli qiymətlərlə	x	101,0**	92,9***
ondan qeyri-neft ixracı			
faktiki qiymətlərlə	1 531,7*	110,5**	124,1***
müqayisəli qiymətlərlə	x	101,4**	121,8***
idxal			
faktiki qiymətlərlə	10 295,5*	132,1**	101,6***
müqayisəli qiymətlərlə	x	101,2**	83,0***

Qeyd:

* 2018-ci ilin yanvar-noyabr ayları.

** 2018-ci ilin yanvar-noyabr ayları 2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən.

*** 2017-ci ilin yanvar-noyabr ayları 2016-cı ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən.

¹⁾ Hesabat dövründə gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyərində dair məlumatlar nəzərə alınmaqla.

Ümumi Daxili Məhsul

İlkin məlumatlara əsasən 2018-ci ildə ölkə rezidentləri tərəfindən istehsal edilmiş ümumi daxili məhsul əvvəlki illə müqayisədə 1,4 faiz artaraq 79797,3 milyon manata çatmışdır.

Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM 8126,2 manat, yaxud 4780,1 ABŞ dolları təşkil etmişdir.

Yola saldıığımız ildə iqtisadiyyatın qeyri-neft sektorunda istehsal olunmuş əlavə dəyər 1,8 faiz, neft sektorunda isə 0,6 faiz artmışdır.

ÜDM-in 44,2 faizi sənayedə, 9,6 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri sahələrində, 8,0 faizi tikintidə, 6,3 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 5,3 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 2,2 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,6 faizi informasiya və rabitə sahələrində, 15,0 faizi digər sahələrdə istehsal edilmiş, məhsula və idxala xalis vergilər isə ÜDM-in 7,8 faizini təşkil etmişdir.

Ümumi daxili məhsul istehsalı

milyon manat

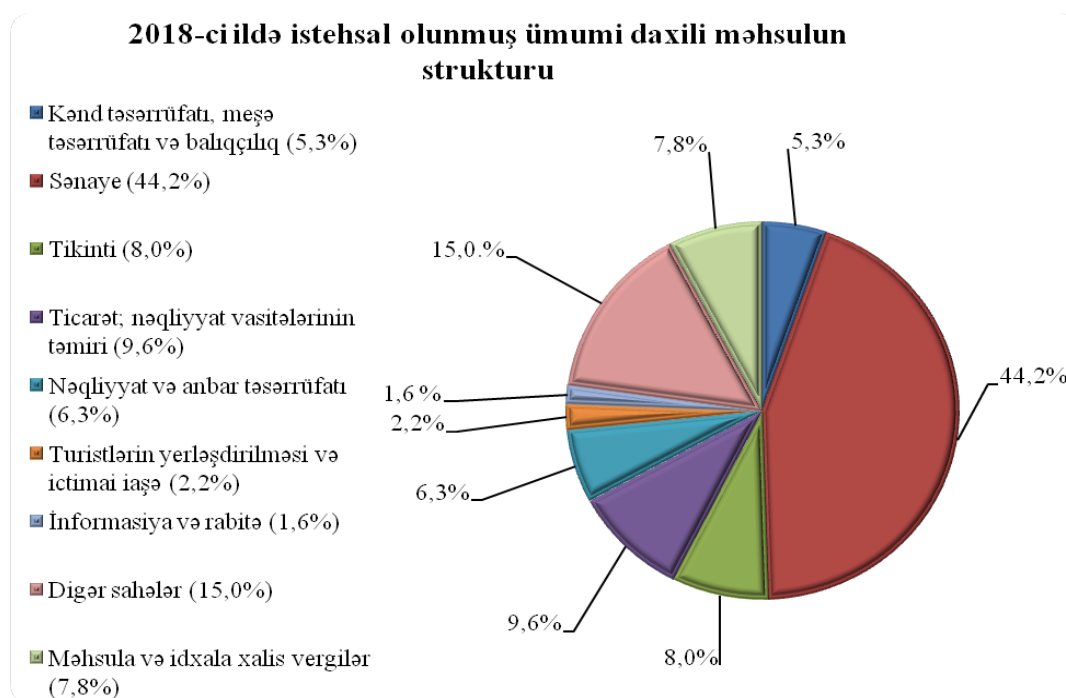
	2018	2017	2018-ci il 2017-ci ilə nisbətən, faizlə
Ümumi Daxili Məhsul	79797,3	70135,1	101,4
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	4196,1	3949,3	104,6
Sənaye	35286,1	28087,3	101,4
o cümlədən:			
mədənçıxarma sənayesi	30781,2	23945,5	100,4
emal sənayesi	3620,7	3311,2	107,9
elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	761,1	714,8	107,0
su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	123,1	115,8	103,7
Tikinti	6353,8	6687,2	91,0
Ticarət və nəqliyyat vasitələrinin təmiri	7670,5	7305,2	103,0
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	5032,6	4737,3	107,8
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	1790,7	1639,8	107,6
İnformasiya və rabitə	1242,8	1138,2	109,3
Digər sahələr	11996,5	11468,9	100,8
Məhsula və idxala xalis vergilər	6228,2	5121,9	101,5
ÜDM-in deflyatoru	112,2	x	x

Neft və qeyri-neft sektorlarında ümumi daxili məhsul istehsalı

milyon manat

	2018	2017	2018-ci il 2017-ci ilə nisbətən, faizlə
Ümumi Daxili Məhsul	79797,3	70135,1	101,4
o cümlədən:			
neft sektoru	33126,0	26073,2	100,6
qeyri-neft sektoru	46671,3	44061,9	101,8

Qrafik 1

Sənaye

2018-ci ildə sənayedə istehsal olunmuş malların və göstərilmiş xidmətlərin həcmi 1,5 faiz artaraq 47,7 milyard manat təşkil etmişdir. Sənayenin qeyri-neft sektorunda istehsal əvvəlki illə müqayisədə 9,1 faiz, neft sektorunda isə 0,4 faiz artmışdır. Sənaye məhsulunun 73,0 faizi mədənçıxarma, 22,2 faizi emal, 4,1 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, 0,7 faizi isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında istehsal olunmuşdur.

Sənayedə qeyri-dövlət sektorunun payı 82,6 faiz olmuşdur. Ümumi istehsalın 92,2 faizi sənaye məhsullarının istehsalı, 7,8 faizi isə sənaye xarakterli xidmətlərin göstərilməsi hesabına yaradılmışdır.

Cədvəl 4

**Sənaye istehsalı indeksləri,
sabit qiymətlərlə, faizlə**

	Əvvəlki aya nisbətən	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən
2017-ci il		
Yanvar	101,2	101,0
Fevral	90,0	96,3
Mart	102,9	93,2
Aprel	104,5	94,0
May	108,6	94,5
İyun	97,8	94,5
İyul	98,5	94,6
Avqust	89,0	94,0
Sentyabr	101,5	94,7
Oktyabr	102,2	95,4
Noyabr	103,2	96,2
Dekabr	102,6	96,6
2018-ci il		
Yanvar	102,6	101,5
Fevral	89,9	101,4
Mart	104,9	102,0
Aprel	98,8	100,9
May	110,8	100,7
İyun	100,6	101,0

REAL SEKTOR

...ardı

	Əvvəlki aya nisbətən	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən
İyul	95,4	100,7
Avqust	99,5	101,9
Sentyabr	94,1	102,0
Oktyabr	95,3	101,5
Noyabr	106,9	101,4
Dekabr	103,8	101,5

2018-ci ildə 2017-ci illə müqayisədə uzunmüddətli istifadədə olan istehlak mallarının istehsalı sahəsində istehsalın ümumi dəyəri 2,1 dəfə, qısamüddətli istifadədə olan malların istehsalı isə 6,4 faiz, enerji məhsullarının istehsalı 1,3 faiz artmış, aralıq istehlak məhsullarının istehsalı 1,3 faiz, istehsal vasitələrinin istehsalı isə 6,5 faiz azalmışdır.

Cədvəl 5

	2018-ci ilin dekabr ayı 2017-ci ilin dekabr ayına nisbətən, faizlə	2018-ci il 2017-ci ilə nisbətən, faizlə
Sənaye -cəmi	101,8	101,5
Aralıq istehlak məhsullarının istehsalı	106,7	98,7
Uzunmüddətli istifadədə olan istehlak mallarının istehsalı	218,1	207,0
Qısamüddətli istifadədə olan malların istehsalı	103,8	106,4
İstehsal vasitələrinin istehsalı	95,9	93,5
Enerji məhsullarının istehsalı	101,8	101,3

İstehsal edilmiş məhsulun böyük hissəsi istehlakçılara göndərilmiş, əvvəlki dövrlərdə yaranmış ehtiyatlar da nəzərə alınmaqla sənaye müəssisələrinin anbarlarında 01 yanvar 2019-cu il vəziyyətinə 458,6 milyon manatlıq hazır məhsul olmuşdur.

Ehtiyatların 55,5 faizi Bakı, 7,2 faizi Sumqayıt, 6,3 faizi Gəncə, 4,0 faizi Şirvan, 0,3 faizi Mingəçevir şəhərlərinin, qalan

hissəsi isə digər şəhər və rayonların sənaye müəssisələrinin anbarlarında qalmışdır. Sənaye müəssisələrinin anbarlarında başqa müəssisələrdən alınmış və satış üçün nəzərdə tutulmuş 49,4 milyon manat məbləğində digər məhsullar da mövcud olmuşdur.

Mədənçıxarma sənayesi

Mədənçıxarma sənayesində istehsalın ümumi dəyəri 34,8 milyard manat olmaqla 2017-ci ilə nisbətən 0,2 faiz artmışdır.

Sahənin əsas məhsulu olan xam neftin əmtəlik hasilatı 38,7 milyon ton, əmtəlik təbii qazın hasilatı isə 19,2 milyard kub metr təşkil etmişdir. Neft hasilatı ötən ilin səviyyəsində qalmış, qaz hasilatı isə 5,8 faiz artmışdır.

Cədvəl 6

Mədənçıxarma sənayesində istehsal olunmuş əsas məhsul növləri

Məhsul növləri	2018-ci ildə istehsal edilmişdir	2017-ci ilə nisbətən, faizlə	01.01.2019-cu il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Xam neft və təbii qaz hasilatı			
Xam neft (qaz kondensatı daxil olmaqla), min ton	38758,0	100,0	238,8
ondan əmtəlik	38 706,1	100,0	238,8
Təbii qaz, milyon kub metr	30 592,2	107,1	-
ondan əmtəlik	19 209,9	105,8	-
Metal filizlərinin hasilatı			
Dəmir filizi, min ton	-	-	38,5
Mis filizləri və konsentratları, ton	1 649,8	82,7	101,4
Qiymətli metal filizləri və konsentratları, kq	6 909,7	97,4	85,5
o cümlədən :			
qızıl	4 238,6	68,3	33,7
gümüş	2 671,1	3,8 d.	51,8
Mədənçıxarma sənayesinin digər məhsulları			
Tikinti qumu, min ton	942,3	120,4	4,5
İnşaat üçün əhəng daşı, min ton	227,1	116,7	-
Çınqıl, qırmadaş, xırda çay daşı, min ton	1 404,6	123,5	3,6

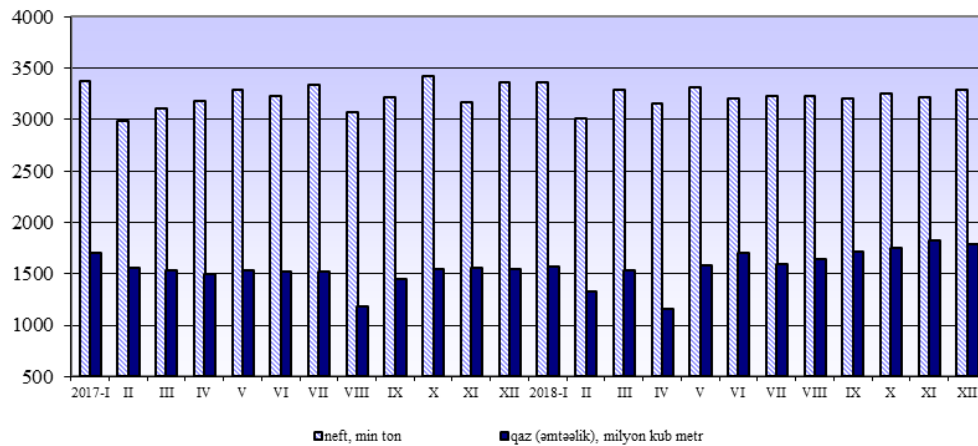
REAL SEKTOR

...ardı

Məhsul növləri	2018-ci ildə istehsal edilmişdir	2017-ci ilə nisbətən, faizlə	01.01.2019-cu il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Duz, ton	66 693,6	99,8	13,4
ondan əmtəəlik	4 202,7	91,8	13,4
Bentonit, min ton	212,3	90,1	144,4
ondan əmtəəlik	201,5	89,5	144,4
Gips və anhidrit, ton	269 198,1	8,4 d.	42 907,3

Qrafik 2

Neft və qaz hasilatının aylar üzrə dinamikası

Emal sənayesi

Emal sənayesində 2018-ci ildə 10,6 milyard manatlıq məhsul istehsal olunmuş və sənaye xarakterli xidmətlər göstərilmişdir.

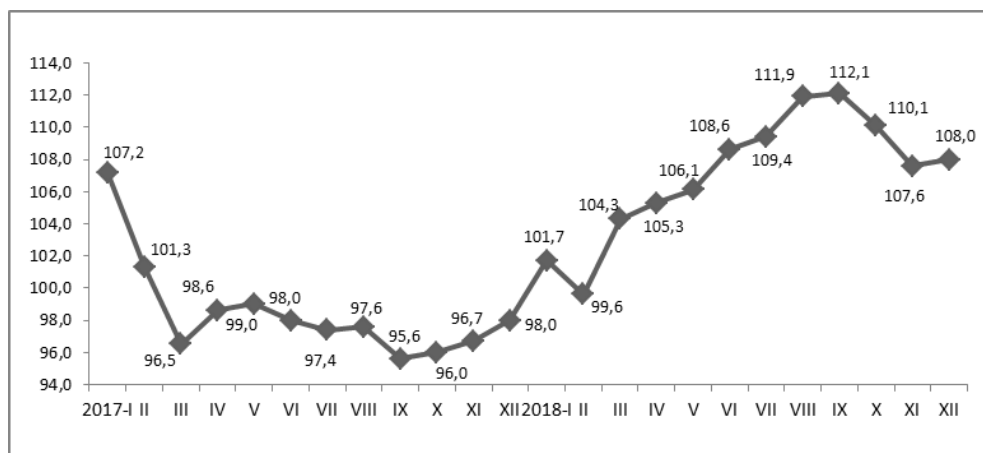
Cədvəl 7

Emal sənayesində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Emal sənayesi-cəmi	ondan qeyri-neft emal sənayesi
2017-ci il		
Yanvar	107,2	118,4
Yanvar-fevral	101,3	106,1
Yanvar-mart	96,5	101,7
Yanvar-aprel	98,6	102,8
Yanvar-may	99,0	102,3
Yanvar-iyun	98,0	101,4
Yanvar-iyul	97,4	100,7
Yanvar-avqust	97,6	100,9
Yanvar-sentyabr	95,6	99,1
Yanvar-oktyabr	96,0	99,9
Yanvar-noyabr	96,7	100,4
Yanvar-dekabr	98,0	101,7
2018-ci il		
Yanvar	101,7	102,7
Yanvar-fevral	99,6	99,9
Yanvar-mart	104,3	106,9
Yanvar-aprel	105,3	108,0
Yanvar-may	106,1	109,0
Yanvar-iyun	108,6	111,8
Yanvar-iyul	109,4	113,7
Yanvar-avqust	111,9	114,2
Yanvar-sentyabr	112,1	113,5
Yanvar-oktyabr	110,1	112,5
Yanvar-noyabr	107,6	110,6
Yanvar-dekabr	108,0	110,8

Qrafik 3

Emal sənayesi üzrə istehsal indeksinin dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Cədvəl 8

Emal sənayesinin fəaliyyət növləri üzrə məhsul buraxılışı

Fəaliyyət növlərinin adı	2018-ci ildə istehsal edilmişdir, min manat*	2017-ci ilə nisbətən (sabit qiymətlərlə), faizlə
Emal sənayesi –cəmi	10 574 315,8	108,0
o cümlədən:		
qida məhsullarının istehsalı	3 314 039,8	101,3
içki istehsalı	287 515,7	112,2
tütün məmulatlarının istehsalı	56 495,8	265,3
toxuculuq sənayesi	238 826,7	142,4
geyim istehsalı	76 221,9	98,3
dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı	24 863,8	123,3
məbeldən başqa ağacın emalı və ağacdən məmulatların istehsalı	12 257,8	109,5
kağız və karton istehsalı	69 905,3	100,5
poliqrafiya məhsullarının istehsalı	190 818,2	182,1
neft məhsullarının istehsalı	3 099 541,0	103,0
kimya sənayesi	524 316,2	101,4
əczaçılıq məhsullarının istehsalı	1 581,9	84,9
rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı	251 852,0	114,0
tikinti materiallarının istehsalı	632 346,2	126,3

...ardı

Fəaliyyət növlərinin adı	2018-ci ildə istehsal edilmişdir, min manat*	2017-ci ilə nisbətən (sabit qiymətlərlə), faizlə
metallurgiya sənayesi	501 225,2	111,4
hazır metal məmulatlarının istehsalı	182 133,6	72,6
kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı	91 113,4	97,5
elektrik avadanlıqlarının istehsalı	202 308,3	246,4
maşın və avadanlıqların istehsalı	168 302,8	80,9
avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı	106 601,7	31,0 d.
sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı	7 137,8	32,7
mebellərin istehsalı	105 049,7	214,7
zərgərlik məmulatları, musiqi alətləri, idman mallarının və tibb avadanlıqlarının istehsalı	21 707,7	114,0
maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri	408 153,3	85,3

*) ev təsərrüfatlarında sənaye məhsulu istehsalının, habelə hüquqi şəxs yaratmadan fərdi sahibkar kimi sənaye sahəsində fəaliyyət göstərənlərin işinin qiymətləndirilməsi də nəzərə alınmaqla

2017-ci illə müqayisədə bütün məmulatlarının istehsalında 2,7 dəfə, içki istehsalında 12,2 faiz, qida məhsullarının istehsalında isə 1,3 faiz artım müşahidə olunmuşdur.

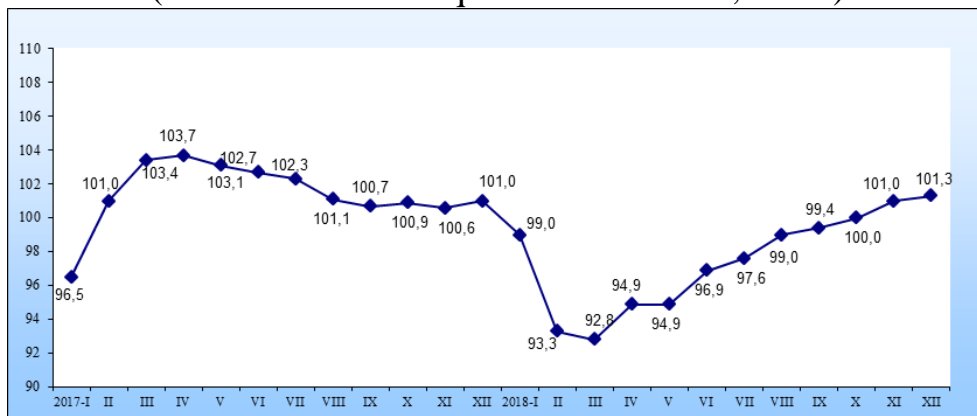
Bu sahələrin əsas məhsullarından brendi (konyak) istehsalı 4,4 dəfə, üzüm şərabının istehsalı 48,9 faiz, alkoqolsuz içkilərin istehsalı 23,4 faiz, kolbasa məmulatlarının istehsalı 6,4 faiz, cəm və marmeladların istehsalı 2,4 faiz artmış, bununla yanaşı qənd və şəkər tozu istehsalı 14,8 faiz, duru bitki yağlarının istehsalı 11,0 faiz azalmışdır.

**Qida məhsullarının, içki və tütün məmulatlarının
istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası**

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Qida məhsullarının istehsalı	İçki istehsalı	Tütün məmulat- larının istehsalı
<u>2017-ci il</u>			
Yanvar	96,5	132,4	56,1
Yanvar-fevral	101,0	159,8	36,5
Yanvar-mart	103,4	137,1	41,9
Yanvar-aprel	103,7	139,4	51,0
Yanvar-may	103,1	137,4	61,4
Yanvar-iyun	102,7	130,6	68,6
Yanvar-iyul	102,3	130,0	76,4
Yanvar-avqust	101,1	128,6	84,1
Yanvar-sentyabr	100,7	126,9	87,2
Yanvar-oktyabr	100,9	124,7	93,4
Yanvar-noyabr	100,6	122,8	106,0
Yanvar-dekabr	101,0	117,2	107,9
<u>2018-ci il</u>			
Yanvar	99,0	75,2	2,8 d.
Yanvar-fevral	93,3	81,0	3,4 d.
Yanvar-mart	92,8	96,9	2,8 d.
Yanvar-aprel	94,9	96,4	2,7 d.
Yanvar-may	94,9	95,5	2,6 d.
Yanvar-iyun	96,9	105,6	3,4 d.
Yanvar-iyul	97,6	109,0	2,9 d.
Yanvar-avqust	99,0	109,3	2,6 d.
Yanvar-sentyabr	99,4	111,4	2,5 d.
Yanvar-oktyabr	100,0	110,6	2,5 d.
Yanvar-noyabr	101,0	108,3	2,2 d.
Yanvar-dekabr	101,3	112,2	265,3

Qrafik 4

Qida məhsullarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Cədvəl 10

Qida məhsullarının, içki və tütün məmulatlarının istehsalı
sahələrində əsas məhsul növlərinin istehsalı

Məhsul növləri	2018-ci ildə istehsal edilmişdir	2017-ci ilə nisbətən, faizlə	01.01.2019-cu il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Qida məhsulları			
Ət (quş əti daxil olmaqla), min ton	311,8	103,0	-
Kolbasa məmulatları, ton	5 723,2	106,4	3,5
Üzlü süd, min ton	910,7	101,8	-
Qaymaq və xama, ton	4 751,0	100,2	-
Pendir və kəsmik, ton	49 992,9	96,8	60,3
Kərə yağı, ton	23 467,9	93,9	0,2
Cem və marmeladlar, ton	76 019,7	102,4	4 418,7
Duru bitki yağları, ton	49 508,3	89,0	836,5
Marqarin, ton	47 211,2	91,3	865,9
İnsanın qidalanması üçün yararlı olan duz, min ton	64,4	101,2	1,0
Qənd və şəkər tozu, min ton	194,4	85,2	0,5
Çörək və çörək-bulka məmulatları, min ton	1 235,0	101,0	-

REAL SEKTOR

...ardı

Məhsul növləri	2018-ci ildə istehsal edilmişdir	2017-ci ilə nisbətən, faizlə	01.01.2019-cu il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
İçki məhsulları			
Şampan şərabı, min dkl	3,1	2,6 d.	2,7
Araq, min dkl	1019,0	185,5	82,2
Brendi (konyak), min dkl	27,7	4,4 d.	18,9
Üzüm şərabı, min dkl	1 500,3	148,9	757,5
Pivə, min dkl	4 647,6	111,0	270,8
Likörlər, min dkl	206,8	2,2 d.	40,5
Alkoqolsuz içkilər, min dkl	22 402,1	123,4	443,1
Tütün məmulatları			
Fermentləşdirilmiş tütün, ton	3 501,5	102,5	294,4
Papiros və siqaretlər, milyon ədəd	4 949,6	4,0 d.	1,1

Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində 339,9 milyon manat dəyərində məhsul istehsal edilmiş, 2017-ci illə müqayisədə toxuculuq sənayesində 42,4 faiz, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalında 23,3 faiz artım, geyim istehsalında isə 1,7 faiz azalma müşahidə olunmuşdur.

Cədvəl 11

Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində indekslərin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Toxuculuq sənayesi	Geyim istehsalı	Dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı
2017-ci il			
Yanvar	2,6 d.	3,0 d.	75,3
Yanvar-fevral	2,6 d.	148,5	63,8
Yanvar-mart	2,4 d.	2,0 d.	46,0
Yanvar-aprel	2,2 d.	173,6	39,6
Yanvar-may	2,2 d.	162,1	41,2
Yanvar-iyun	2,1 d.	157,1	44,2
Yanvar-iyul	198,5	149,0	61,7

REAL SEKTOR

...ardı

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Toxuculuq sənayesi	Geyim istehsalı	Dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı
Yanvar-avqust	182,1	143,5	65,2
Yanvar-sentyabr	173,8	137,9	78,7
Yanvar-oktyabr	168,4	136,2	90,1
Yanvar-noyabr	147,8	131,3	97,2
Yanvar-dekabr	144,7	115,5	95,3
2018-ci il			
Yanvar	173,9	47,7	3,2 d.
Yanvar-fevral	165,8	51,7	4,7 d.
Yanvar-mart	153,2	74,8	185,1
Yanvar-aprel	162,6	112,0	191,4
Yanvar-may	161,4	111,4	195,6
Yanvar-iyun	164,1	110,3	156,9
Yanvar-iyul	164,2	100,7	154,4
Yanvar-avqust	163,0	100,5	154,0
Yanvar-sentyabr	153,3	101,6	142,7
Yanvar-oktyabr	148,8	100,0	135,6
Yanvar-noyabr	142,4	97,9	128,3
Yanvar-dekabr	142,4	98,3	123,3

Cədvəl 12

Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində əsas məhsul növlərinin buraxılışı

Məhsul növləri	2018-ci ildə istehsal edilmişdir	2017-ci ilə nisbətən, faizlə	01.01.2019-cu il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Toxuculuq məhsulları			
Pambıq lifi, ton	61 040,7	164,5	18 167,3
Hazır pambıq parçalar, min kv.m	19 314,4	114,8	2 464,4
Pambıq iplik, ton	24 668,9	142,5	718,1
ondan əmtəəlik	24 258,0	140,1	718,1
Pambıq yataq ağları, min ədəd	578,7	155,8	6,2
Xalça və xalça məmulatları, kv.m	1 783,1	3,2 d.	1 987,6

REAL SEKTOR

...ardı

Məhsul növləri	2018-ci ildə istehsal edilmişdir	2017-ci ilə nisbətən, faizlə	01.01.2019-cu il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Geyim istehsalı			
Üst trikotaj, min ədəd	173,9	62,3	1,2
Alt trikotaj, min ədəd	366,1	67,2	40,3
Corab məmulatları, min cüt	2 297,8	109,9	-
Kişilər üçün istehsalat və peşə komplektləri, gödəkçələr və bleyzerləri, min ədəd	579,7	3,2 d.	6,2
Dəri və dəridən məmulatlar, ayaqqabılar			
Dəri, min kv.m	53,9	167,9	140,0
Aşılannmış xəz dərilər, min kv.m	150,0	108,4	27,9
Ayaqqabı, min cüt	222,2	118,8	31,9

Neft məhsullarının istehsalı sahəsində istehsalın ümumi dəyəri 3 099,5 milyon manat olmaqla 2017-ci illə müqayisədə 3,0 faiz artmışdır. Neft məhsullarından avtomobil benzininin istehsalı 2,4 faiz, yanacaq mazutunun istehsalı 60,0 faiz azalmış, ağ neftin, dizel yanacağının, sürtkü yağlarının, neft bitumunun və neft koksunun istehsalı artmışdır.

Cədvəl 13

Neft məhsullarının istehsalı sahəsində əsas məhsul növlərinin buraxılışı

Məhsul növləri	2018-ci ildə istehsal edilmişdir	2017-ci ilə nisbətən, faizlə	01.01.2019-cu il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Avtomobil benzini, min ton	1 185,6	97,6	71,7
Neft-kimya sənayesində istifadə üçün benzin, min ton	204,6	108,7	-
Ağ neft, min ton	617,0	104,9	51,4
Dizel yanacağı, min ton	1 956,3	103,2	80,9
Yanacaq mazutu, min ton	106,5	40,0	13,4
Sürtkü yağları, min ton	154,7	4,4 d.	11,2
Neft bitumu, min ton	289,5	122,0	16,8
Neft koksı, min ton	244,0	107,6	11,7

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində 777,8 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmiş, 2017-ci illə müqayisədə məhsul buraxılışı rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalında 14,0 faiz, kimya sənayesində 1,4 faiz artmış, əczaçılıq məhsullarının istehsalında isə 15,1 faiz azalmışdır.

Əsas kimya məhsullarından yod istehsalı 6,7 faiz, metanol istehsalı 28,0 faiz, izopropil spirti istehsalı 38,7 faiz azalmış, propilen istehsalı 55,9 faiz, azot istehsalı 39,6 faiz, oksigen istehsalı 34,6 faiz, lak-boya məmulatlarının istehsalı 30,5 faiz, etilen istehsalı 3,0 faiz artmışdır. Resin və plastik kütlə məmulatlarından bərk polipropilen boruların istehsalı 47,3 faiz, butullar, butulkalar və tutumu 2 litrdən çox olmayan oxşar plastik məmulatların istehsalı 60,0 faiz, məsaməli polistirol lövhələr və zolaqların istehsalı isə 61,4 faiz artmışdır.

Cədvəl 14

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Kimya sənayesi	Əczaçılıq məhsullarının istehsalı	Resin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı
2017-ci il			
Yanvar	93,3	111,7	2,4 d.
Yanvar-fevral	93,3	158,9	182,3
Yanvar-mart	95,7	2,4 d.	142,4
Yanvar-aprel	111,7	2,3 d.	160,6
Yanvar-may	122,0	2,0 d.	157,0
Yanvar-iyun	122,4	2,3 d.	148,5
Yanvar-iyul	120,3	2,2 d.	157,3
Yanvar-avqust	122,2	2,0 d.	175,0
Yanvar-sentyabr	118,1	2,4 d.	185,2
Yanvar-oktyabr	120,7	2,4 d.	189,1
Yanvar-noyabr	120,8	2,5 d.	191,4
Yanvar-dekabr	116,5	2,5 d.	171,7
2018-ci il			
Yanvar	98,7	3,1 d.	71,7

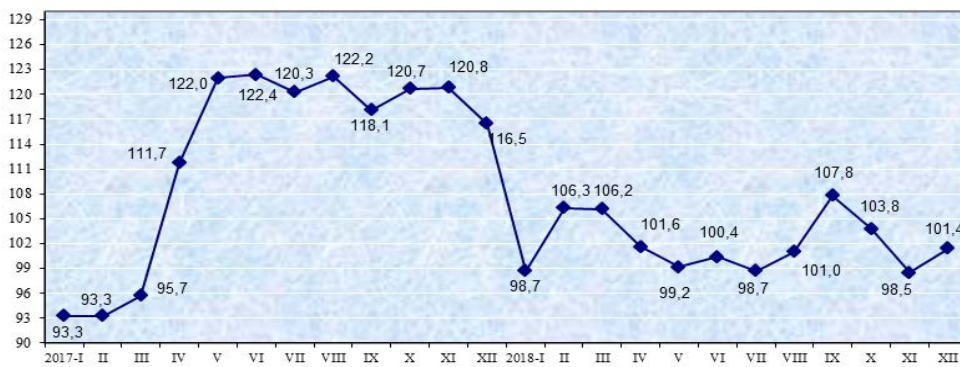
REAL SEKTOR

...ardı

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Kimya sənayesi	Əczaçılıq məhsullarının istehsalı	Rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı
Yanvar-fevral	106,3	2,0 d.	55,1
Yanvar-mart	106,2	78,1	59,5
Yanvar-aprel	101,6	78,0	66,9
Yanvar-may	99,2	103,7	71,7
Yanvar-iyun	100,4	100,3	80,7
Yanvar-iyul	98,7	101,2	88,0
Yanvar-avqust	101,0	120,2	90,4
Yanvar-sentyabr	107,8	96,4	97,2
Yanvar-oktyabr	103,8	87,1	100,1
Yanvar-noyabr	98,5	82,9	106,2
Yanvar-dekabr	101,4	84,9	114,0

Qrafik 5

Kimya sənayesi məhsullarının istehsalının dinamikası (əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

**Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik
kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində əsas məhsul
növlərinin buraxılışı**

Məhsul növləri	2018-ci ildə istehsal edilmişdir	2017-ci ilə nisbətən, faizlə	01.01.2019- cu il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Kimya sənayesi məhsulları			
Azot, min kub m	24 000,5	139,6	73,3
ondan əmtəlik	2 191,2	134,6	73,3
Yod, ton	185,1	93,3	17,0
Oksigen, min kub m	4 758,0	134,6	65,4
Propilen, min ton	56,2	155,9	2,7
ondan əmtəlik	49,2	130,8	2,7
Polietilen, min ton	96,0	103,0	2,4
Etilen, min ton	98,9	103,0	-
İzopropil spirti (mütləq), ton	7 284,9	61,3	172,3
Metanol (metil spirti), min ton	191,4	72,0	22,9
Lak-boya məmulatları, ton	15 134,1	130,5	186,7
Sair üzvi kompozisiya həllədiciləri və durulaşdırıcıları, ton	19 031,5	160,8	154,5
Rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı			
Bərk polietilen borular, borucuqlar, şlanqlar, qollar, ton	10 534,1	122,1	3 974,5
Bərk polipropilen borular, borucuqlar, şlanqlar, qollar, ton	3 510,9	147,3	183,6
Liflə armaturlaşdırılmış sair bərk plastik borular, borucuqlar, qollar, şlanqlar, ton	6 454,5	68,3	162,5
Məsaməli polistirol lövhələr və zolaqlar, ton	1 319,9	161,4	-
Butullar, butulkalar və tutumu 2 litrdən çox olmayan oxşar plastik məmulatlar, min ədəd	5 732,8	160,0	3 970,2
Plastik borular, borucuqlar və şlanqlar üçün fitinqlər, ton	411,6	79,1	37,9
Əczaçılıq məhsullarının istehsalı			
Tərkibində digər antibiotiklər olan, pərakəndə satış üçün qablaşdırılan dərmanlar, min manat	44,8	60,7	36,1

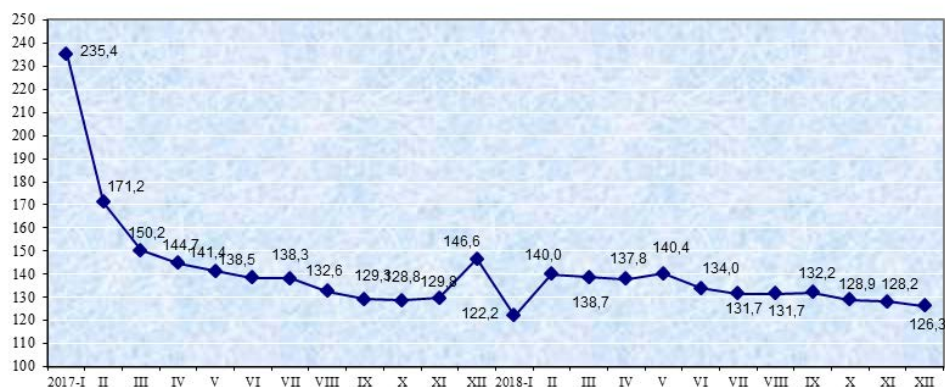
...ardı

Məhsul növləri	2018-ci ildə istehsal edilmişdir	2017-ci ilə nisbətən, faizlə	01.01.2019-cu il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Tərkibində qarışıq və ya xalis məhsullar olan, digər qruplara daxil edilməyən, pərakəndə satış üçün qablaşdırılan sair dərmanlar, min manat	554,4	95,9	194,4

Tikinti materiallarının istehsalı sahəsində fəaliyyət göstərən müəssisələr tərəfindən istehsal edilmiş məhsulun ümumi dəyəri 26,3 faiz artaraq 632,3 milyon manat təşkil etmişdir. Hörmə üçün hazır beton qarışığının istehsalı 78,6 faiz, tikinti kərpicinin istehsalı 14,9 faiz, sementin istehsalı 12,3 faiz, tikinti əhənginin istehsalı 3,4 faiz artmış, betondan yığma tikinti konstruksiyalarının istehsalı 25,3 faiz, tikinti gipsinin istehsalı 51,1 faiz azalmışdır.

Qrafik 6

Tikinti materiallarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

**Tikinti materiallarının istehsalı sahəsində
əsas məhsul növlərinin buraxılışı**

Məhsul növləri	2018-ci ildə istehsal edilmişdir	2017-ci ilə nisbətən, faizlə	01.01.2019-cu il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Sement, min ton	3 444,8	112,3	109,7
Şüşə lifindən iplik, ton	390,8	45,6	-
Tikinti gipsi, min ton	40,8	48,9	0,6
ondan əmtəlik	9,6	30,7	0,6
Tikinti əhəngi, min ton	30,8	103,4	0,8
Sementdən, süni daşdan və ya betondan tikinti blokları və kərpicləri, min ton	74,4	77,2	4,6
Betondan yığma tikinti konstruksiyaları, min kub metr	108,0	74,7	4,2
Asfalt, min ton	290,2	2,0 d.	-
Tikinti kərpic, min kub metr	343,5	114,9	16,5
Hörmə üçün hazır beton qarışığı, min ton	1 408,2	178,6	-
Emal edilmiş mərmər, travertin, alebastr və onlardan məmulatlar, ton	33 728,5	149,8	365,0

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində 2018-ci ildə 683,4 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş, metallurgiya sənayesində 11,4 faiz artım, hazır metal məmulatlarının istehsalı sahəsində 27,4 faiz azalma müşahidə olunmuşdur. İl ərzində sahə üzrə 309,3 min ton (28,9 faiz çox) armatur, 787,7 ton (10,1 faiz çox) alüminium çubuqlar, millər və profillər, 1 329,4 ton (9,8 dəfə çox) mayelər üçün çənlər, sisternlər istehsal edilmişdir.

**Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı
sahələrində indekslərin dinamikası**

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Metallurgiya sənayesi	Hazır metal məmulatlarının istehsalı
<u>2017-ci il</u>		
Yanvar	135,2	127,3
Yanvar-fevral	123,0	89,0
Yanvar-mart	103,8	79,0
Yanvar-aprel	102,4	70,5
Yanvar-may	93,5	65,8
Yanvar-iyun	90,5	69,7
Yanvar-iyul	90,6	69,2
Yanvar-avqust	91,5	68,2
Yanvar-sentyabr	86,3	73,2
Yanvar-oktyabr	86,9	84,0
Yanvar-noyabr	90,1	85,1
Yanvar-dekabr	91,3	88,0
<u>2018-ci il</u>		
Yanvar	96,2	181,5
Yanvar-fevral	90,0	167,0
Yanvar-mart	111,5	246,4
Yanvar-aprel	114,2	219,9
Yanvar-may	118,4	204,1
Yanvar-iyun	115,0	164,1
Yanvar-iyul	114,3	128,2
Yanvar-avqust	113,4	118,2
Yanvar-sentyabr	115,7	107,4
Yanvar-oktyabr	113,3	98,8
Yanvar-noyabr	116,3	75,1
Yanvar-dekabr	111,4	72,6

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində əsas məhsul növlərinin buraxılışı

Məhsul növləri	2018-ci ildə istehsal edilmişdir	2017-ci ilə nisbətən, faizlə	01.01.2019-cu il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Metallurgiya sənayesi məhsulları			
Çuqun tökmə, ton	12,7	3,9	89,2
ondan əmtəlik	-	-	89,2
Polad tökmə, min ton	381,6	98,5	1,0
Armatur, min ton	309,3	128,9	5,7
ondan əmtəlik	292,4	124,4	5,7
Polad borular, min ton	45,9	101,9	-
Emal edilməmiş alüminium ərintiləri, ilkin şəkildə, min ton	43,7	177,0	12,0
Alüminium çubuqlar, millər və profillər, ton	787,7	110,1	177,7
Hazır metal məmulatlarının istehsalı			
Qara metallardan qeyri-elektrik radiatorlar və onların hissələri, ton	46,3	31,0	-
Mayelər üçün çənlər, sistemlər, ton	1 329,4	9,8 d.	40,0
Misdən elektrik izolyasiyası olmayan çoxdamarlı məftil, tros və kabellər, ton	8 284,2	64,0	-

Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik avadanlıqlarının istehsalı sahələrində 293,4 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş, 2017-ci illə müqayisədə kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı 2,5 faiz azalmış, elektrik avadanlıqlarının istehsalı isə 2,5 dəfə artmışdır. 2017-ci illə müqayisədə 1 kV-dan çox gərginlik üçün elektrik cərəyanı naqillərinin istehsalı 62,5 faiz, güc transformatorlarının istehsalı 14,6 faiz artmış, məişət soyuducularının istehsalı 31,2 faiz azalmışdır.

**Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik
avadanlıqlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası**

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı	Elektrik avadanlıqlarının istehsalı
2017-ci il		
Yanvar	3,3 d.	4,6 d.
Yanvar-fevral	182,8	3,4 d.
Yanvar-mart	2,2 d.	2,9 d.
Yanvar-aprel	2,1 d.	2,4 d.
Yanvar-may	172,1	2,1 d.
Yanvar-iyun	175,7	184,2
Yanvar-iyul	157,6	169,0
Yanvar-avqust	142,9	163,8
Yanvar-sentyabr	135,0	165,7
Yanvar-oktyabr	130,5	159,9
Yanvar-noyabr	128,5	150,1
Yanvar-dekabr	125,5	134,6
2018-ci il		
Yanvar	76,8	77,7
Yanvar-fevral	93,9	143,4
Yanvar-mart	81,7	137,4
Yanvar-aprel	93,9	198,5
Yanvar-may	94,3	196,2
Yanvar-iyun	89,4	184,1
Yanvar-iyul	89,3	303,8
Yanvar-avqust	90,4	298,9
Yanvar-sentyabr	89,9	252,3
Yanvar-oktyabr	95,3	244,7
Yanvar-noyabr	90,3	212,2
Yanvar-dekabr	97,5	246,4

**Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik
avadanlıqlarının istehsalı sahələrində əsas
məhsul növlərinin buraxılışı**

Məhsul növləri	2018-ci ildə istehsal edilmişdir	2017-ci ilə nisbətən, faizlə	01.01.2019-cu il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Maye və qazların məsrəfinin və ya səviyyəsinin ölçülməsi üçün cihazlar, ədəd	164 206	72,6	50
Qəbuledici qurğuları olmayan radio və televiziya verilişləri aparatları, ədəd	10 900	107,9	209
Elektrik paylayıcı və nəzarət cihazlarının hissələri, ədəd	124 407	2,3 d.	-
1000 V-dək gərginlik üçün hesablanmış elektrik cərəyanı naqilləri, ton	2 635,5	55,3	3 369,5
Güc transformatorları, ədəd	1443	114,6	-
1 kV-dan çox gərginlik üçün elektrik cərəyanı naqilləri, ton	1048,4	162,5	4 109,8
Televizorlar, ədəd	-	-	4 309
Məişət soyuducuları, ədəd	1 402	68,8	1012

Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin, avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı sahələrində 282,0 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmiş, 2017-ci illə müqayisədə avtomobil istehsalı 31,0 dəfə artmış, maşın və avadanlıqların istehsalı 19,1 faiz, sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı isə 67,3 faiz azalmışdır. İl ərzində məişət kondisionerlərinin istehsalı olmamış, bununla yanaşı 1 303 ədəd traktor, 973 ədəd minik avtomobili istehsal olunmuş, mancanaq dəzgahlarının istehsalı 2,2 dəfə, ştanqlı quyu nasoslarının istehsalı 1,2 faiz artmışdır.

**Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin,
avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı sahələrində
istehsalın dinamikası**

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Maşın və avadanlıqların istehsalı	Avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı	Sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı
<u>2017-ci il</u>			
Yanvar	44,5	-	123,6
Yanvar-fevral	33,8	-	125,6
Yanvar-mart	57,6	-	124,7
Yanvar-aprel	99,0	1,8	132,5
Yanvar-may	118,7	1,6	124,4
Yanvar-iyun	125,1	1,4	118,8
Yanvar-iyul	119,1	1,6	119,3
Yanvar-avqust	132,4	1,6	123,7
Yanvar-sentyabr	127,7	1,8	123,7
Yanvar-oktyabr	123,6	1,7	119,1
Yanvar-noyabr	138,7	1,2	116,9
Yanvar-dekabr	142,9	1,2	114,7
<u>2018-ci il</u>			
Yanvar	71,0	-	32,9
Yanvar-fevral	72,5	-	27,3
Yanvar-mart	127,2	-	33,9
Yanvar-aprel	94,4	8,8 d.	36,0
Yanvar-may	90,1	16,1 d.	37,5
Yanvar-iyun	93,3	16,6 d.	37,3
Yanvar-iyul	84,8	31,3 d.	37,6
Yanvar-avqust	84,0	32,0 d.	38,3
Yanvar-sentyabr	86,8	27,4 d.	36,0
Yanvar-oktyabr	82,3	26,5 d.	34,4
Yanvar-noyabr	75,6	29,1 d.	33,3
Yanvar-dekabr	80,9	31,0 d.	32,7

**Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin,
avtomobillərin istehsalı sahələrində əsas məhsul növlərinin
buraxılışı**

Məhsul növləri	2018-ci ildə istehsal edilmişdir	2017-ci ilə nisbətən, faizlə	01.01.2019-cu il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Fəvvarə armaturu, ton	122,2	6,9 d.	1,9
Ştanqlı quyu nasosları, ədəd	4 506	101,2	75
Mancanaq dəzgahları, ədəd	398	2,2 d.	73
Qazlift quyu avadanlıqları və onların hissələri, ədəd	849	97,4	210
Məişət kondisionerləri, ədəd	-	-	2 241
Odsöndürənlər, ədəd	11 896	57,0	-
Traktorlar, ədəd	1 303	91,7	-
Minik avtomobilləri, ədəd	969	32,4 d.	193

**Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı
bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların
təmizlənməsi və emalı sektorları**

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda 2018-ci il ərzində 1 954,1 milyon manat dəyərində məhsul istehsal olunmuş və xidmətlər göstərilmiş, 2017-ci illə müqayisədə 7,0 faizlik artım müşahidə olunmuşdur.

Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda istehsal edilmiş məhsulların həcmi 3,7 faiz artaraq 313,8 milyon manat təşkil etmişdir.

Cədvəl 23

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında məhsul buraxılışı

Fəaliyyət növlərinin adı	2018-ci ildə istehsal edilmişdir, milyon manat	2017-ci ilə nisbətən (sabit qiymətlərlə), faizlə
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	1 954,1	107,0
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	313,8	103,7

Cədvəl 24

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında istehsal olunmuş əsas məhsul növləri

Məhsul növləri	2018-ci ildə istehsal edilmişdir	2017-ci ilə nisbətən, faizlə	01.01.2019-cu il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı			
Elektrik enerjisi, milyon kVt-saat	23 243,7	102,6	-
ondan əmtəəlik	22 368,9	103,1	-
su elektrik stansiyalarının istehsalı	1 737,6	101,2	-
istilik elektrik stansiyalarının istehsalı	20 534,5	103,1	-
şərti termik elektriki istehsalı	1,0	-	-
küləklə işləyən stansiyaların istehsalı	57,5	5,0 d.	-
günəş enerjisi ilə işləyən stansiyaların istehsalı	38,3	95,7	-
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı			
Suyun təmizlənməsi və bölüşdürülməsi, milyon kub metr	450,6	93,9	-

Tikinti

Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər

2018-ci ildə ölkənin iqtisadi və sosial sahələrinin inkişafı üçün bütün maliyyə mənbələrindən əsas kapitala 17238,2 milyon manat və ya əvvəlki illə müqayisədə 4,4 faiz az vəsait yönəldilmişdir. Bu azalma neft sektoruna yatırılmış investisiyaların azalması ilə bağlı olmuş, qeyri-neft sektoruna yönəldilmiş vəsaitin həcmi isə 22,0 faiz, o cümlədən qeyri-neft sənayesinə qoyulmuş investisiyalar 23,0 faiz artmışdır. İstifadə olunmuş vəsaitin 11656,4 milyon manatı və ya 67,6 faizi məhsul istehsalı sahələrinin, 4268,0 milyon manatı (24,8 faizi) xidmət sahələrinin, 1313,8 milyon manatı (7,6 faizi) isə ümumi sahəsi 2084,7 min kvadrat metr olan yaşayış evlərinin tikintisinin payına düşmüşdür.

Ümumi sərmayənin 46,7 faizi dövlət, 53,3 faizi qeyri-dövlət sektorunun sərmayədarları tərəfindən qoyulmuşdur. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin 68,0 faizi tikinti-quraşdırma işlərinə sərf edilmişdir.

Daxili mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitin dəyəri ümumi sərmayənin 69,7 faizini təşkil etmişdir.

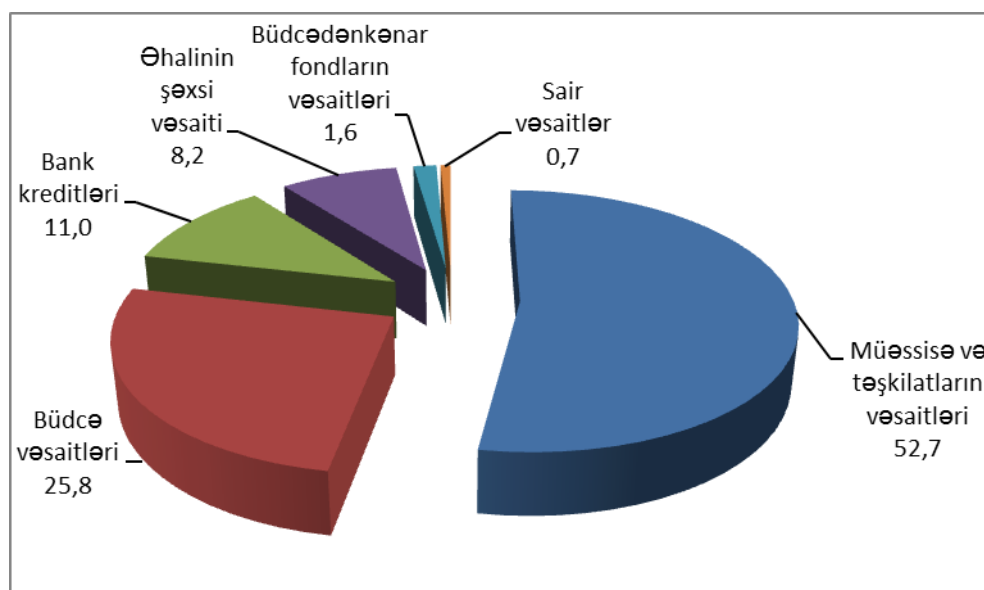
Əsas kapitala yönəldilmiş sərmayədə müəssisə və təşkilatların vəsaitləri 9076,9 milyon manat, bank kreditləri 1902,5 milyon manat, büdcə vəsaitləri 4449,2 milyon manat, büdcədən kənar fondların vəsaitləri 278,7 milyon manat, əhəlinin şəxsi vəsaitləri 1407,8 milyon manat, sair vəsaitlər 123,1 milyon manat təşkil etmişdir.

**Maliyyə mənbələri üzrə
əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər**

	2018-ci ildə, milyon manat	Əvvəlki ilə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Cəmi	17238,2	95,6	100,0
o cümlədən:			
Müəssisə və təşkilatların vəsaitləri	9076,9	80,8	52,7
Bank kreditləri	1902,5	74,6	11,0
Büdcə vəsaitləri	4449,2	180,3	25,8
Büdcədənənar fondların vəsaitləri	278,7	133,0	1,6
Əhalinin şəxsi vəsaiti	1407,8	98,9	8,2
Sair vəsaitlər	123,1	88,9	0,7

Qrafik 7

**Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin maliyyə
mənbələri üzrə strukturu, faizlə**

2018-ci ildə əsas kapitala yönəldilmiş ümumi vəsaitin 50,2 faizi sənaye, 20,6 faizi tikinti, 10,7 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 4,5 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 3,6 faizi dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat, 2,2 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 2,0 faizi təhsil, 1,7 faizi informasiya və rabitə, 1,4 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,3 faizi səhiyyə, 0,9 faizi istirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət, 0,5 faizi inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi, 0,2 faizi maliyyə və sığorta fəaliyyəti, hər birində 0,1 faiz olmaqla peşə, elmi və texniki fəaliyyət, digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi sahələrinə sərf edilmişdir.

Cədvəl 26

**İqtisadiyyatın sahələri üzrə əsas kapitala
yönəldilmiş vəsaitlərin dəyəri**

İqtisadiyyatın sahələri	2018-ci ildə, milyon manat	Əvvəlki ilə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Cəmi	17238,2	95,6	100,0
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	771,0	120,7	4,5
Sənaye	8653,8	78,9	50,2
o cümlədən:			
Mədənçıxarma sənayesi	5675,4	65,1	32,9
Emal sənayesi	1472,0	2,2 d.	8,6
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	658,5	73,1	3,8
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	847,9	124,6	4,9
Tikinti	3545,4	124,8	20,6
ondan yaşayış evlərinin tikintisi	1313,8	132,3	7,6
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	386,7	114,9	2,2

REAL SEKTOR

İqtisadiyyatın sahələri	2018-ci ildə, milyon manat	Əvvəlki ilə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	...sonu
			Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	1843,6	100,3	10,7
o cümlədən:			
nəqliyyat	1840,8	100,3	10,7
poçt və kuryer fəaliyyəti	2,8	80,3	0,0
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	232,4	104,3	1,4
İnformasiya və rabitə	295,0	165,9	1,7
ondan rabitə	142,2	87,6	0,8
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	41,9	2,8 d.	0,2
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	4,3	19,2 d.	0,0
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	18,3	3,0 d.	0,1
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	79,9	103,4	0,5
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	618,2	157,8	3,6
Təhsil	346,6	2,1 d.	2,0
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	230,5	115,9	1,3
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	148,4	106,4	0,9
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	22,2	3,3 d.	0,1

2018-ci ildə neft sektoruna 5948,9 milyon manatlıq vəsait yönəldilmişdir. Qeyri-neft sektorunun inkişafına sərf edilmiş 11289,3 milyon manatlıq vəsaitin 2704,9 milyon manatı (ümumi sərmayənin 15,7 faizi) qeyri-neft sənayesi sektorunda istifadə edilmişdir.

**Neft və qeyri-neft sektoru üzrə əsas kapitala
yönəldilmiş vəsaitlər**

	Neft sektoru		Qeyri-neft sektoru	
	milyon manat	ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə	milyon manat	ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Yanvar	597,6	62,2	362,7	37,8
Fevral	410,9	47,5	453,5	52,5
Mart	404,5	38,7	640,0	61,3
Aprel	465,5	36,1	825,4	63,9
May	475,2	44,0	605,5	56,0
İyun	473,0	43,4	617,9	56,6
İyul	499,7	44,4	625,9	55,6
Avqust	646,2	43,2	850,1	56,8
Sentyabr	458,8	38,4	736,3	61,6
Oktyabr	498,0	37,3	836,0	62,7
Noyabr	403,8	28,5	1012,9	71,5
Dekabr	615,7	14,2	3723,1	85,8

2018-ci ildə mühüm əhəmiyyətli obyektlərdən Naxçıvan Muxtar Respublikasında Təmizləyici Qurğular Kompleksi, Naxçıvan Müəllimlər İnstitutunun yeni binası, Bakı şəhərində Yüksəkgərginlikli avadanlıqlar zavodu, 110/35/10 kilovoltluq “Yasamal-1” və “Qobu”, 35/10-6 kilovoltluq 120 saylı elektrik yarımstansiyaları, Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı Kompleksi, Daxili İşlər Nazirliyinin Polis Akademiyasında tədris binası, Fövqəladə Hallar Nazirliyinin İdman-Sağlamlıq Mərkəzi, Bakı Şəhər Statistika İdarəsinin inzibati binası, Binəqədi Rayon Məhkəməsinin inzibati binası, Bona Dea Beynəlxalq Hospitalı, “Dinamo” oteli, Respublika Narkoloji Mərkəzi, Abşeron Logistika Mərkəzi, Bakı Kitab Mərkəzi, Gənclər Mərkəzi, Bakı Olimpiya Stadionundan Heydər Əliyev prospektinə keçid və müxtəlif səviyyəli yol qovşağı, Ziya Bünyadov prospekti ilə Balaxanı-Binəqədi avtomobil yolunu birləşdirən avtomobil yolu, Sumqayıt şəhərində Pestisidlərin və aqrokimyəvi məhsulların istehsalı zavodu, Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında polipropilen zavodu, tütün məmulatları istehsalı fabriki, əlvan metallar və ferroərintilər zavodu, inşaat kimyəviləri zavodu, Sumqayıt

Dəmiryol Vağzalı, Mingəçevir şəhərində “Mingəçevir Tekstil” MMC-nin iplik istehsalı üzrə iki müəssisəsi, Naftalan şəhərində Naftalan şəhər Mərkəzi Xəstəxanası, Lənkəran şəhərində 2 dəyirman, “Azərxalça” ASC-nin filialı, “Lənkəran-2” yarımstansiyası, Ağdam rayonunda Qarabağ Atçılıq Kompleksi, “Azərxalça” ASC-nin Ağdam filialı, Goranboy rayonunda “Region Aqropark”, Şəmkir-Samux-Goranboy magistral suvarma kanalının ikinci növbəsi, 110/35/10 kilovoltluq “Dəliməmmədli” elektrik yarımstansiyası, Dəliməmmədli-Quşçular-Fəxrəli-Qurbanzadə-Alpout avtomobil yolu, Xaçmaz rayonunda “Azərxalça” ASC-nin Xaçmaz filialı, İsmayıllı rayonunda Heyvandarlıq Kompleksi, Aqropark, “İsmayıllı” elektrik yarımstansiyası, “Azərxalça” ASC-nin İsmayıllı filialı, Muğanlı-İsmayıllı-Mingə-Keyvəndi-Şəbiyan-Bəhliyan avtomobil yolu, Neftçala rayonunda “Xəzər” avtomobil zavodu, Şamaxı rayonunda Üzümcülük və şərabçılıq kompleksi, Dəmirçi Arxeologiya Muzeyi, Dəmirçi-Lahıc avtomobil yolu, Biləsuvar rayonunda Zəhmətabad-Bəydili-Xırmandalı-Əliabad avtomobil yolu, Masallı rayonunda Sənaye məhəlləsi, Çəltik emalı müəssisəsi, Qax rayonunda Aqropark, “Yurd hotel” mehmanxanası, Lerik rayonunda Elektrik stansiyası, Xızı rayonunda “Yeni Yaşma” Külək Elektrik Parkı, Quba rayonunda meyvə emalı zavodu, “ABAD Factory” İstehsalat Kompleksi, Mərkəzi Xəstəxana, İmişli rayonunda Avtomatik İdarəetmə və Nəzarət Mərkəzi, bunlardan əlavə Naxçıvan Muxtar Respublikasında 1726 şagird yerlik 6 ümumitəhsil məktəb binası, bir növbədə gəlişlərin sayı 45 nəfər olan 3 ambulatoriya-poliklinika müəssisəsi, Bakı şəhərində 520 çarpayılıq 2 xəstəxana, 3500 şagird yerlik ümumitəhsil məktəb binası, 200 yerlik məktəbəqədər təhsil müəssisəsi, Naftalan şəhərində 60 çarpayılıq xəstəxana, Şəki şəhərində, Abşeron, Balakən, Qobustan, Sabirabad, Şamaxı və Tovuz rayonlarında 3432 şagird yerlik 7 ümumitəhsil məktəb binası, Yevlax şəhərində, Ağcabədi, Ağdaş, Astara, Bərdə, Biləsuvar, Cəlilabad, Gədəbəy, İmişli, Qəbələ, Qobustan, Oğuz, Lerik, Saatlı, Şəmkir, Tərtər, Tovuz və

Zərdab rayonlarında 1530 yerlik 18 məktəbəqədər təhsil müəssisəsi və s. obyektlər istifadəyə verilmişdir.

2018-ci ildə xarici müəssisə və təşkilatlar tərəfindən əsas kapitalla 5221,5 milyon manat vəsait yönəldilmişdir.

Cədvəl 28

**Daxili və xarici mənbələrdən
əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitlər**

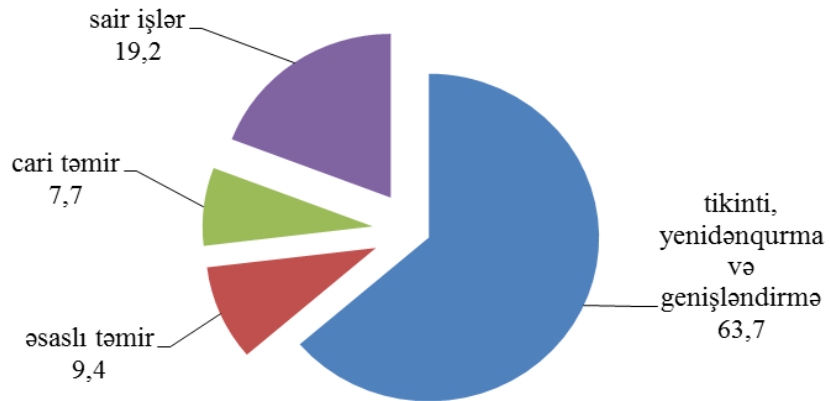
	Daxili mənbələr üzrə		Xarici mənbələr üzrə	
	milyon manat	ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə	milyon manat	ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Yanvar	500,5	52,1	459,8	47,9
Fevral	426,8	49,4	437,6	50,6
Mart	555,4	53,2	489,1	46,8
Aprel	698,7	54,1	592,2	45,9
May	633,0	58,6	447,7	41,4
İyun	624,7	57,3	466,2	42,7
İyul	783,5	69,6	342,1	30,4
Avqust	1100,0	73,5	396,3	26,5
Sentyabr	833,7	69,8	361,4	30,2
Oktyabr	971,8	72,8	362,2	27,2
Noyabr	1016,8	71,8	399,9	28,2
Dekabr	3871,8	89,2	467,0	10,8

Xarici ölkələr və beynəlxalq təşkilatların vəsaitləri hesabına əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitin 4313,5 milyon manatı (82,6 faizi) Birləşmiş Krallıq, İsveçrə, Türkiyə, Malayziya, ABŞ, Yaponiya, İran, Rusiya, Çexiya və Norveç sərmayədarlarına məxsus olmuşdur.

2018-ci ildə tikinti müəssisələri tərəfindən yerinə yetirilmiş inşaat işlərinin 63,7 faizini tikinti, yenidənqurma və genişləndirmə, 9,4 faizini əsaslı təmir, 7,7 faizini cari təmir, 19,2 faizini isə sair tikinti işləri təşkil etmişdir. Ümumi inşaat işlərinin 80,2 faizini qeyri-dövlət tikinti müəssisələri yerinə yetirmişlər.

Qrafik 8

Tikinti müəssisələri tərəfindən yerinə yetirilmiş inşaat işlərinin strukturu (ümumi yekuna görə, faizlə)

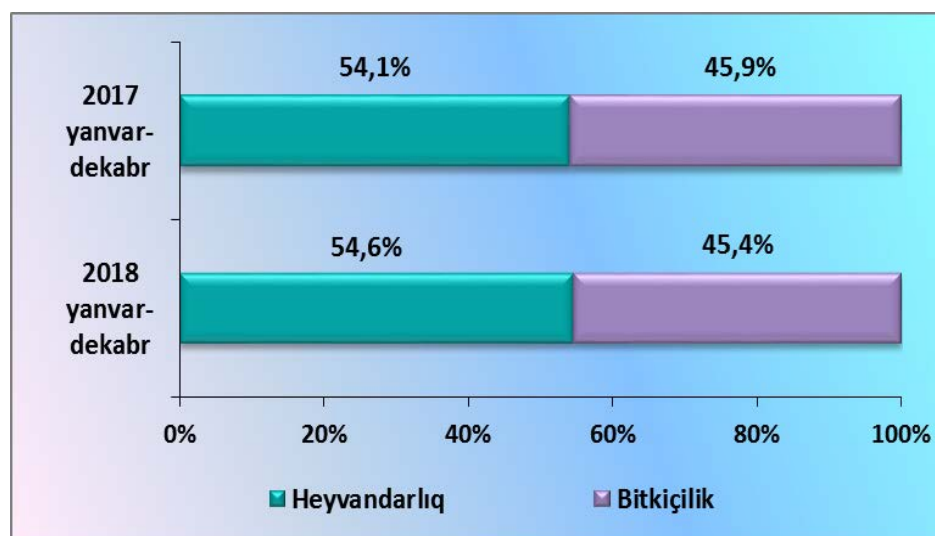

Kənd təsərrüfatı, meşəçilik və balıqçılıq

2018-ci ilin yanvar-dekabr ayları üzrə kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun faktiki qiymətlərlə dəyəri 7010,0 milyon manat təşkil etmişdir ki, onun da 3824,0 milyon manatı heyvandarlıq, 3186,0 milyon manatı isə bitkiçilik məhsullarının payına düşür.

Qrafik 9

Kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun strukturu

2017-ci ilin yanvar-dekabr ayları ilə müqayisədə kənd təsərrüfatının istehsalı 4,6 faiz, o cümlədən heyvandarlıq məhsullarının istehsalı 2,7 faiz, bitkiçilik məhsullarının istehsalı isə 6,8 faiz artmışdır.

Kənd təsərrüfatı üzrə istehsal indeksinin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Cəmi	o cümlədən	
		heyvandarlıq məhsulları	bitkiçilik məhsulları
<u>2017-ci il</u>			
Yanvar	103,5	102,9	133,2
Yanvar-fevral	103,2	102,8	128,8
Yanvar-mart	103,5	103,0	124,6
Yanvar-aprel	103,2	102,6	115,8
Yanvar-may	102,0	102,3	100,1
Yanvar-iyun	102,2	102,6	101,7
Yanvar-iyul	101,2	103,0	99,2
Yanvar-avqust	101,7	102,5	100,9
Yanvar-sentyabr	102,8	103,0	102,6
Yanvar-oktyabr	104,0	102,8	105,3
Yanvar-noyabr	104,2	102,8	105,9
Yanvar-dekabr	104,2	102,7	106,1
<u>2018-ci il</u>			
Yanvar	104,3	103,6	133,5
Yanvar-fevral	103,4	102,6	143,8
Yanvar-mart	104,2	102,8	163,2
Yanvar-aprel	103,5	102,6	120,2
Yanvar-may	108,5	102,5	152,0
Yanvar-iyun	107,6	102,5	114,6
Yanvar-iyul	106,5	102,5	111,0
Yanvar-avqust	104,2	102,6	105,8
Yanvar-sentyabr	104,3	102,7	105,8
Yanvar-oktyabr	105,0	102,6	107,4
Yanvar-noyabr	104,6	102,7	106,6
Yanvar-dekabr	104,6	102,7	106,8

Bitkiçilik. 2018-ci ildə payızlıq və yazlıq dənli və dənli paxlalı bitkilərin (qarğıdalısız) 1051,4 min hektar əkin sahəsindən 3061,3 min ton və ya 2017-ci illə müqayisədə 13,7 faiz çox məhsul götürülmüşdür. Orta hesabla hər hektardan əldə edilmiş məhsul 29,1 sentner təşkil etmişdir. Bundan əlavə məhsulu toplanmış 31,7 min hektar dən üçün qarğıdalının əkin sahəsindən 247,9 min ton məhsul toplanmış, hər hektardan orta hesabla 57,7 sentner qarğıdalı dənə götürülmüşdür. Qarğıdalı dənə nəzərə alınmaqla ölkə üzrə taxıl istehsalı 3309,2 min ton olmuşdur.

Dənli və dənli paxlalıların tərkibində payızlıq və yazlıq buğda əsas yer tutur. İstehsal olunmuş taxıl məhsulunun 61,7 faizini (2042,9 min ton) buğda, 28,5 faizini (942,0 min ton) arpa, 7,5 faizini (247,9 min ton) qarğıdalı, 0,4 faizini (12,4 min ton) çəltik, 1,5 faizini (49,7 min ton) paxlalılar, 0,4 faizini (14,3 min ton) isə digər dənli bitkilər təşkil etmişdir.

2018-ci ildə sahələrdən 1521,9 min ton və ya əvvəlki ilə nisbətən 8,3 faiz çox tərəvəz, 898,9 min ton (1,6 faiz az) kartof, 401,9 min ton (8,2 faiz az) bostan məhsulları toplanmışdır. Eyni zamanda, hektarın orta məhsuldarlığı tərəvəz üzrə 8 sentner, bostan məhsulları üzrə 4 sentner artmış, kartof üzrə isə 1 sentner azalmış və uyğun olaraq 163, 191 və 149 sentner olmuşdur.

2018-ci ildə 132,5 min hektar sahədə pambıq, 11,6 min hektar sahədə dən üçün günəbaxan, 8,6 min hektar sahədə şəkər çuğunduru və 3,4 min hektar sahədə tütün əkilmişdir. Hesabat ilində həmin sahələrdən 232,2 min ton və ya 2017-ci ilə nisbətən 11,9 faiz çox pambıq, 24,3 min ton (20,6 faiz az) dən üçün günəbaxan, 299,4 min ton (31,2 faiz az) şəkər çuğunduru və 6,3 min ton (18,8 faiz çox) tütün yığılmışdır.

2018-ci ildə 1010,8 min ton (5,9 faiz çox) meyvə və giləmeyvə, 167,6 min ton (9,6 faiz çox) üzüm, 868,6 ton (12,0 faiz çox) yaşıl çay yarpağı toplanmışdır.

**Bütün təsərrüfat kateqoriyaları üzrə
bitkiçilik məhsullarının yığımı**

	2018-ci il yanvar-dekabr				2017-ci il yanvar-dekabr		
	Əkin sahəsi, min hektar	Yığılmış sahə, min hektar	Yığılmış məhsul, min ton	Məhsul- darlıq, sent/ha	Yığılmış sahə, min hektar	Yığılmış məhsul, min ton	Məhsul- darlıq, sent/ha
Dənli və dənli paxlalı bitkilər- cəmi	1 083,1	1 081,2	3 309,2	30,0	977,1	2 928,8	29,8
ondan:							
buğda	679,1	677,9	2 042,9	30,1	596,1	1 818,7	30,5
arpa	337,2	337,2	942,0	27,9	318,5	815,0	25,6
qarğıdalı	31,7	31,7	247,9	57,7	35,7	235,7	60,9
çəltik	4,1	4,0	12,4	30,0	5,1	16,2	31,7
sair dənli	5,0	5,0	14,3	23,4	4,6	11,3	23,0
paxlalılar	26,0	25,4	49,7	19,3	17,1	31,9	18,5
Pambıq	132,5	132,5	232,2	17,5	135,9	207,5	15,3
Dən üçün günəbaxan ¹⁾	11,6	11,6	24,3	20,6	15,2	30,6	20,1
Şəkər çuğunduru ¹⁾	8,6	8,6	299,4	350	13,8	435,0	316
Tütün	3,4	3,3	6,3	19,0	3,2	5,3	16,6
Kartof	59,3	59,3	898,9	149	58,8	913,9	150
Tərəvəz	69,5	69,5	1 521,9	163	69,3	1 405,6	155
Bostan məhsulları	20,9	20,9	401,9	191	23,4	438,1	187
Meyvə və giləmeyvə	199,7	147,4 ²⁾	1 010,8	68,0	138,3 ²⁾	954,8	68,4
Üzüm	16,1	14,4 ²⁾	167,6	92,8	14,1 ²⁾	152,8	84,1
Yaşıl çay yarpağı, ton	1,1	0,7 ²⁾	868,6	11,1	0,6 ²⁾	775,2	11,1

1) ilkin çəkiddə

2) əkmələr bar verən yaşda

2019-cu ilin məhsulu üçün təmiz hərəkət şümu da daxil olmaqla 1137,1 min hektar və ya əvvəlki ilə nisbətən 0,1 faiz az sahədə şum qaldırılmış, 1017,7 min hektarda dən və yaşıl yem üçün payızlıq bitkilər səpilmişdir. Bunun 999,9 min hektarı dən üçün nəzərdə tutulmuşdur. Dənlik taxılın 66,8 faizi və ya 667,9 min hektarı buğda, 33,2 faizi və ya 331,7 min hektarı arpa əkin sahəsidir. Əvvəlki ilə nisbətən dən üçün taxılın cəmi əkin sahəsi 0,8 faiz, o cümlədən buğdanın əkin sahəsi 0,3 faiz, arpanın əkin sahəsi isə 2,0 faiz artmışdır.

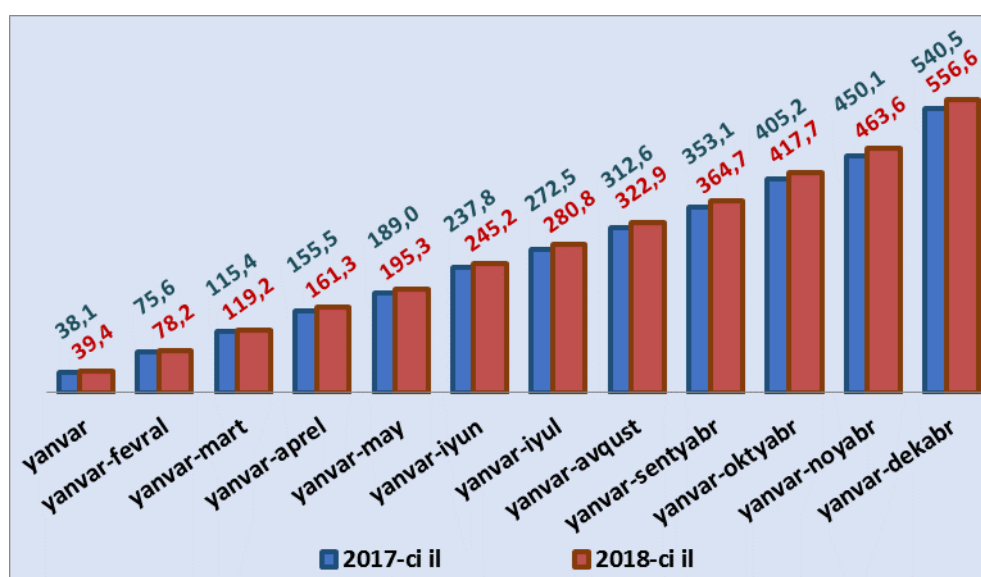
Heyvandarlıq. Hesabat ilində diri çəkiddə ət istehsalı 3,0 faiz artaraq 556,6 min ton, süd istehsalı 2,8 faiz artaraq 2080,4 min ton, yumurta istehsalı 2,3 faiz azalaraq 1674,7 milyon ədəd, yun istehsalı 1,2 faiz azalaraq 15,8 min ton olmuşdur. Bundan başqa, ölkədə 514 ton (keçən il 245 ton) barama istehsal olunmuşdur ki, bu da son 20 ilin ən yüksək göstəricisidir.

Qrafik 10

Əsas növ heyvandarlıq məhsullarının istehsalı

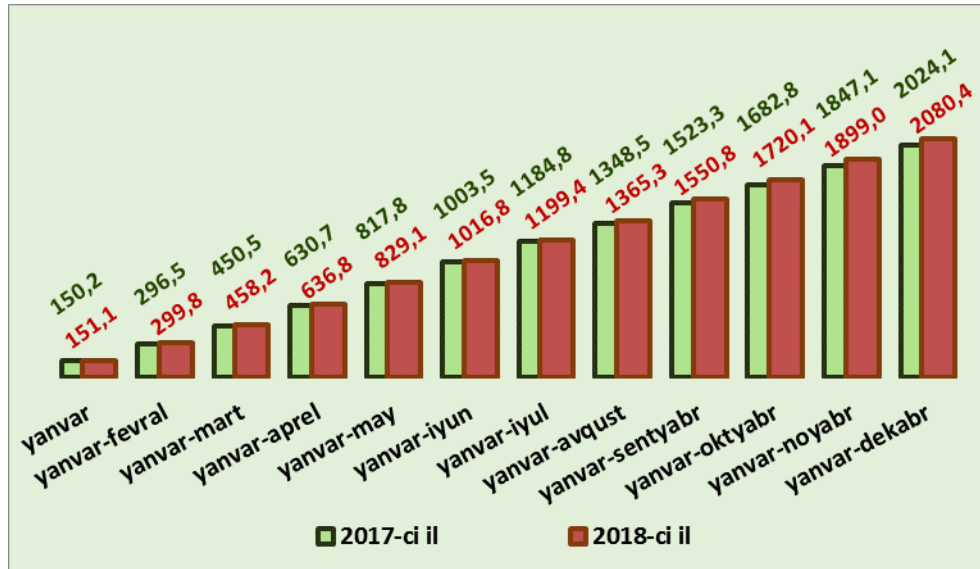
(artan yekunla)

Ət istehsalı (diri çəkiddə), min ton

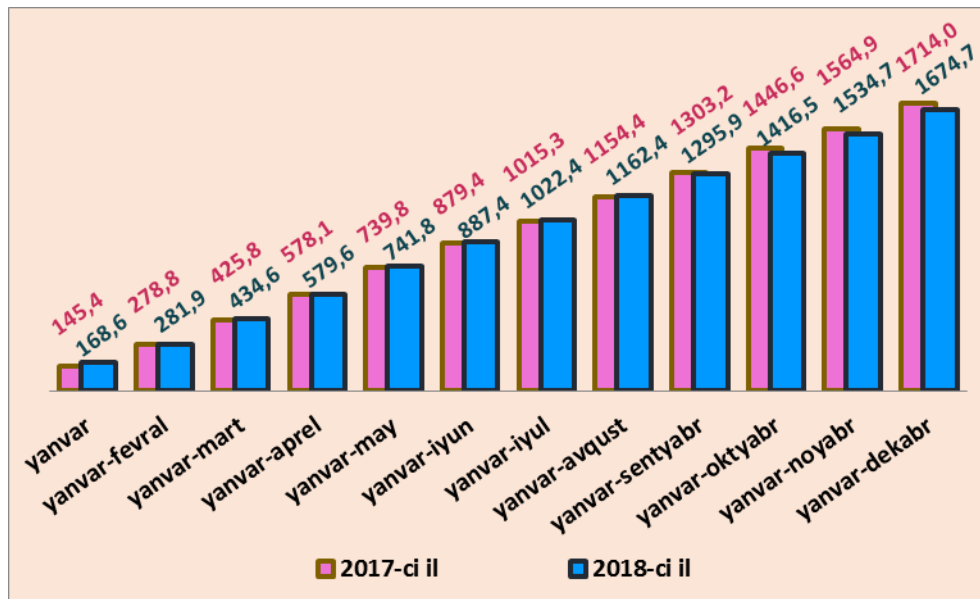
Qrafik 11

Süd istehsalı, min ton

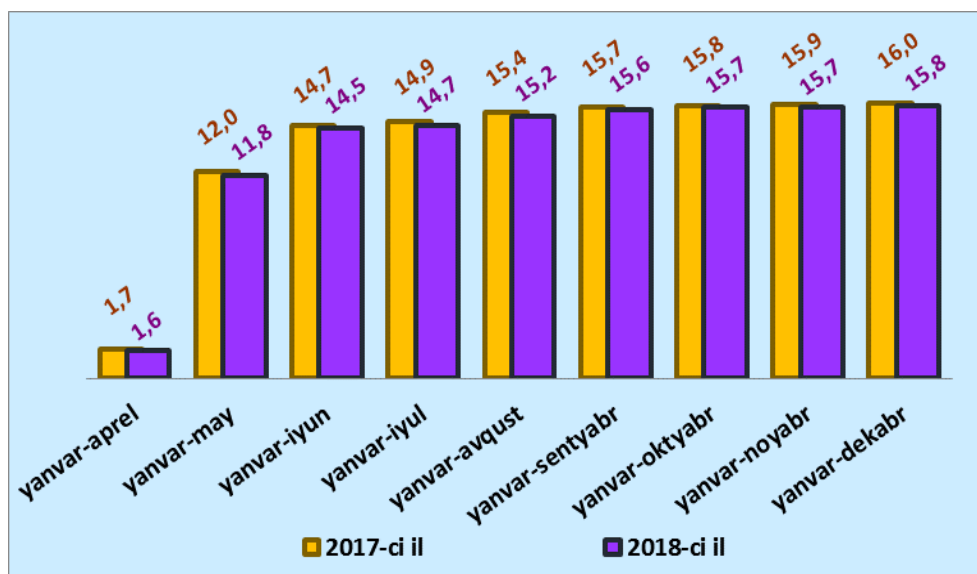

Qrafik 12

Yumurta istehsalı, milyon ədəd

Yun istehsalı, min ton

2018-ci ildə hər inək və camışdan orta hesabla 1589 kiloqram süd sağılmışdır (2017-ci ildə 1528 kq).

İlkin məlumatlara görə 2019-cu il yanvarın 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə 8357,9 min baş qoyun və keçi, 2666,6 min baş iribuynuzlu mal-qara, o cümlədən 1282,3 min baş inək və camışlar mövcud olmuşdur. Qaramal naxırının 48,1 faizini inək və camışlar təşkil edir.

**Bütün təsərrüfat kateqoriyaları üzrə
heyvanların və quşların sayı, min baş**

	1-i yanvar 2019-cu il	1-i yanvar 2018-ci il	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən	
			%	+, -
İribuynuzlu mal-qara	2 666,6	2 673,0	99,8	-6,4
o cümlədən: inək və camışlar	1 282,3	1 285,8	99,7	-3,5
Qoyun və keçilər	8 357,9	8 454,3	98,9	-96,4
Donuzlar, baş	5 275	4 856	108,6	419
Quşlar, min baş müəssisələr üzrə	12 378,5	12 469,0	99,3	-90,5
quşçuluq fabrikləri üzrə	12 257,0	12 343,2	99,3	-86,2

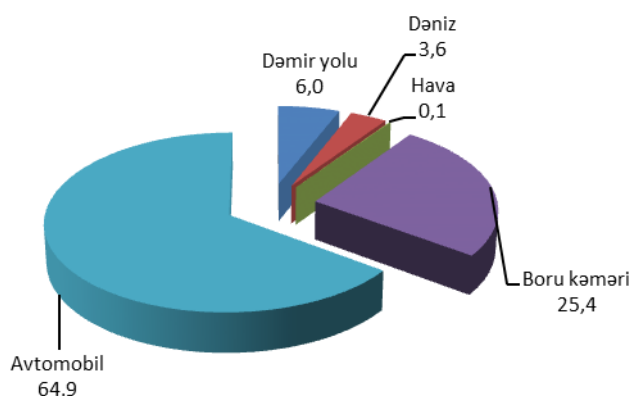
Ötən il quşçuluq fabriklərində diri çəkiddə 74,4 min ton quş əti və 640,2 milyon ədəd yumurta istehsal olunmuşdur. Ümumilikdə fabriklər üzrə cəmi quşların sayı 12257,0 min baş olmuş, hər yumurtlayan toyuqdan orta hesabla 169 ədəd yumurta alınmışdır.

Nəqliyyat

2018-ci ildə nəqliyyat sektorunda fəaliyyət göstərən təsərrüfat subyektləri tərəfindən 229,9 milyon ton yük daşınmış və 2017-ci ilə nisbətən 1,5 faiz artım müşahidə olunmuşdur. Yüklərin 3,6 faizi dəniz, 6,0 faizi dəmir yolu, 0,1 faizi hava, 64,9 faizi avtomobil nəqliyyatı, 25,4 faizi isə boru kəməri ilə daşınmışdır.

Qrafik 14

Yük daşınmasının nəqliyyat növləri üzrə strukturu, faizlə

Qeyri-dövlət sektoruna məxsus nəqliyyat vasitələri ilə daşınmış yüklərin həcmi 2,8 faiz artmış, daşınmış yüklərin ümumi həcmində onların xüsusi çəkisi 82,4 faiz təşkil etmişdir.

2018-ci ildə nəqliyyatçılar 2002,8 milyon nəfərə və ya 2017-ci illə müqayisədə 1,5 faiz çox sənişinə xidmət göstərmişlər. Sənişinlərin 88,2 faizi avtomobil nəqliyyatı, 11,5 faizi metro, qalan hissəsi isə digər nəqliyyat növləri ilə daşınmışdır.

Dəmir yolu nəqliyyatı ilə 2018-ci ildə 13,7 milyon ton yük, 2785,4 min sərnişin daşınmış, 2017-ci illə müqayisədə yük daşınmasında 5,7 faiz azalma, sərnişin daşınmasında isə 11,8 faiz artım müşahidə olunmuşdur.

Orta hesabla sutkada 338 vaqon yüklənmiş, 411 vaqon isə boşaldılmışdır.

Sutka ərzində dəmir yolunun Şimal istiqaməti üzrə 12,7 min ton, Qərb istiqaməti üzrə 5,4 min ton, Cənub istiqaməti üzrə isə 0,8 min ton yüklənmə işi yerinə yetirilmişdir.

Dəniz nəqliyyatı ilə 2018-ci ildə daşınmış yüklərin həcmi 8236,1 min ton təşkil etmiş və əvvəlki ilə nisbətən 1,3 faiz azalmışdır. Yüklərin 54,8 faizini neft yükləri təşkil etmişdir.

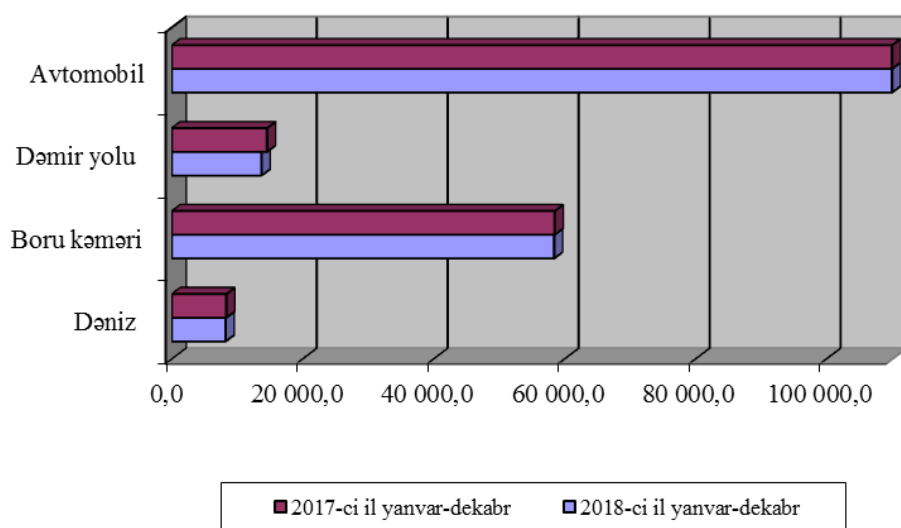
Dəniz limanları tərəfindən 9902,2 min ton həcmində yükləmə-boşaltma işləri həyata keçirilmiş və yüklərin 9343,3 min tonunu və ya 94,4 faizini tranzit yüklər təşkil etmişdir.

2019-cu il yanvar ayının 1-i vəziyyətinə limanlarda qalan yüklərin həcmi 232,5 min ton olmuşdur.

2018-ci il ərzində bu nəqliyyat növü ilə daşınmış sərnişinlərin sayı 2017-ci ilə nisbətən 8,2 faiz azalaraq 15,7 min nəfər olmuşdur.

Qrafik 15

Nəqliyyat sektorunda daşınmış yüklərin həcmi, min ton

Nəqliyyat sektorunda daşımaların həcmində xüsusi çəkisi ən böyük olan **avtomobil nəqliyyatı** ilə 149,3 milyon ton yük, 1766,6 milyon sərnişin daşınmış və əvvəlki illə müqayisədə müvafiq olaraq 3,1 faiz və 1,5 faiz artım qeydə alınmışdır. Sərnişinlərin 96,1 faizi avtobus, 3,9 faizi isə minik taksilərinin xidmətlərindən istifadə etmişdir. Yük dövriyyəsi 3,2 faiz, sərnişin dövriyyəsi isə 1,6 faiz artmışdır.

Metro nəqliyyatının xidmətlərindən istifadə etmiş sərnişinlərin sayı 0,9 faiz artaraq 231,0 milyon nəfər olmuşdur.

Hava nəqliyyatı ilə 2399,1 min və ya əvvəlki ilə nisbətən 1,7 faiz çox sərnişin daşınmış, daşımaların 99,9 faizi dövlət, 0,1 faizi isə özəl müəssisələrə məxsus nəqliyyat vasitələri ilə həyata keçirilmişdir. Bu nəqliyyat növü ilə yükdaşıma 17,4 faiz artaraq 203,1 min tona çatmışdır.

Magistral neft kəmərləri ilə 41490,8 min ton neft nəql edilmişdir. Nəqlətmənin 81,5 faizi Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft ixrac kəməri ilə həyata keçirilmiş və 2018-ci il ərzində bu kəmərlə vasitəsilə 33827,1 min ton neft ötürülmüşdür. Dövr ərzində BTC kəməri ilə 6530,2 min ton tranzit nefti də nəql edilmişdir.

Magistral qaz kəmərləri ilə 23487,8 milyon kub-metr qaz nəql edilmiş və əvvəlki ilə nisbətən 6,2 faiz artım müşahidə olunmuşdur. Qazın nəqlinin 35,7 faizi Bakı-Tbilisi-Ərzurum Cənubi Qafqaz boru kəməri vasitəsilə həyata keçirilmiş və 8386,9 milyon kub-metr qaz ötürülmüşdür.

2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında **Avropa-Qafqaz-Asiya** nəqliyyat dəhlizinin Azərbaycan hissəsində daşınmış yüklərin həcmi 47720,0 min ton, yük dövriyyəsi isə 10428,8 milyon ton-km olmuşdur. Yüklərin 30153,8 min tonu və ya 63,2 faizi avtomobil nəqliyyatı, 11316,9 min tonu və ya 23,7 faizi dəmir yolu nəqliyyatı, 6249,3 min tonu və ya 13,1 faizi dəniz nəqliyyatı ilə daşınmışdır.

Dəhliz vasitəsilə daşınmış yüklərin 17,9 faizini və ya 8520,3 min tonunu tranzit yüklər təşkil etmişdir.

İnformasiya və rabitə

2018-ci il ərzində **informasiya və rabitə müəssisələri** 1881,2 milyon manatlıq xidmət göstərmişdir ki, onun da 72,6 faizi əhali tərəfindən istehlak olunmuşdur. 2017-ci illə müqayisədə informasiya və rabitə xidmətlərinin dəyəri real ifadədə 9,3 faiz artmış, bu sahədə əldə edilmiş gəlirin 82,0 faizi qeyri-dövlət sektorunun payına düşmüşdür.

Xidmətlərdən əldə edilən gəlirin 46,2 faizi və ya 868,5 milyon manatı mobil telefon rabitəsi sahəsində formalaşmışdır.

İstehlak bazarı

2018-ci ildə istehlakçıların tələbatlarının ödənilməsi məqsədi ilə satılmış məhsulların və göstərilmiş xidmətlərin dəyəri 47,8 milyard manat olmaqla 2017-ci ilə nisbətən müqayisəli qiymətlərlə 3,1 faiz artmışdır.

Qeyri-dövlət sektorunun təsərrüfat subyektləri tərəfindən satılmış məhsulların və göstərilmiş xidmətlərin dəyəri əvvəlki ilin səviyyəsini real ifadədə 3,1 faiz üstələyərək 45,9 milyard manata bərabər olmuş, onun 50,2 faizi fərdi sahibkarların fəaliyyəti sayəsində formalaşmışdır.

Cədvəl 32

İstehlak bazarı üzrə əsas göstəricilər

	2018-ci il, milyon manat	2018-ci il 2017-ci ilə nisbətən, faizlə
İstehlak bazarında satılmış məhsulların və göstərilmiş xidmətlərin ümumi dəyəri	47 755,1	103,1
o cümlədən: dövlət mülkiyyəti üzrə	1 897,4	102,0
qeyri-dövlət mülkiyyəti üzrə	45 857,7	103,1
ondan: fərdi sahibkarlar üzrə	23 001,3	100,6

Hesabat ilində istehlak bazarında bir istehlakçı orta hesabla ayda 405,3 manatlıq və ya 2017-ci illə müqayisədə 17,4 manat çox əmtəə almış və ödənişli xidmətlərdən istifadə etmişdir.

Məhsul bazarı

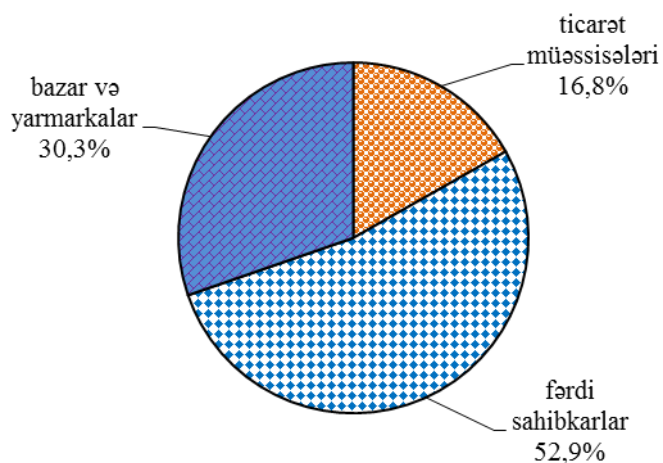
2018-ci ildə pərakəndə ticarət dövriyyəsi əvvəlki ilə nisbətən müqayisəli qiymətlərlə 3,0 faiz artaraq 37,1 milyard manat olmuşdur.

Cədvəl 33

Məhsul bazarı üzrə əsas göstəricilər

	2018-ci il, milyon manat	2018-ci il 2017-ci ilə nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	37 090,0	103,0
o cümlədən:		
müəssisələr üzrə	6 236,4	133,0
fərdi sahibkarlar üzrə	19 612,1	100,1
bazar və yarmarkalar üzrə	11 241,5	95,8

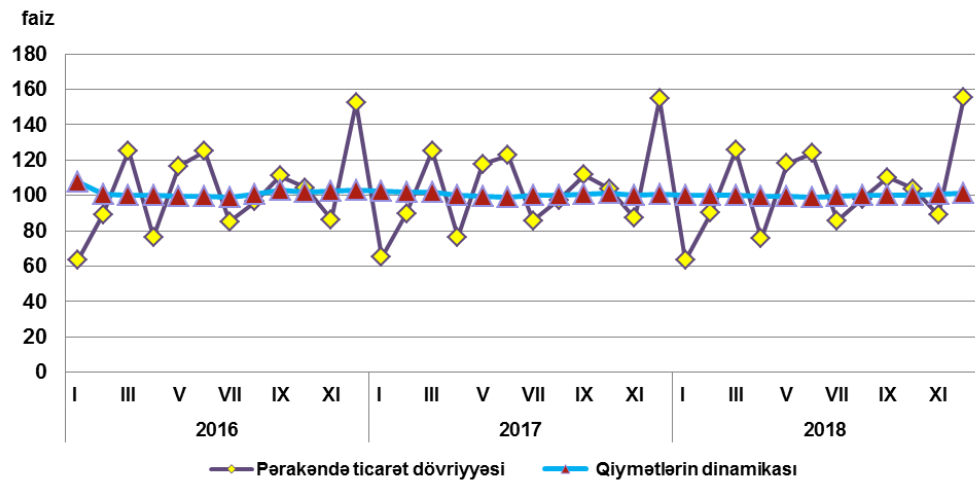
Qrafik 16

**2018-ci ilin yanvar-dekabr aylarında
pərakəndə ticarət dövriyyəsinin strukturu**

Hesabat ilində pərakəndə ticarət şəbəkəsində bir istehlakçı orta hesabla ayda 314,8 manatlıq və ya 2017-ci illə müqayisədə 12,9 manat çox əmtəə almışdır.

Qrafik 17

Pərakəndə ticarət şəbəkəsində istehlak məhsullarının satışı və qiymət indeksinin dinamikası
(əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə		
	Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	o cümlədən:	
		ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatları üzrə	qeyri-ərzaq məhsulları üzrə
2017-ci il			
Yanvar	101,3	100,8	101,7
Yanvar-fevral	101,4	100,5	102,3
Yanvar-mart	101,6	100,7	102,6
Yanvar-aprel	101,7	100,6	102,7
Yanvar-may	101,9	100,8	102,9
Yanvar-iyun	101,8	101,0	102,5
Yanvar-iyul	101,8	101,2	102,4
Yanvar-avqust	102,0	101,2	102,8
Yanvar-sentyabr	102,1	101,4	102,9
Yanvar-oktyabr	102,1	101,5	102,8
Yanvar-noyabr	102,3	101,9	102,7
Yanvar-dekabr	102,5	101,9	103,1
2018-ci il			
Yanvar	102,4	101,7	103,0
Yanvar-fevral	102,5	101,8	103,2
Yanvar-mart	102,6	102,0	103,3
Yanvar-aprel	102,5	101,9	103,1
Yanvar-may	102,4	101,8	103,0
Yanvar-iyun	102,5	101,9	103,1
Yanvar-iyul	102,6	101,9	103,2
Yanvar-avqust	102,7	102,2	103,2
Yanvar-sentyabr	102,7	102,1	103,3
Yanvar-oktyabr	102,6	102,1	103,2
Yanvar-noyabr	102,7	102,2	103,3
Yanvar-dekabr	103,0	102,5	103,4

2018-ci il ərzində pərakəndə ticarət şəbəkəsində satılmış ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatlarının dəyəri 2017-ci ilin səviyyəsini real ifadədə 2,5 faiz üstələyərək 18638,4 milyon manata çatmışdır. Ticarət dövriyyəsi 18451,6 milyon manat təşkil edən qeyri-ərzaq məhsullarının satışı isə 2017-ci illə müqayisədə 3,4 faiz çox olmuşdur.

Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin makrostruktur

	2018-ci il, milyon manat	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə	2018-ci il 2017-ci ilə nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	37 090,0	100,0	103,0
o cümlədən: ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatları	18 638,4	50,3	102,5
qeyri-ərzaq məhsulları	18 451,6	49,7	103,4

Hesabat ilində bir istehlakçı pərakəndə ticarət şəbəkəsindən orta hesabla ayda 158,2 manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatları, 156,6 manatlıq qeyri-ərzaq məhsulları almışdır.

**2018-ci ilin yanvar-dekabr aylarında pərakəndə ticarət
dövriyyəsinin məhsullar üzrə struktur**

	2018-ci ildə satışdan gəlir, milyon manat	2017-ci ilə nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	37 090,0	103,0
o cümlədən: ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatları	18 638,4	102,5
toxuculuq məhsulları, geyim və ayaqqabılar	6 609,0	103,5
elektrik malları və mebellər	2 282,3	103,1
kompüterlər, telekommunikasiya avadanlıqları və çap məhsulları	269,4	102,8
əczaçılıq və tibbi mallar	476,0	103,0
avtomobil yanacağı	2 179,9	102,2
digər qeyri-ərzaq məhsulları	6 635,0	103,9

2018-ci ildə istehlakçıların pərakəndə ticarət şəbəkələrində xərclədiyi vəsaitin 45,8 faizi ərzaq məhsullarının, 4,5 faizi içkilər və tütün məmulatlarının, 17,8 faizi toxuculuq məhsulları, geyim və ayaqqabıların, 6,1 faizi elektrik malları və mebellərin, 5,9 faizi avtomobil yanacağı, 1,3 faizi əczaçılıq və tibbi malların, 0,7 faizi kompüterlər, telekommunikasiya avadanlıqları və çap məhsullarının, 17,9 faizi isə digər qeyri-ərzaq məhsullarının alınmasına sərf olunmuşdur.

İctimai iaşə xidmətləri

2018-ci ildə ictimai iaşə dövriyyəsi 2017-ci illə müqayisədə real ifadədə 6,8 faiz artaraq 1533,3 milyon manat olmuşdur.

Cədvəl 37

İctimai iaşə dövriyyəsi

	2018-ci il, min manat	2018-ci il 2017-ci ilə nisbətən, faizlə
Cəmi	1 533 295,4	106,8
o cümlədən:		
dövlət	15 716,9	94,8
qeyri-dövlət	1 517 578,5	107,0
ondan:		
fiziki şəxslər	872 666,3	107,1

Özəl sektorda ictimai iaşə dövriyyəsinin 42,5 faizi hüquqi şəxs statuslu müəssisələrin, 57,5 faizi isə bu sahədə sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fərdi sahibkarların payına düşür. Hüquqi şəxs statuslu müəssisələrdə dövriyyə 2017-ci illə müqayisədə 6,8 faiz artaraq 644,9 milyon manat olmuşdur.

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər

2018-ci ildə əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin dəyəri 2017-ci illə müqayisədə real ifadədə 3,0 faiz artaraq 9131,7 milyon manat olmuşdur. Hüquqi şəxslər tərəfindən əhaliyə 6615,3 milyon manatlıq xidmət göstərilmişdir ki, bu da xidmətlərin ümumi dəyərinin 72,4 faizini təşkil etmişdir.

Cədvəl 38

Ödənişli xidmətlərin göstərilməsi

	2018-ci il, milyon manat	2018-ci il 2017-cı ilə nisbətən, faizlə
Ödənişli xidmətlərin ümumi dəyəri - cəmi	9 131,7	103,0
dövlət	1 863,8	102,0
qeyri-dövlət	7 267,9	103,2
ondan: fiziki şəxslər	2 516,5	103,1

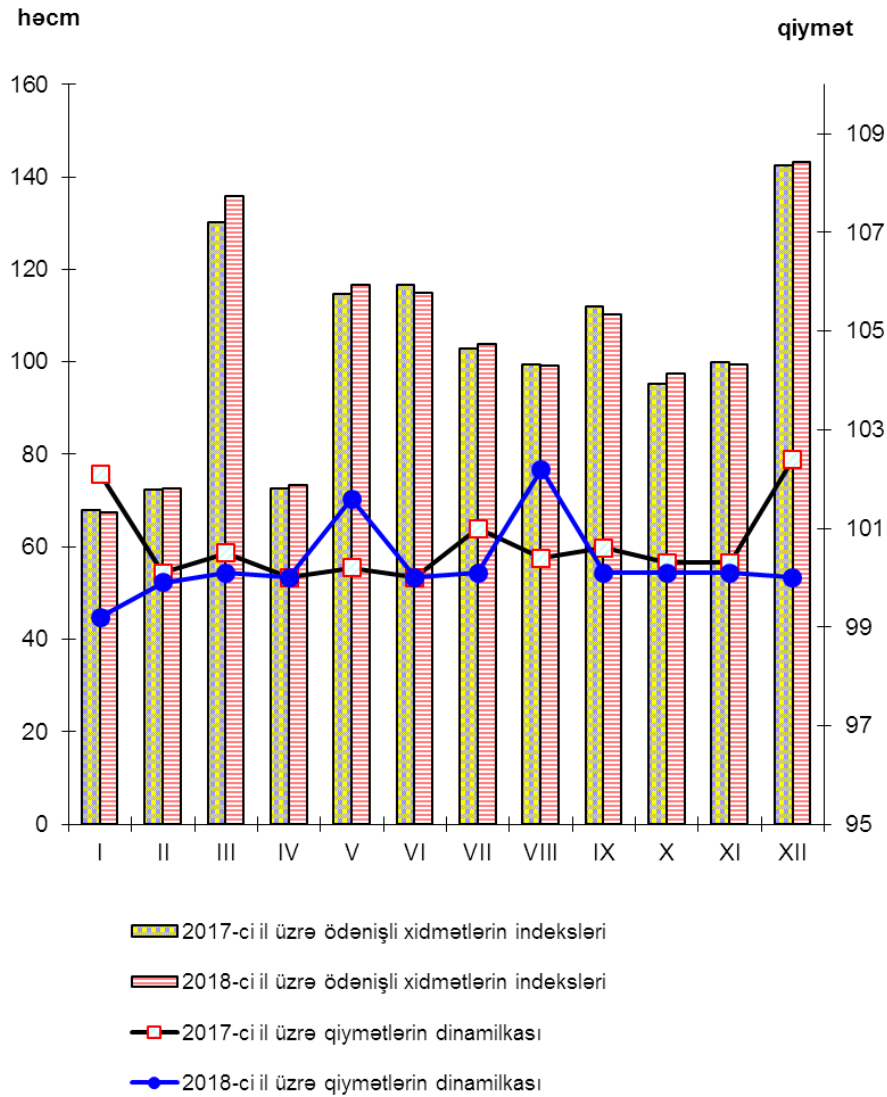
2018-ci il ərzində hər bir ölkə sakini orta hesabla 929,9 manatlıq və ya əvvəlki illə müqayisədə nominal ifadədə 42,7 manat çox müxtəlif ödənişli xidmətlərdən istifadə etmişdir.

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin indeksləri

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə		
	Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər	o cümlədən:	
		hüquqi şəxslər üzrə	fiziki şəxslər üzrə
2017-ci il			
Yanvar	97,3	96,2	100,5
Yanvar-fevral	97,4	96,3	100,7
Yanvar-mart	98,6	97,7	101,1
Yanvar-aprel	99,7	98,9	101,8
Yanvar-may	100,1	99,4	102,1
Yanvar-iyun	100,4	99,9	101,8
Yanvar-iyul	100,5	100,0	101,7
Yanvar-avqust	100,6	100,3	101,6
Yanvar-sentyabr	100,8	100,6	101,6
Yanvar-oktyabr	101,0	100,7	101,6
Yanvar-noyabr	101,0	100,8	101,7
Yanvar-dekabr	101,2	100,9	102,0
2018-ci il			
Yanvar	101,3	101,0	102,3
Yanvar-fevral	101,5	101,4	101,6
Yanvar-mart	101,7	101,6	101,7
Yanvar-aprel	101,9	101,9	101,7
Yanvar-may	102,4	102,4	102,3
Yanvar-iyun	102,5	102,6	102,3
Yanvar-iyul	102,6	102,6	102,5
Yanvar-avqust	102,8	102,9	102,5
Yanvar-sentyabr	102,6	102,6	102,5
Yanvar-oktyabr	102,7	102,7	102,6
Yanvar-noyabr	102,8	102,8	102,7
Yanvar-dekabr	103,0	102,9	103,1

Qrafik 18

**Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər üzrə
qiymət və fiziki həcm indeksləri
(əvvəlki aya nisbətən, faizlə)**

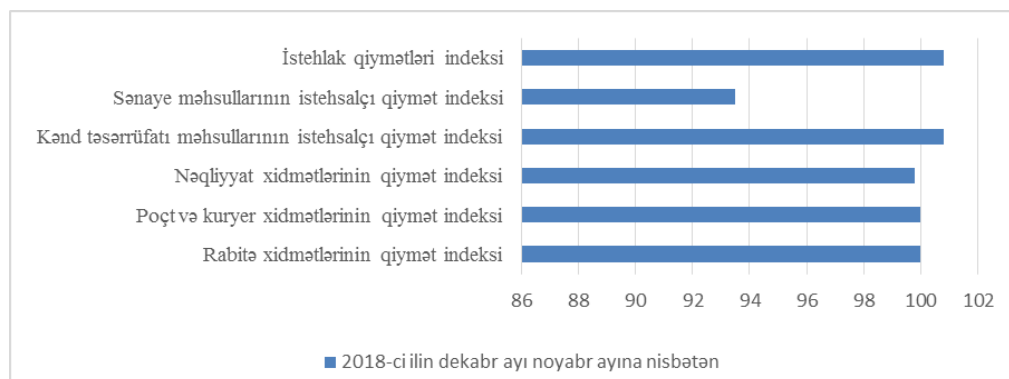
Qiymət indeksləri

Cədvəl 40

	2018-ci ilin dekabr ayı 2018-ci ilin noyabr ayına nisbətən, faizlə	2018-ci ilin yanvar-dekabr ayları 2017-ci ilin yanvar- dekabr aylarına nisbətən, faizlə
İstehlak qiymətləri indeksi	100,8	102,3
Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	93,5	126,0
Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	100,8	102,0
Nəqliyyat xidmətlərinin qiymət indeksi	99,8	99,0
Poçt və kuryer xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	100,1
Rabitə xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	99,8

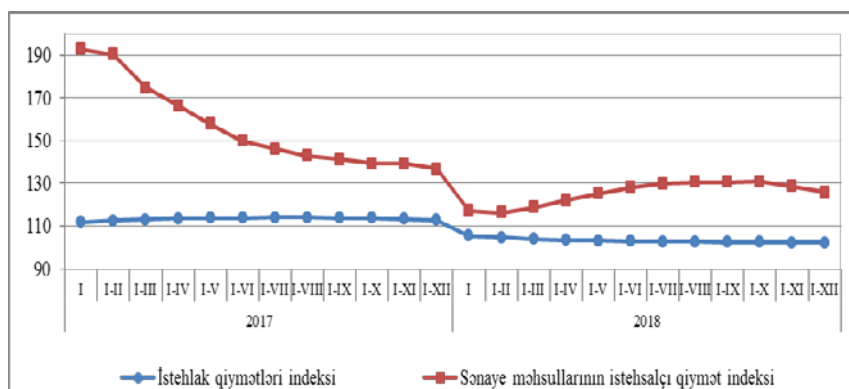
Qrafik 19

İstehlak və istehsalçı qiymət indeksləri, faizlə

Qrafik 20

**İstehlak məhsullarının və xidmətlərin qiymət indeksi və
sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi**
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

İstehlak məhsullarının və xidmətlərin qiymətləri

2018-ci ilin dekabr ayında istehlak məhsullarının və xidmətlərin qiymətləri noyabr ayına nisbətən 0,8 faiz, 2018-ci ilin yanvar-dekabr aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən isə 2,3 faiz bahalaşmışdır.

Cədvəl 41

İstehlak qiymətləri indeksinin dəyişməsi

	Cəmi məhsullar və xidmətlər		Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatı	
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2017-ci il				
Yanvar	102,3	111,9	102,8	114,5
Fevral	101,6	112,5	102,5	115,6
Mart	101,6	113,2	103,1	117,0
I rüb	106,6	113,2	109,4	117,0
Aprəl	100,2	113,5	100,4	117,8
May	100,2	113,8	98,7	118,2
İyun	99,0	113,9	97,5	118,1
II rüb	101,6	114,6	101,5	119,2
İyul	100,1	114,0	99,0	118,2
Avqust	100,2	114,0	100,3	118,2

REAL SEKTOR

...ardı...

	Cəmi məhsullar və xidmətlər		Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatı	
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Sentyabr	100,7	113,9	101,4	117,9
III rüb	99,8	113,9	97,5	117,3
Oktyabr	101,1	113,7	102,3	117,6
Noyabr	100,2	113,4	100,3	117,1
Dekabr	100,5	112,9	101,0	116,4
IV rüb	101,9	110,3	103,9	112,4
2018-ci il				
Yanvar	100,0	105,5	100,5	106,9
Fevral	100,2	104,7	100,4	105,8
Mart	100,2	104,0	100,5	104,5
I rüb	100,6	104,0	101,7	104,5
Aprel	99,8	103,5	99,5	103,7
May	100,0	103,2	98,7	103,2
İyun	99,3	103,0	98,4	103,0
II rüb	99,7	102,1	98,6	101,5
İyul	99,4	102,8	98,5	102,8
Avqust	100,9	102,7	100,3	102,7
Sentyabr	100,2	102,6	100,4	102,5
III rüb	99,6	101,8	97,4	101,4
Oktyabr	100,2	102,4	100,2	102,1
Noyabr	100,6	102,3	101,2	101,9
Dekabr	100,8	102,3	101,7	101,7
IV rüb	101,3	101,2	101,9	99,5

	Qeyri-ərzaq məhsulları		Xidmətlər	
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2017-ci il				
Yanvar	102,0	112,3	101,9	108,0
Fevral	100,9	112,5	101,0	108,4
Mart	100,6	112,6	100,5	108,6
I rüb	104,9	112,6	104,5	108,6
Aprel	100,2	112,5	100,0	108,7
May	100,2	112,5	102,1	109,1

REAL SEKTOR

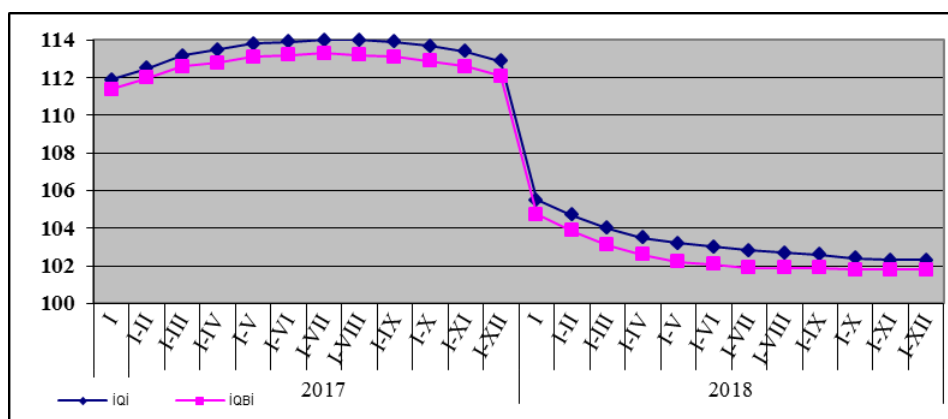
...sonu

	Qeyri-ərzaq məhsulları		Xidmətlər	
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
İyun	100,1	112,4	100,1	109,4
II rüb	101,1	112,2	102,1	110,3
İyul	101,6	112,6	100,4	109,6
Avqust	100,1	112,6	100,2	109,6
Sentyabr	100,4	112,5	100,1	109,6
III rüb	101,9	112,8	101,3	110,0
Oktyabr	100,3	112,4	100,2	109,6
Noyabr	100,3	112,1	100,0	109,6
Dekabr	100,2	111,6	100,0	109,3
IV rüb	100,8	108,9	100,3	108,5
2018-ci il				
Yanvar	100,2	105,1	99,2	103,9
Fevral	100,1	104,7	99,9	103,3
Mart	100,0	104,3	100,1	102,9
I rüb	100,5	104,3	99,2	102,9
Aprəl	100,0	104,1	100,0	102,8
May	100,0	103,9	101,6	102,6
İyun	100,0	103,8	100,0	102,4
II rüb	100,0	103,2	101,1	101,9
İyul	100,1	103,4	100,1	102,3
Avqust	100,1	103,2	102,2	102,4
Sentyabr	100,2	103,0	100,1	102,5
III rüb	100,2	101,5	102,1	102,7
Oktyabr	100,2	102,8	100,1	102,6
Noyabr	100,2	102,7	100,1	102,6
Dekabr	100,2	102,6	100,1	102,7
IV rüb	100,6	101,3	100,9	103,3

Qiymətləri dövlət tərəfindən tənzimlənən məhsullar və xidmətlər, həmçinin mövsümi xarakter daşıyan kənd təsərrüfatı məhsulları nəzərə alınmadan hesablanan və bazis inflyasiyası kimi qəbul edilmiş istehlak qiymətlərinin bazis indeksi 2018-ci ilin yanvar-dekabr aylarında 2017-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 101,8 faiz təşkil etmişdir.

Qrafik 21

İstehlak qiymətləri indeksi və istehlak qiymətlərinin bazis indeksinin dəyişməsi (əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

2018-ci ilin dekabr ayında ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatlarının qiymətləri noyabr ayına və 2018-ci ilin yanvar-dekabr aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 1,7 faiz bahalaşmışdır.

Cədvəl 42

Ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatlarının qiymət indeksləri

	2018-ci ilin dekabr ayı 2018-ci ilin noyabr ayına nisbətən, faizlə	2018-ci ilin yanvar-dekabr ayları 2017-ci ilin yanvar-dekabr aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2017-ci ilin yanvar-dekabr ayları 2016-cı ilin yanvar-dekabr aylarına nisbətən, faizlə
Çörək məmulatları və yarmalar	100,0	98,3	108,3
Ət məhsulları	99,7	99,6	124,9
Balıq məhsulları	100,7	101,9	110,7
Süd məhsulları, pendir və yumurta	100,3	104,0	110,6
Yağ və piylər	100,1	105,5	117,0
Meyvələr	102,0	104,1	118,6
Tərəvəzlər	111,1	104,3	121,1

REAL SEKTOR

...ardı

	2018-ci ilin dekabr ayı 2018-ci ilin noyabr ayına nisbətən, faizlə	2018-ci ilin yanvar-dekabr ayları 2017-ci ilin yanvar-dekabr aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2017-ci ilin yanvar-dekabr ayları 2016-cı ilin yanvar-dekabr aylarına nisbətən, faizlə
Qənd, cəm, bal, şokolad və konfetlər	100,0	96,0	111,2
Digər kateqoriyalara aid edilməyən ərzaq məhsulları	100,1	100,6	111,0
Qəhvə, çay, kakao	100,3	103,3	114,0
Mineral sular, sərinləşdirici içkilər və şirələr	100,1	100,6	105,9
Araq, brendi (konyak)	101,1	102,4	103,7
Tütün məmulatları	100,1	93,4	95,3

2018-ci ilin dekabr ayında qeyri-ərzaq məhsullarının qiymətləri noyabr ayına nisbətən 0,2 faiz, 2018-ci ilin yanvar-dekabr aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən isə 2,6 faiz bahalaşmışdır.

Cədvəl 43

Qeyri-ərzaq məhsullarının qiymət indeksləri

	2018-ci ilin dekabr ayı 2018-ci ilin noyabr ayına nisbətən, faizlə	2018-ci ilin yanvar-dekabr ayları 2017-ci ilin yanvar-dekabr aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2017-ci ilin yanvar-dekabr ayları 2016-cı ilin yanvar-dekabr aylarına nisbətən, faizlə
Parçalar	101,7	104,6	121,1
Geyim	100,2	102,4	115,6
Ayaqqabı	100,2	101,1	116,6
İnşaat materialları	100,1	103,1	109,7
Mebel və ev əşyaları	100,3	102,7	108,1
Xalça və digər döşəmə örtükləri	100,1	104,9	118,2
Məişət cihazları	100,1	100,7	109,0
Kiçik elektrik cihazları	100,0	101,7	110,9

REAL SEKTOR

...ardı

	2018-ci ilin dekabr ayı 2018-ci ilin noyabr ayına nisbətən, faizlə	2018-ci ilin yanvar-dekabr ayları 2017-ci ilin yanvar-dekabr aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2017-ci ilin yanvar-dekabr ayları 2016-cı ilin yanvar-dekabr aylarına nisbətən, faizlə
Şüşə məmulatları, yemək qabları və əşyaları	100,1	102,7	116,4
Evə qulluq etmək üçün lazım olan məhsullar (mebellərə qulluq etmək, unitaz və vannaların təmizlənməsi, qabların yuyulması üçün vasitələr və s.)	100,2	101,6	111,3
Dərmanlar	100,0	100,0	109,1
Müalicə ləvazimatları və cihazları	100,7	103,5	111,9
Minik avtomobilləri	100,5	98,9	107,1
Velosipedlər	100,2	103,9	113,3
Minik avtomobilləri üçün ehtiyat hissələri	100,0	102,2	111,9
Yanacaq məhsulları (benzin və dizel yanacağı)	100,0	107,6	108,2
Telefon aparatları	99,6	99,6	107,7
Foto-kino avadanlıqları və optik cihazlar	100,1	98,9	107,9
Məlumatın işlənməsi üçün avadanlıqlar (kalkulyator, fərdi kompüter, noutbuk, planşet)	100,1	100,3	107,3
Oyuncaqlar	100,3	103,3	114,8
Açıq havada idman, turizmlə məşğul olmaq və istirahət etmək üçün əşyalar	99,9	102,7	113,5
Kitablar	100,0	101,3	106,2
Qəzetlər və dövri nəşrlər	100,0	101,5	102,2
Dəftərxana və şəkil çəkmək üçün ləvazimat	101,0	102,8	113,5
Şəxsi gigiyena əşyaları və elektrik cihazları (saç qurutmaq üçün fenlər)	100,4	102,0	115,2
Zərgərlik məmulatları	100,1	102,1	111,9
Sair şəxsi istifadə əşyaları	100,1	102,8	112,8

2018-ci ilin dekabr ayında əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin qiymətləri noyabr ayına nisbətən 0,1 faiz, 2018-ci ilin yanvar-dekabr aylarında isə əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 2,7 faiz bahalaşmışdır.

Cədvəl 44

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin qiymət indeksləri

	2018-ci ilin dekabr ayı 2018-ci ilin noyabr ayına nisbətən, faizlə	2018-ci ilin yanvar-dekabr ayları 2017-ci ilin yanvar-dekabr aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2017-ci ilin yanvar-dekabr ayları 2016-cı ilin yanvar-dekabr aylarına nisbətən, faizlə
Paltarların təmizlənməsi, təmiri və kirayəsi	100,2	102,8	108,8
Ayaqqabıların təmiri	100,0	102,5	106,4
İcarəçi tərəfindən ödənilmiş icarə haqqı	100,2	104,2	113,8
Soyuq su təchizatı	100,0	100,0	105,3
Zibilin daşınması	100,0	100,0	100,0
Kanalizasiya xidməti	100,0	100,0	125,0
Elektrik enerjisi təchizatı	100,0	100,0	121,5
Təbii qaz təchizatı	100,0	110,0	121,9
Mərkəzi isitmə xidməti	100,0	100,0	100,0
Mebel, ev əşyaları və döşəmə örtüklərinin təmiri	100,1	102,0	110,3
Məişət cihazlarının təmiri	100,0	101,9	108,9
Ev və məişət xidmətləri	100,3	103,2	112,0
Tibbi xidmətlər	100,0	101,4	106,6
Stomatoloji xidmətlər	100,1	101,5	108,6
Xəstəxana xidmətləri	100,0	100,2	108,2
Avtomobillərin təmiri	100,0	101,1	110,0
Nəqliyyat vasitələri ilə bağlı digər xidmətlər	100,0	100,9	100,8
Dəmir yolu ilə sərnəşindəşmə xidməti	103,4	113,7	108,1
Avtomobil nəqliyyatı ilə sərnəşindəşmə xidməti	100,0	110,5	100,7
Hava nəqliyyatı ilə sərnəşindəşmə xidməti	101,3	95,7	116,0
Dəniz nəqliyyatı ilə sərnəşindəşmə xidməti	100,0	98,0	108,6

...ardı

	2018-ci ilin- dekabr ayı 2018-ci ilin noyabr ayına nisbətən, faizlə	2018-ci ilin yanvar-dekabr ayları 2017-ci ilin yanvar-dekabr aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2017-ci ilin yanvar-dekabr ayları 2016-cı ilin yanvar- dekabr aylarına nisbətən, faizlə
Poçt xidmətləri	100,0	100,0	100,0
Telefon rabitəsi xidmətləri	100,0	97,9	99,8
Kompleks istirahətin təşkili üzrə xidmətlər	100,1	100,9	109,4
Ödənişli ali təhsil haqqı	100,0	103,5	105,1
Restoran və kafelər tərəfindən yeməklə təmin edilmə xidmətləri	100,0	102,4	111,5
Mehmanxana xidməti	100,4	100,4	104,2
Bərbərxana və kosmetik xidmətlər	100,2	102,2	108,9
Nəqliyyat vasitələrinin sığortası haqqı	100,0	100,0	100,0

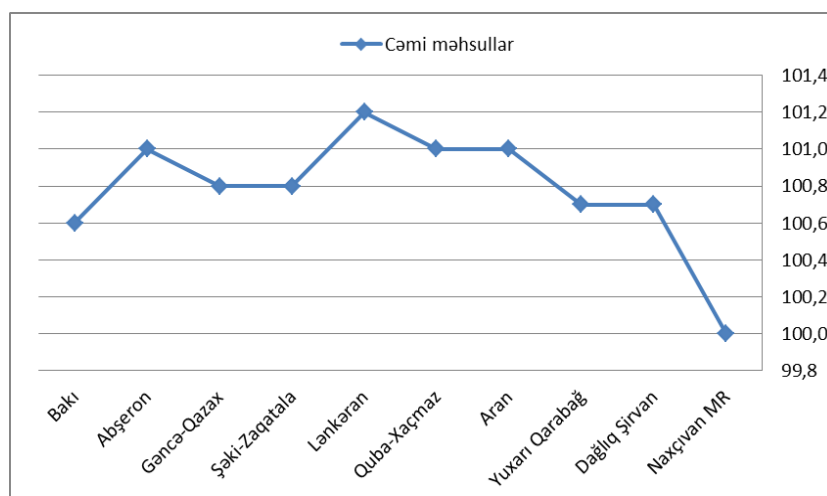
Cədvəl 45

**Ölkənin iqtisadi rayonları üzrə 2018-ci ilin dekabr ayında
istehlak qiymətləri indeksləri (əvvəlki aya nisbətən, faizlə)**

	Cəmi məhsullar və xidmətlər	Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatı	Qeyri-ərzaq məhsulları	Xidmətlər
Bakı şəhəri	100,6	101,2	100,2	100,1
Abşeron	101,0	102,1	100,0	100,0
Gəncə-Qazax	100,8	101,8	100,1	100,0
Şəki-Zaqatala	100,8	101,8	100,2	100,0
Lənkəran	101,2	102,5	100,3	100,1
Quba-Xaçmaz	101,0	102,3	100,1	100,0
Aran	101,0	102,3	100,1	100,0
Yuxarı Qarabağ	100,7	101,5	100,4	100,0
Dağlıq Şirvan	100,7	101,6	100,0	100,1
Naxçıvan Muxtar Respublikası	100,0	100,0	100,0	100,0

Qrafik 22

**İqtisadi rayonlar üzrə istehlak qiymətləri indeksləri
(əvvəlki aya nisbətən, faizlə)**

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri.

2018-ci ilin dekabr ayında sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri əvvəlki ayla müqayisədə 6,5 faiz, o cümlədən mədənçıxarma sənayesi üzrə 12,3 faiz, emal sənayesi üzrə 0,3 faiz ucuzlaşmış, elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı sahələri üzrə isə dəyişiklik baş verməmişdir.

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri

	2018-ci ilin dekabr ayı 2018-ci ilin noyabr ayına nisbətən, faizlə	2018-ci ilin yanvar-dekabr ayları 2017-ci ilin yanvar-dekabr aylarına nisbətən, faizlə
Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi	93,5	126,0
Mədənçıxarma sənayesi	87,7	132,8
Emal sənayesi	99,7	112,4
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	100,0	133,4
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	100,0	100,0

Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri. 2018-ci ilin dekabr ayında noyabr ayına nisbətən kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətləri 0,8 faiz, o cümlədən bitkiçilik məhsullarının istehsalçı qiymətləri 0,9 faiz, heyvandarlıq məhsullarının istehsalçı qiymətləri isə 0,7 faiz bahalaşmışdır.

Ay ərzində balıq və sair balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymətləri 1,3 faiz bahalaşmış və meşə təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətləri isə sabit qalmışdır.

**Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq məhsullarının
istehsalçı qiymət indeksləri**

	2018-ci ilin dekabr ayı 2018-ci ilin noyabr ayına nisbətən, faizlə	2018-ci ilin yanvar-dekabr ayları 2017-ci ilin yanvar-dekabr aylarına nisbətən, faizlə
Kənd təsərrüfatı məhsulları	100,8	102,0
bitkiçilik məhsulları	100,9	98,8
heyvandarlıq məhsulları	100,7	104,6
Meşə təsərrüfatı məhsulları	100,0	101,0
Balıq və sair balıqçılıq məhsulları	101,3	107,8

Nəqliyyat, poçt və rabitə qiymətləri indeksləri. 2018-ci ilin dekabr ayında nəqliyyat xidmətlərinin qiymətləri əvvəlki ayla müqayisədə 0,2 faiz, o cümlədən yükdaşıma xidmətlərinin qiymətləri 0,4 faiz ucuzlaşmış, sənişindəşıma xidmətlərinin qiymətləri isə 1,0 faiz bahalaşmışdır.

Ay ərzində rabitə, poçt və kuryer xidmətlərinin qiymətlərində əvvəlki ayla müqayisədə dəyişiklik müşahidə olunmamışdır.

Nəqliyyat, poçt və rabitə qiymətləri indeksi

	2018-ci ilin dekabr ayı 2018-ci ilin noyabr ayına nisbətən, faizlə	2018-ci ilin yanvar-dekabr ayları 2017-ci ilin yanvar-dekabr aylarına nisbətən, faizlə
Nəqliyyat xidmətlərinin qiymət indeksi	99,8	99,0
Yükdaşıma nəqliyyatı xidməti	99,6	98,9
Sərnişindaşıma nəqliyyatı xidməti	101,0	99,3
Poçt və kuryer xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	100,1
Rabitə xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	99,8

Kredit qoyuluşları

Mərkəzi Bankın təqdim etdiyi məlumatlara görə, 2018-ci il dekabr ayının 1-nə ölkənin bank və digər kredit təşkilatlarının kredit portfeli milli valyuta ekvivalentində 12564,2 milyon manat təşkil etmişdir. Ümumi kredit portfelinin 9870,2 milyon manatı və ya 78,6 faizi uzunmüddətli kreditlərin payına düşmüşdür.

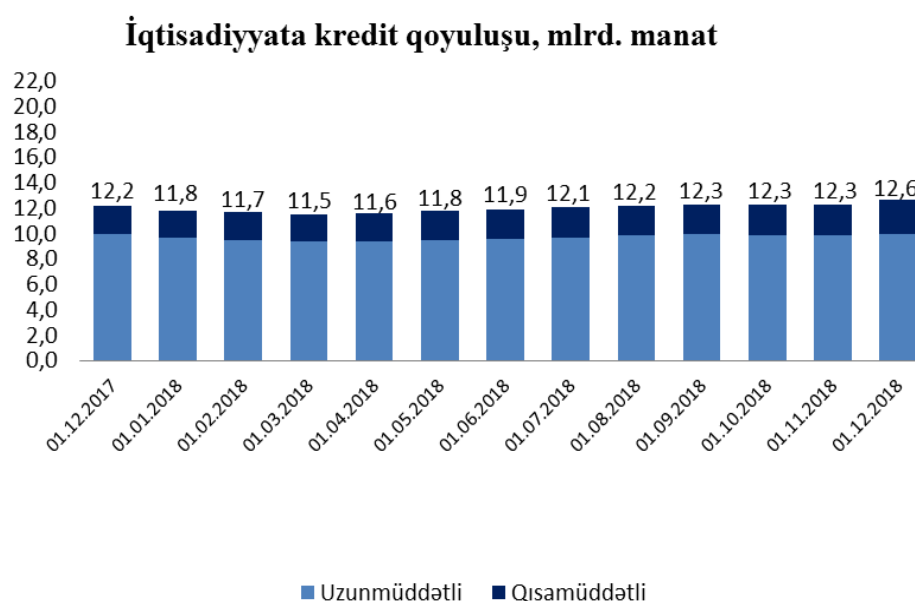
Kreditlərin 96,9 faizi banklar, 3,1 faizi isə bank olmayan kredit təşkilatları və kredit ittifaqları tərəfindən verilmişdir.

Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlərin məbləği 1688,7 milyon manat olmuş və ümumi kredit portfelinin 13,4 faizini təşkil etmişdir.

Cədvəl 49

İqtisadiyyata kredit qoyuluşu

	2018-ci il dekabrın 1-i vəziyyətinə, milyon manat	Əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən, faizlə
Kredit qoyuluşları – cəmi	12564,2	102,8
o cümlədən:		
qısamüddətli	2694,0	114,4
uzunmüddətli	9870,2	100,0
Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlər	1688,7	89,3
Kreditlərin ümumi həcmində vaxtı keçmiş kreditlərin xüsusi çəkisi, %-lə	13,4	x

Məşğulluq və işsizlik

2019-cu il yanvarın 1-i vəziyyətinə ilkin məlumatlara əsasən iqtisadi fəal əhəlinin sayı 5133,1 min nəfər olmuş, onlardan 4879,3 min nəfərini məşğul əhəli təşkil etmişdir.

2018-ci il dekabrın 1-i vəziyyətinə müddə ilə işləyənlərin sayı 1553,6 min nəfər, o cümlədən iqtisadiyyatın dövlət sektorunda 888,1 min nəfər, qeyri-dövlət sektorunda isə 665,5 min nəfər təşkil etmişdir. İqtisadiyyatın neft sektorunda 34,0 min nəfər, qeyri-neft sektorunda isə 1519,6 min nəfər çalışmışdır.

Müəssisə və təşkilatlarda müddə ilə çalışan işçilərin 23,9 faizi məhsul istehsalı sahələrində, o cümlədən 7,2 faizi tikintidə, 7,0 faizi emal sənayesində, 3,2 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq sahələrində, 2,5 faizi su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı, 2,2 faizi mədənçıxarma sənayesində, 1,8 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sahələrində məşğul olmuşdur.

Xidmət sahəsində işləyənlərin 21,5 faizi təhsil, 18,5 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 8,5 faizi əhəliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi, 7,0 faizi dövlət idarəetməsi və

müdafiə; sosial təminat, 4,6 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 3,5 faizi istirahət, əyləncə və incəsənət, 3,4 faizi peşə, elmi və texniki fəaliyyət, 1,8 faizi inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi, 1,7 faizi informasiya və rabitə, 1,6 faizi maliyyə və sığorta fəaliyyəti, 1,5 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,5 faizi daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar və 1,0 faizi digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi sahələrində çalışmışlar.

Cədvəl 50

**2018-ci il dekabr ayının 1-i vəziyyətinə iqtisadi fəaliyyət
və mülkiyyət növləri üzrə muzzla işləyən işçilərin sayı
(min nəfər)**

İqtisadi fəaliyyət növləri	Cəmi	o cümlədən	
		dövlət	qeyri-dövlət
Ölkə üzrə – cəmi	1 553,6	888,1	665,5
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	50,3	27,8	22,5
Mədənçıxarma sənayesi	33,9	13,3	20,6
Emal sənayesi	108,7	19,3	89,4
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	27,3	26,8	0,5
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	39,7	36,5	3,2
Tikinti	111,2	30,0	81,2
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	286,6	1,3	285,3
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	71,7	48,4	23,3
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	23,1	0,9	22,2
İnformasiya və rabitə	25,7	15,4	10,3
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	25,1	4,8	20,3
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	23,9	14,8	9,1
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	52,7	34,1	18,6
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	28,4	15,2	13,2
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	108,7	102,5	6,2
Təhsil	333,3	324,8	8,5
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	132,6	119,1	13,5
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	54,7	51,3	3,4
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	16,0	1,8	14,2

2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında bir işçiyə düşən orta aylıq işlənmiş iş saatlarının miqdarı 151,9 saat təşkil etmişdir.

Cədvəl 51

2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə bir işçiyə düşən orta aylıq işlənmiş iş saatlarının miqdarı

İqtisadi fəaliyyət növləri	İş saatlarının miqdarı
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	151,2
Mədəncıxarma sənayesi	152,1
Emal sənayesi	150,5
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	152,7
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	157,1
Tikinti	150,4
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	159,7
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	148,4
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	155,0
İnformasiya və rabitə	153,5
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	152,5
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	152,5
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	152,1
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	150,9
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	156,0
Təhsil	145,5
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	149,1
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	153,1
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	148,3

2019-cu il yanvar ayının 1-i vəziyyətinə məşğulluq xidməti orqanları tərəfindən ölkə üzrə rəsmi işsiz statusu verilmiş şəxslərin sayı 20,1 min nəfər olmuş, onların 37,2 faizini qadınlar təşkil etmişdir. İşsizlikdən sığorta ödənişinin orta məbləği 196,0 manat olmuşdur.

**Məşğulluq xidməti orqanları tərəfindən işsiz statusu
verilmiş şəxslərin və işsizlikdən sığorta ödənişi
alanların sayı**

(1 yanvar 2019-cu il vəziyyətinə)

	İşsiz statusu olan şəxslər, nəfər	onlardan işsizlikdən sığorta ödənişi alanlar
Ölkə üzrə – cəmi	20 088	1 117
Bakı şəhəri – cəmi	9 243	599
Abşeron iqtisadi rayonu – cəmi	1 761	114
o cümlədən:		
Xızı rayonu	55	5
Abşeron rayonu	550	41
Sumqayıt şəhəri	1 156	68
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu – cəmi	1 326	51
o cümlədən:		
Gəncə şəhəri	426	21
Qazax rayonu	90	3
Ağstafa rayonu	74	2
Tovuz rayonu	121	2
Şəmkir rayonu	302	13
Gədəbəy rayonu	115	-
Daşkəsən rayonu	3	1
Samux rayonu	23	1
Göygöl rayonu	53	2
Goranboy rayonu	81	4
Naftalan şəhəri	38	2
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu – cəmi	731	23
o cümlədən:		
Balakən rayonu	124	3
Zaqatala rayonu	176	3
Qax rayonu	56	6
Şəki şəhəri	232	5
Oğuz rayonu	33	3
Qəbələ rayonu	110	3
Lənkəran iqtisadi rayonu – cəmi	896	53
o cümlədən:		
Astara rayonu	85	1
Lənkəran şəhəri	428	29
Lerik rayonu	32	2

REAL SEKTOR

...ardı...

	İşsiz statusu olan şəxslər, nəfər	onlardan işsizlikdən sığorta ödənişi alanlar
Yardımlı rayonu	53	4
Masallı rayonu	206	15
Cəlilabad rayonu	92	2
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu – cəmi	926	22
o cümlədən:		
Qusar rayonu	95	1
Xaçmaz rayonu	146	8
Quba rayonu	358	4
Şabran rayonu	179	4
Siyəzən rayonu	148	5
Aran iqtisadi rayonu – cəmi	3 221	131
o cümlədən:		
Göyçay rayonu	179	14
Beyləqan rayonu	144	2
Ağcabədi rayonu	281	4
Bərdə rayonu	546	5
Neftçala rayonu	160	4
Biləsuvar rayonu	122	-
Salyan rayonu	93	2
Yevlax şəhəri	83	6
Mingəçevir şəhəri	331	23
Ağdaş rayonu	56	10
Ucar rayonu	41	3
Zərdab rayonu	35	1
Kürdəmir rayonu	87	1
İmişli rayonu	146	9
Saatlı rayonu	22	4
Sabirabad rayonu	72	6
Hacıqabul rayonu	630	17
Şirvan şəhəri	193	20
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu – cəmi	1 185	21
o cümlədən:		
Cəbrayıl rayonu	326	12
Füzuli rayonu	16	3
Ağdam rayonu	720	2
Tərtər rayonu	55	1
Xocalı rayonu	14	-
Şuşa rayonu	24	2
Xocavənd rayonu	30	1

REAL SEKTOR

... sonu

	İşsiz statusu olan şəxslər, nəfər	onlardan işsizlikdən sığorta ödənişi alanlar
Xankəndi şəhəri	-	-
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu – cəmi	489	81
o cümlədən:		
Kəlbəcər rayonu	158	3
Laçın rayonu	108	21
Qubadlı rayonu	175	47
Zəngilan rayonu	48	10
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu – cəmi	310	22
o cümlədən:		
Qobustan rayonu	25	4
İsmayilli rayonu	73	10
Ağsu rayonu	68	2
Şamaxı rayonu	144	6
Naxçıvan Muxtar Respublikası – cəmi	-	-

Dövlət büdcəsi

2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında dövlət büdcəsinin gəlirləri əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 36,9 faiz artaraq 20197,5 milyon manata, xərcləri isə 27,2 faiz artaraq 19670,1 milyon manata çatmışdır. Büdcənin icrasında yaranmış 527,4 milyon manatlıq profisit ümumi daxili məhsulun 0,7 faizinə bərabər olmuşdur.

Cədvəl 53

Dövlət büdcəsinin gəlirləri

	İcra, milyon manat		2018-ci ilin yanvar-noyabrı 2017-ci ilin yanvar- noyabrına nisbətən, faizlə
	2018-ci ilin yanvar- noyabr ayları	2017-ci ilin yanvar- noyabr ayları	
Gəlirlər – cəmi	20197,5	14749,4	136,9
o cümlədən:			
Fiziki şəxslərin gəlir vergisi	898,0	955,0	94,0
Hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi	2287,8	2194,5	104,3
Torpaq vergisi	48,4	45,0	107,6
Əmlak vergisi	173,7	159,5	108,9
Əlavə dəyər vergisi	3935,8	3382,4	116,4
Sadələşdirilmiş vergi	413,4	347,5	119,0
Aksiz	682,7	557,5	122,5
Yol vergisi	104,4	125,2	83,4
Mədən vergisi	128,8	102,6	125,5
Xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər	992,1	817,7	121,3
Digər daxilolmalar	10532,4	6062,5	173,7

Daxilolmaların 19,5 faizi əlavə dəyər vergisi, 11,3 faizi hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi, 4,9 faizi xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər, 4,4 faizi fiziki şəxslərin gəlir vergisi, 3,4 faizi aksizlər, 2,1 faizi sadələşdirilmiş vergi, 0,9 faizi əmlak

DÖVLƏT SEKTORU

vergisi, 1,3 faizi vergilərin digər növləri, 52,2 faizi isə vergi olmayan gəlirlər hesabına təmin edilmişdir.

Cədvəl 54

Dövlət büdcəsinin xərcləri

	İcra, milyon manat		2018-ci ilin yanvar-noyabrı 2017-ci ilin yanvar- noyabrına nisbətən, faizlə
	2018-ci ilin yanvar- noyabr ayları	2017-ci ilin yanvar- noyabr ayları	
Xərclər – cəmi	19670,1	15463,1	127,2
o cümlədən: Ümumi dövlət xidmətləri	3095,5	2380,2	130,1
ondan: beynəlxalq təşkilatlara üzvlük haqqı	188,7	200,8	94,0
Məhkəmə hakimiyyəti, hüquq - mühafizə və prokurorluq orqanları	1132,0	1020,6	110,9
Təhsil	1647,0	1457,4	113,0
Səhiyyə	622,7	612,6	101,6
Sosial müdafiə və sosial təminat	2067,0	2268,3	91,1
Mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi və digər kateqoriyalara aid edilməyən sahədə fəaliyyət	239,5	214,6	111,6
İqtisadiyyatın maliyyələşdirilməsi	6652,4	4034,0	164,9
o cümlədən: mənzil və kommunal təsərrüfatı	365,9	261,5	139,9
kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı, balıqçılıq, ovçuluq və ətraf mühitin mühafizəsi	663,9	468,2	141,8
sənaye, tikinti və faydalı qazıntılar	4286,0	2484,8	172,5
nəqliyyat və rabitə	157,8	67,7	2,3 dəfə
yanacaq və enerji	17,3	3,1	5,6 dəfə
iqtisadi fəaliyyət	1161,5	748,7	155,1
Digər xərclər	4214,0	3475,4	121,3
Profisit	527,4	-713,7	-

Büdcə vəsaitlərinin 33,8 faizi iqtisadiyyatın inkişafı və tənzimlənməsinin, 15,7 faizi ümumi dövlət xidmətləri, 11,6 faizi təhsil və səhiyyə, 10,5 faizi sosial müdafiə və sosial təminat sahələrinin, 28,4 faizi isə digər sahələrin maliyyələşdirilməsinə xərclənmişdir.

Cədvəl 55

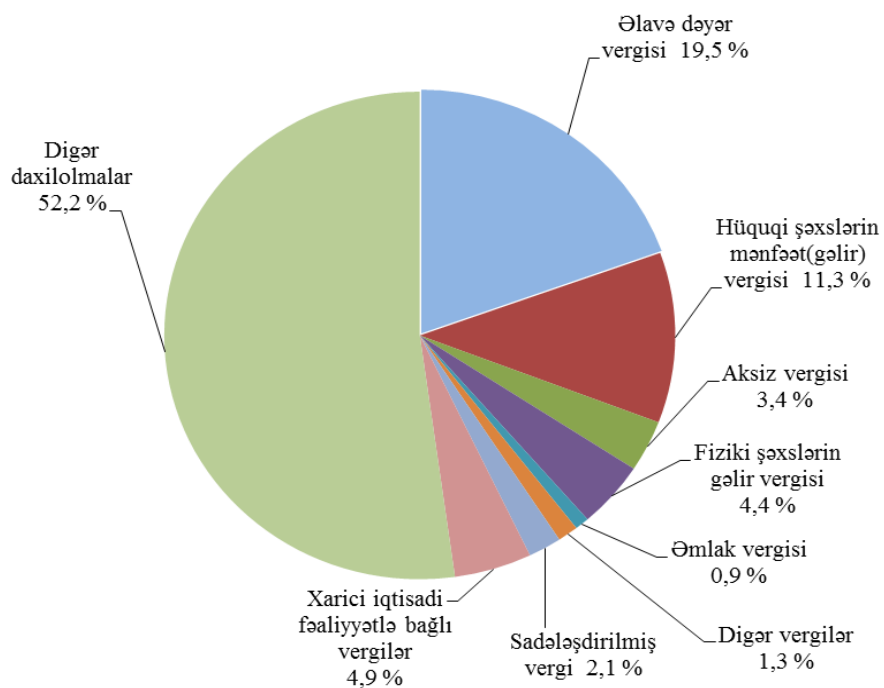
Büdcə gəlirlərinin strukturu, faizlə

	Cəmi	ÜDM-də
Gəlirlər – cəmi	100,0	27,9
o cümlədən:		
Fiziki şəxslərin gəlir vergisi	4,4	1,2
Hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi	11,3	3,2
Torpaq vergisi	0,2	0,1
Əmlak vergisi	0,9	0,2
Əlavə dəyər vergisi	19,5	5,4
Sadələşdirilmiş vergi	2,1	0,6
Aksiz	3,4	0,9
Yol vergisi	0,5	0,2
Mədən vergisi	0,6	0,2
Xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər	4,9	1,4
Digər daxilolmalar	52,2	14,5

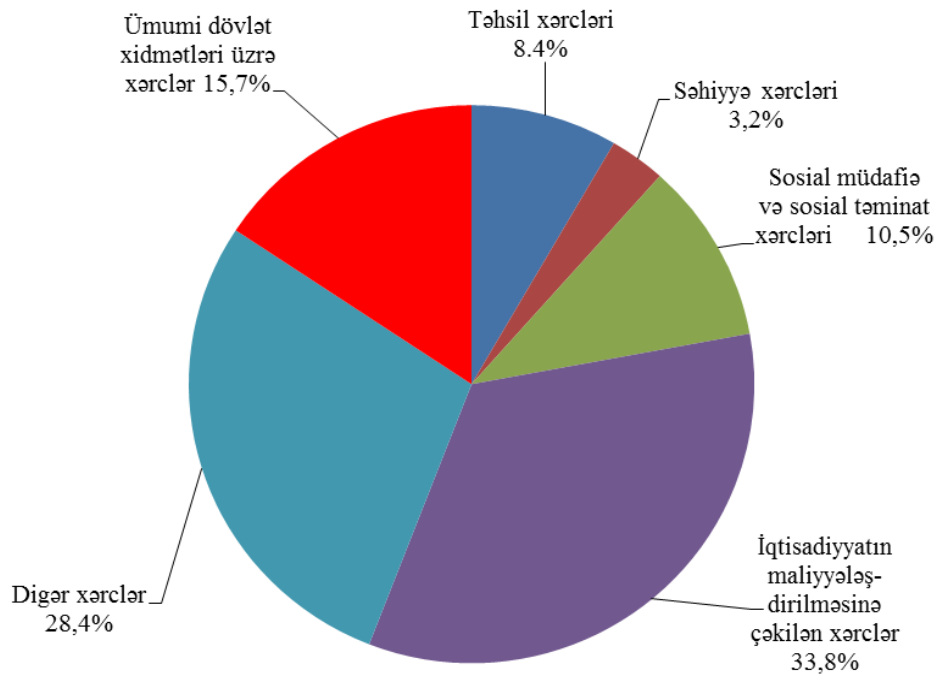
Büdcə xərclərinin strukturu, faizlə

	Cəmi	ÜDM-də
Xərclər – cəmi	100,0	27,2
o cümlədən:		
Ümumi dövlət xidmətləri	15,7	4,3
ondan:		
beynəlxalq təşkilatlara üzvlük haqqı	1,0	0,3
Məhkəmə hakimiyyəti, hüquq - mühafizə və prokurorluq orqanları	5,8	1,6
Təhsil	8,4	2,3
Səhiyyə	3,2	0,9
Sosial müdafiə və sosial təminat	10,5	2,8
Mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi və digər kateqoriyalara aid edilməyən sahədə fəaliyyət	1,2	0,3
İqtisadiyyatın maliyyələşdirilməsi	33,8	9,2
o cümlədən:		
mənzil və kommunal təsərrüfatı	1,8	0,5
kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı, balıqçılıq, ovçuluq və ətraf mühitin mühafizəsi	3,4	1,0
sənaye, tikinti və faydalı qazıntılar	21,8	5,9
nəqliyyat və rabitə	0,8	0,2
yanacaq və enerji	0,1	0,02
iqtisadi fəaliyyət	5,9	1,6
Digər xərclər	21,4	5,8
Profisit	-	0,7

**2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında büdcə gəlirlərinin
strukturu**

**2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında büdcə xərclərinin
strukturu**

Maliyyə Nazirliyinin təqdim etdiyi operativ məlumatlara əsasən 2018-ci ilin yanvar-dekabr aylarında dövlət büdcəsinin gəlirləri 22411,2 milyon manat, xərcləri 22718,9 milyon manat təşkil etmiş, büdcənin icrasında 307,7 milyon manatlıq və ya ümumi daxili məhsulun 0,4 faizi qədər kəsir yaranmışdır.

Xarici ticarət

2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında Azərbaycan Respublikasının hüquqi və fiziki şəxsləri dünyanın 182 ölkəsindəki tərəfdaşları ilə ticarət əməliyyatları həyata keçirmiş, 109 ölkəyə məhsul ixrac olunmuş, 173 ölkədən idxal olunmuşdur.

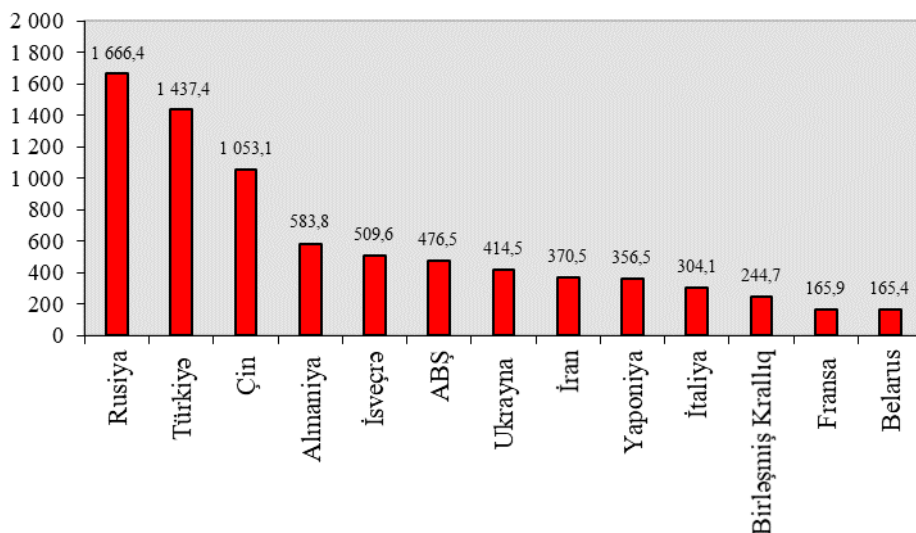
Gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyəri nəzərə alınmaqla 2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında xarici ticarət dövriyyəsi 29224,0 milyon ABŞ dolları, o cümlədən ixracın dəyəri 18928,5 milyon dollar, idxalın dəyəri 10295,5 milyon dollar təşkil etmiş, nəticədə 8633,0 milyon dollarlıq müsbət ticarət saldosu yaranmışdır.

2017-ci ilin yanvar-noyabr ayları ilə müqayisədə xarici ticarət dövriyyəsi faktiki qiymətlərlə 34,6 faiz, o cümlədən ixrac 35,9 faiz, idxal 32,1 faiz artmışdır. Real ifadədə isə dövriyyə 1,1 faiz, o cümlədən ixrac 1,0 faiz, idxal 1,2 faiz artmışdır.

Dövlət Gömrük Komitəsindən daxil olmuş məlumatlara əsasən xarici ticarət dövriyyəsinin 82,5 faizi İtaliya, Türkiyə, Rusiya, Almaniya, Çin, İsrail, Çexiya, Hindistan, ABŞ, Tayvan (Çinin əyaləti), Kanada, Ukrayna, İsveçrə, Fransa, İndoneziya, Portuqaliya, Gürcüstan, Birləşmiş Krallıq və İspaniya ilə aparılmış ticarət əməliyyatlarının payına düşmüşdür.

Ölkəmizə idxal olunmuş məhsulların ümumi dəyərinin 16,2 faizi Rusiyanın, 14,0 faizi Türkiyənin, 10,2 faizi Çinin, 5,7 faizi Almaniyanın, 4,9 faizi İsveçrənin, 4,6 faizi ABŞ-ın, 4,0 faizi Ukraynanın, 3,6 faizi İranın, 3,5 faizi Yaponiyanın, 3,0 faizi İtaliyanın, 2,4 faizi Birləşmiş Krallığın, hər biri 1,6 faiz olmaqla Fransa, Belarus, Cənubi Afrika Respublikası və Kanadanın, hər biri 1,5 faiz olmaqla Qazaxıstan və Koreyanın, 1,3 faizi Braziliyanın, 17,2 faizi isə digər ölkələrin payına düşmüşdür.

**2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında idxalda daha çox paya
malik olan ölkələr üzrə idxalın dəyəri**
(milyon ABŞ dolları ilə)

İdxalda maşın, mexanizm, elektrik aparatları, avadanlıqlar, ərzaq məhsulları, qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatlar, nəqliyyat vasitələri və onların hissələri, plastik kütlə və ondan hazırlanan məmulatlar, oduncaq və ondan hazırlanan məmulatlar, əczaçılıq məhsulları, tütün məmulatları, mebel və onun hissələrinin dəyəri üstünlük təşkil etmişdir.

İdxalın 53,3 faizini avtomobil, 19,7 faizini dəmir yolu, 18,7 faizini hava, 5,7 faizini dəniz nəqliyyatı ilə gətirilmiş, 2,6 faizini isə boru kəməri və elektrik ötürücü xətləri ilə nəql edilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

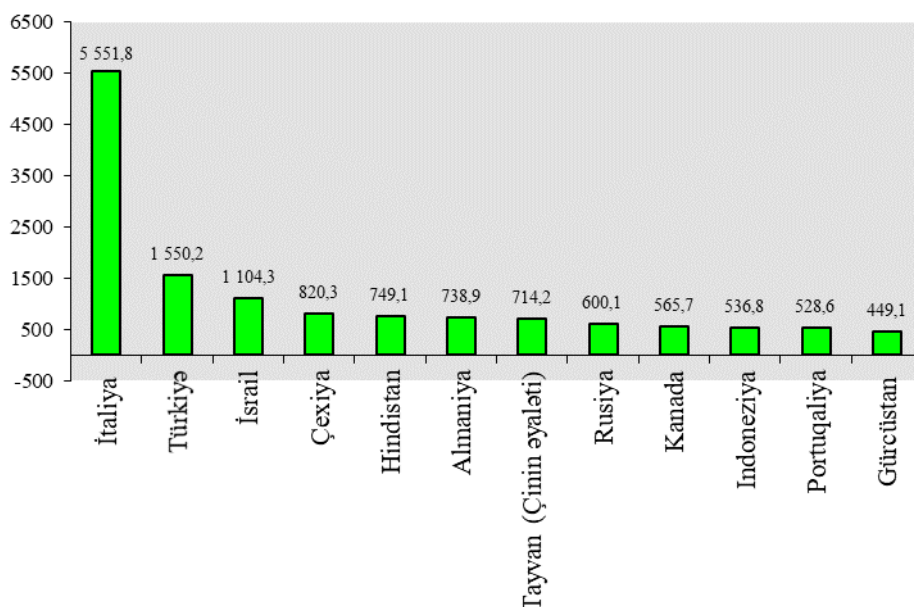
2017-ci ilin yanvar-noyabr ayları ilə müqayisədə 2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında siqaret idxalı 2,6 faiz, təzə meyvə – 47,9 faiz, çay – 0,2 faiz, quş əti və onun əlavə məhsulları – 28,9 faiz, qara metallardan borular – 1,7 dəfə, minik avtomobilləri – 2,4 dəfə, qara metallardan çubuqlar – 44,1 faiz, mineral gübrələr – 1,6 dəfə, mebel – 23,8 faiz, hesablama maşınları, blok və qurğuları – 14,1 faiz, polietilen – 28,3 faiz, məişət

kondisionerləri – 39,4 faiz, paltaryuyan maşınlar – 10,4 faiz, qara metallardan küncülükler – 4,1 faiz, yük avtomobilləri – 1,9 dəfə, avtobuslar – 39,1 faiz, sement və sement klinkerləri – 42,1 faiz, məişət soyuducuları – 1,8 dəfə artmış, buğda idxalı isə 11,5 faiz, bitki yağları – 10,7 faiz, xam şəkər və şəkər – 34,3 faiz, kərə yağı, digər süd yağları və pastaları – 14,4 faiz, kartof – 9,1 faiz, mal ətə – 12,5 faiz, təzə tərəvəz – 43,4 faiz, polad prokatı – 9,8 faiz, rezin şinlər – 8,6 faiz azalmışdır.

2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında ölkəyə 20429 ədəd minik avtomobili, 1938 ədəd yük avtomobili, 235 ədəd avtobus idxal olunmuşdur.

İxracın 31,0 faizini İtaliyaya, 8,7 faizini Türkiyəyə, 6,2 faizini İsrailə, 4,6 faizini Çexiyaya, 4,2 faizini Hindistana, 4,1 faizini Almaniyaya, 4,0 faizini Tayvana, 3,3 faizini Rusiyaya, 3,2 faizini Kanadaya, hər biri 3,0 faiz olmaqla İndoneziya və Portuqaliyaya, hər biri 2,5 faiz olmaqla Gürcüstan və Fransaya, hər biri 1,9 faiz olmaqla Rumıniya və İspaniyaya, 1,8 faizini Avstriyaya, 1,7 faizini Ukraynaya, 1,5 faizini ABŞ-a, qalan 10,9 faizini isə digər ölkələrə göndərilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

**2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında ixracda daha çox paya
malik olan ölkələr üzrə ixracın dəyəri**
(milyon ABŞ dolları ilə)

2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında ixracın 88,8 faizini boru kəməri və elektrik ötürücü xətləri ilə nəql edilmiş, 5,2 faizini avtomobil, 3,9 faizini dəmir yolu, 1,5 faizini hava, 0,6 faizini dəniz nəqliyyatı ilə göndərilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

İxracın strukturunda xam neft, təbii qaz, neft məhsulları, meyvə-tərəvəz, plastik kütlə və ondan hazırlanan məmulatlar, alüminium və ondan hazırlanan məmulatlar, qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatlar, kimya sənayesi məhsulları, pambıq lifi və ipliyi, şəkər, bitki yağları, alkoqollu və alkoqolsuz içkilərin payı üstünlük təşkil etmişdir.

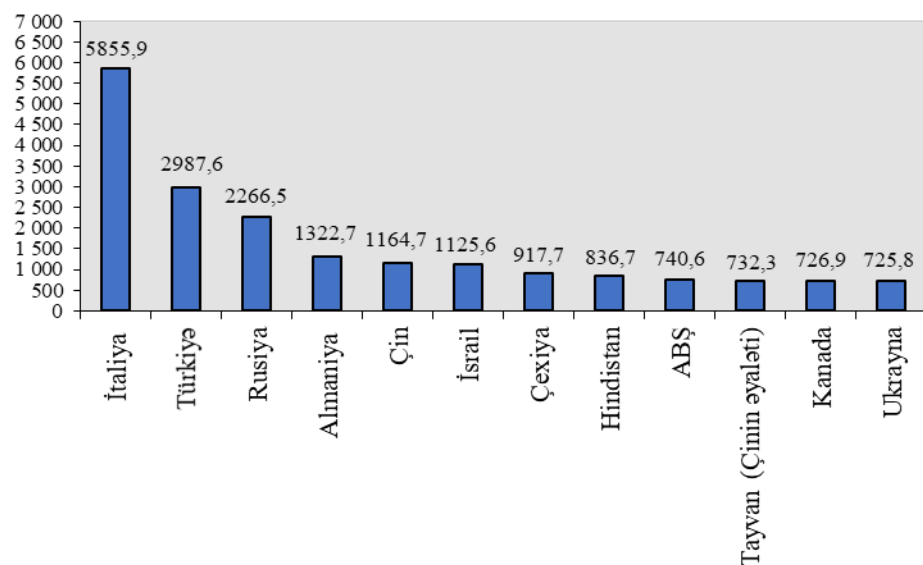
2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında 2017-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə mühüm məhsul növlərindən təzə meyvə ixracı 21,0 faiz, təzə tərəvəz – 0,3 faiz, kartof – 15,5 faiz, bitki yağları – 10,8 faiz, meyvə və tərəvəz konservləri – 13,4 faiz, təbii

üzüm şərablari və üzüm suslosu – 1,8 dəfə, pambıq lifi – 2,5 dəfə, polietilen – 9,3 faiz, emal olunmamış alüminium – 12,2 faiz qara metallardan borular – 4,7 faiz, pambıq ipliği – 31,0 faiz artmış, şəkər ixracı isə 32,8 faiz, tütün – 8,7 faiz, çay – 19,4 faiz, meyvə və tərəvəz şirələri – 21,5 faiz, marqarin, qida üçün yararlı digər qarışıqlar – 10,9 faiz, qara metallardan yarımfabrikatlar – 55,5 faiz, bentonit gili – 10,5 faiz azalmışdır.

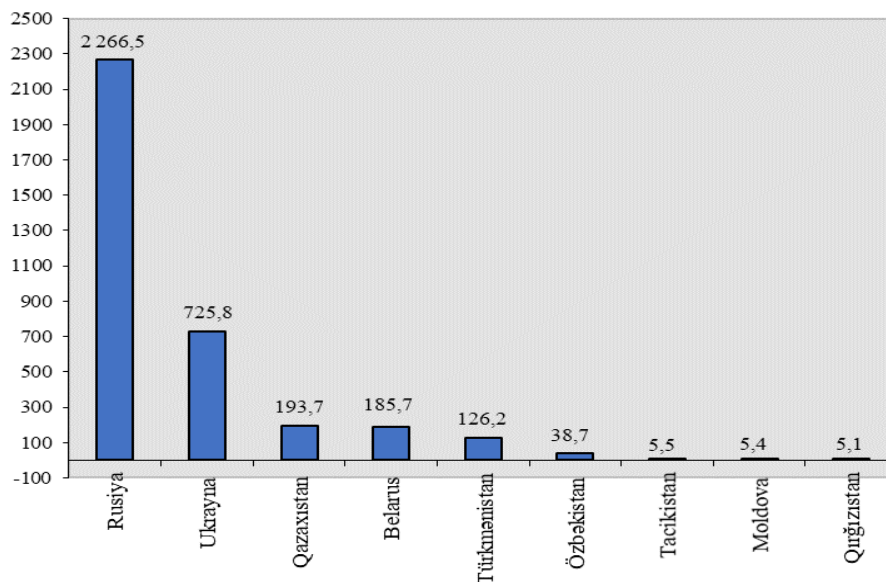
2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında qeyri-neft məhsullarının ixracı 2017-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə faktiki qiymətlərlə 10,5 faiz, real ifadədə isə 1,4 faiz artaraq 1531,7 milyon dollara bərabər olmuşdur.

Qrafik 28

**2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında xarici ticarət
dövriyyəsində daha çox paya malik olan
ölkələr üzrə ticarət dövriyyəsi
(milyon ABŞ dolları ilə)**

**2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında MDB üzvü dövlətləri
ilə ticarət dövriyyəsi
(milyon ABŞ dolları ilə)**

2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında ölkəmizə 52,0 milyon dollarlıq humanitar və texniki yardım şəklində müxtəlif məhsullar daxil olmuşdur.

Təsərrüfat subyektlərinin xarakteristikası

2018-ci il ərzində müəssisə və təşkilatların sayı 9,9 faiz artaraq, 2019-cu il yanvarın 1-i vəziyyətinə 130323 olmuşdur.

Artım iqtisadiyyatın “Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar”, “İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi”, “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi”, “Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı”, “Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə”, “İnformasiya və rabitə”, “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri” və “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət” sahələrində nəzərəcarpacaq dərəcədə olmuşdur.

Cədvəl 57

İqtisadi fəaliyyət növləri üzrə təsərrüfat subyektlərinin sayı

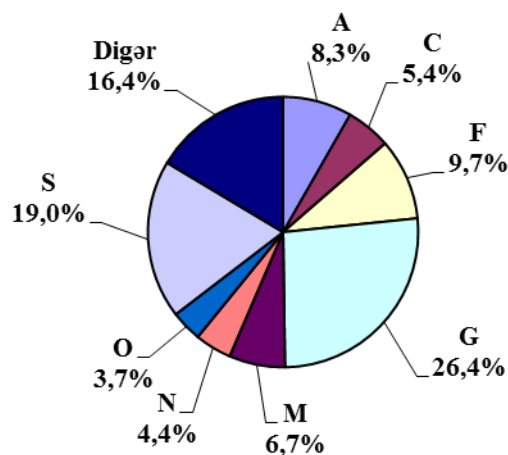
Fəaliyyət növünün		01.01.2019-cu il vəziyyətinə müəssisə və təşkilatların sayı		Ümumi saya görə, %-lə	01.01.2018-ci il vəziyyətinə olan müəssisə və təşkilatların sayına görə, %-lə
Hərflər işarəsi	Adı	Cəmi	o cümlədən kommer- siya təşkilatları		
	CƏMİ	130323	113701	100,0	109,9
A	o cümlədən: Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	10775	10036	8,3	103,2
B	Mədəncixərma sənayesi	867	866	0,7	104,1
C	Emal sənayesi	6979	6967	5,4	108,1
D	Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	315	280	0,2	100,3
E	Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	528	406	0,4	105,6
F	Tikinti	12697	12635	9,7	106,8
G	Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	34421	34404	26,4	110,6
H	Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	2639	2614	2,0	113,8
İ	Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	2176	2163	1,7	113,6

İNSTITUSİONAL DƏYİŞİKLİKLƏR

Fəaliyyət növünün		01.01.2019-cu il vəziyyətinə müəssisə və təşkilatların sayı		Ümumi sayı görə, %-lə	...ardı
Hərflər	Adı	Cəmi	o cümlədən kommersiya təşkilatları		01.01.2018-ci il vəziyyətinə olan müəssisə və təşkilatların sayına görə, %-lə
J	İnformasiya və rabitə	3318	3249	2,5	111,6
K	Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1718	1663	1,3	105,1
L	Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	1801	1684	1,4	119,4
M	Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	8737	8102	6,7	108,6
N	İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	5739	5578	4,4	118,2
O	Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	4843	0	3,7	100,1
P	Təhsil	4058	1940	3,1	107,3
Q	Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	1939	1415	1,5	106,8
R	İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	1951	1442	1,5	107,7
S	Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	24726	18257	19,0	115,3
U	Toxunulmazlıq hüququ olan təşkilatların fəaliyyəti	96	0	0,1	101,1

“Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi”, “Tikinti”, “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” və “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət” sahələrində müəssisə və təşkilatların statistik vahidlərin Dövlət reyestrindəki xüsusi çəkisi daha yüksək olmuşdur.

Fəaliyyət növləri üzrə müəssisə və təşkilatların sayının strukturu, yekuna nisbətən

Cədvəl 58

Qeydiyyatda olan müəssisə və təşkilatların sayının iqtisadi fəaliyyət üzrə mülkiyyət növlərinə görə bölgüsü (2019-cu il yanvarın 1-nə)

Fəaliyyət növləri	Mülkiyyət növlərinə görə									
	Dövlət müəssisələri		Bələdiyyə* müəssisələri		Xüsusi müəssisələr		ondan:			
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Xarici müəssisələr		Birgə müəssisələr	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Cəmi	10498	8,1	1706	1,3	118119	90,6	8310	6,4	2450	1,9
o cümlədən:										
A	538	5,0	50	0,5	10187	94,5	112	1,0	93	0,9
B	36	4,2	1	0,1	830	95,7	196	22,6	33	3,8
C	229	3,3	8	0,1	6742	96,6	469	6,7	348	5,0
D	258	81,9	0	0,0	57	18,1	9	2,9	5	1,6
E	211	39,9	3	0,6	314	59,5	17	3,2	24	4,5
F	505	4,0	17	0,1	12175	95,9	1047	8,2	314	2,5

* Bələdiyyələr də daxil olmaqla

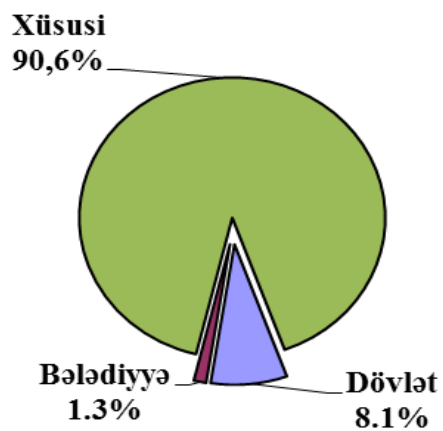
Fəaliyyət növləri	Mülkiyyət növlərinə görə									
	Dövlət müəssisələri		Bələdiyyə * müəssisələri		Xüsusi müəssisələr		ondan:			
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Xarici müəssisələr		Birgə müəssisələr	
G	650	1,9	0	0,0	33771	98,1	2217	6,4	660	1,9
H	245	9,3	2	0,1	2392	90,6	259	9,8	68	2,6
İ	41	1,9	0	0,0	2135	98,1	337	15,5	85	3,9
J	216	6,5	0	0,0	3102	93,5	184	5,5	84	2,5
K	144	8,4	0	0,0	1574	91,6	81	4,7	58	3,4
L	105	5,8	0	0,0	1696	94,2	94	5,2	32	1,8
M	628	7,2	3	0,0	8106	92,8	1275	14,6	203	2,3
N	264	4,6	3	0,1	5472	95,3	510	8,9	116	2,0
O	3234	66,8	1607	33,2	2	0,0	2	0,0	0	0,0
P	2171	53,5	0	0,0	1887	46,5	106	2,6	34	0,8
Q	430	22,2	0	0,0	1509	77,8	95	4,9	28	1,4
R	460	23,6	4	0,2	1487	76,2	41	2,1	26	1,3
S	132	0,5	8	0,0	24586	99,5	1166	4,7	239	1,0
U	1	1,0	0	0,0	95	99,0	93	96,9	0	0,0

Xüsusi mülkiyyətə aid olan müəssisə və təşkilatların əsas hissəsi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri” (28,6%), “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi” (20,8%), “Tikinti” (10,3%), “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” (8,6%), “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət” (6,9%) və “Emal sənayesi” (5,7%) sahələrinin payına düşür.

* Bələdiyyələr də daxil olmaqla

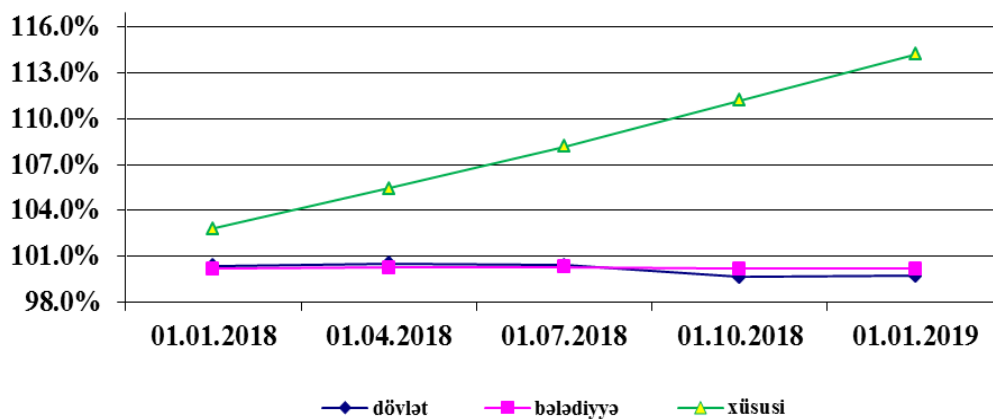
Qrafik 31

Müəssisə və təşkilatların sayının mülkiyyət növünə görə strukturu, yekuna nisbətən

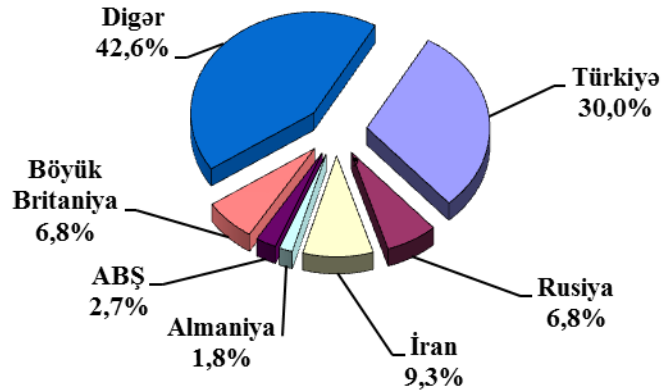

Qrafik 32

Mülkiyyət növlərinə görə müəssisə və təşkilatların sayının dəyişməsi, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə

Xarici investisiyalı və birgə müəssisələrin sayının ölkələr üzrə strukturu, yekuna nisbətən

Reyestrdə qeydiyyatdan keçmiş statistik vahidlərdən tam xarici investisiyalı və birgə müəssisələr əsasən Türkiyə (30,0%), İran (9,3%), Böyük Britaniya (6,8%), Rusiya (6,8%), ABŞ (2,7%) və Almaniya (1,8%) ölkələrinin sahibkarları tərəfindən yaradılmışdır.

Cədvəl 59

Müəssisə və təşkilatların demografiyası

Fəaliyyət növləri	01.01.2019-cu il vəziyyətinə müəssisə və təşkilatların sayı	2018-ci il ərzində yeni yaradılmış müəssisə və təşkilatların sayı		2018-ci il ərzində ləğv edilmiş müəssisə və təşkilatların sayı	
		cəmi	%-lə	cəmi	%-lə
CƏMİ	130323	12504	9,6	627	0,5
o cümlədən:					
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	10775	498	4,6	34	0,3
Mədəncıxarma sənayesi	867	43	5,0	13	1,5
Emal sənayesi	6979	561	8,0	39	0,6

Fəaliyyət növləri	01.01.2019-cu il vəziyyətinə müəssisə və təşkilatların sayı	2018-ci il ərzində yeni yaradılmış müəssisə və təşkilatların sayı		2018-ci il ərzində ləğv edilmiş müəssisə və təşkilatların sayı	
		cəmi	%-lə	cəmi	%-lə
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	315	2	0,6	3	1,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	528	29	5,5	3	0,6
Tikinti	12697	831	6,5	40	0,3
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	34421	3360	9,8	155	0,5
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	2639	319	12,1	17	0,6
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	2176	240	11,0	6	0,3
İnformasiya və rabitə	3318	346	10,4	29	0,9
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1718	106	6,2	23	1,3
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	1801	104	5,8	20	1,1
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	8737	709	8,1	63	0,7
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	5739	856	14,9	27	0,5
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	4843	23	0,5	26	0,5
Təhsil	4058	286	7,0	13	0,3
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	1939	111	5,7	7	0,4
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	1951	154	7,9	13	0,7
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	24726	3924	15,9	96	0,4
Toxunulmazlıq hüququ olan təşkilatların fəaliyyəti	96	2	2,1	0	0,0

2018-ci il ərzində ləğv edilmiş müəssisə və təşkilatların 24,7 faizi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, 15,3 faizi “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi”, 10,0 faizi “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət”, 6,4 faizi “Tikinti”, 6,2 faizi “Emal sənayesi” və 5,4 faizi “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” sahələrinin, qalanları isə digər bölmələrin payına düşür.

Bu dövrdə yeni yaradılmış müəssisə və təşkilatların 31,4 faizi “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi”, 26,9 faizi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, 6,9 faizi “İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi”, 6,7 faizi “Tikinti”, 5,7 faizi “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət”, 4,5 faizi “Emal sənayesi” sahələrinin, qalanları isə digər bölmələrin payına düşür.

Cədvəl 60

**Yeni yaradılmış və ləğv edilmiş müəssisələrin sayının
mülkiyyət növlərinə görə strukturu**

Mülkiyyət növləri	01.01.2019-cu il vəziyyətinə müəssisə və təşkilatların sayı	2018-ci il ərzində yeni yaradılmış müəssisə və təşkilatların sayı		2018-ci il ərzində ləğv edilmiş müəssisə və təşkilatların sayı	
		cəmi	%-lə	cəmi	%-lə
CƏMİ	130323	12504	9,6	627	0,5
o cümlədən: Dövlət mülkiyyətli müəssisələr	10498	133	1,3	92	0,9
Bələdiyyə mülkiyyətli müəssisələr *	1706	2	0,1	0	0,0
Xüsusi mülkiyyətli müəssisələr	118119	12369	10,5	535	0,5
o cümlədən: xarici müəssisələr (100% xarici investisiyalı)	8310	1361	16,4	71	0,9
birgə müəssisələr	2450	261	10,7	12	0,5

2018-ci il ərzində yeni yaradılmış müəssisə və təşkilatların 98,9 faizi xüsusi mülkiyyətli (o cümlədən 10,9 faizi tam xarici investisiyalı, 2,1 faizi birgə mülkiyyətli), 1,1 faizi isə dövlət mülkiyyətli müəssisələrin payına düşür.

* Bələdiyyələr də daxil edilməklə

İqtisadi rayonlar üzrə statistik vahidlərin Dövlət reyestrinin tərkibinin dəyişməsi

İqtisadi rayonlar	01.01.2019-cu il vəziyyətinə müəssisə və təşkilatların sayı	2018-ci il ərzində yeni yaradılmış müəssisə və təşkilatların sayı		2018-ci il ərzində ləğv edilmiş müəssisə və təşkilatların sayı	
		cəmi	%-lə	cəmi	%-lə
CƏMİ	130323	12504	9,6	627	0,5
Bakı	72380	8303	11,5	409	0,6
Abşeron iqtisadi rayonu	9218	1204	13,1	43	0,5
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	8124	578	7,1	36	0,4
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	5104	340	6,7	21	0,4
Lənkəran iqtisadi rayonu	6990	326	4,7	4	0,1
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	4386	595	13,6	10	0,2
Aran iqtisadi rayonu	16837	867	5,1	67	0,4
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	2377	144	6,1	7	0,3
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	687	22	3,2	5	0,7
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	2266	79	3,5	10	0,4
Naxçıvan Muxtar Respublikası	1954	46	2,4	15	0,8

Qeydiyyatda olan müəssisə və təşkilatların 55,5 faizi Bakıda yerləşmişdir. Hesabat dövründə yeni yaradılmış müəssisə və təşkilatların 66,4 faizi Bakıda, 9,6 faizi Abşeron, 6,9 faizi Aran, 4,8 faizi Quba-Xaçmaz, 4,6 faizi Gəncə-Qazax və 2,7 faizi Şəki-Zaqatala, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda qeydiyyatda alınmışlar. Statistik vahidlərin yaradılması prosesi Bakı şəhərində (11,5%), Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonunda (13,6%), Abşeron iqtisadi rayonunda (13,1%), Gəncə-Qazax iqtisadi rayonunda (7,1%), Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonunda (6,7%), Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonunda (6,1%), Aran iqtisadi rayonunda (5,1%), Lənkəran iqtisadi rayonunda (4,7%) daha fəal olmuşdur.

Bu dövrdə Bakı şəhəri üzrə 409, Aran iqtisadi rayonu üzrə 67, Abşeron iqtisadi rayonu üzrə 43, Gəncə-Qazax iqtisadi

rayonu üzrə 36, Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu üzrə 21, Naxçıvan Muxtar Respublikası üzrə 15, Quba-Xaçmaz və Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonlarının hər biri üzrə 10, Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu üzrə 7, Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu üzrə 5, Lənkəran iqtisadi rayonu üzrə isə 4 müəssisə ləğv edilmişdir.

2019-cu il yanvarın 1-i vəziyyətinə ölkədə mövcud olan kiçik müəssisələrin sayı və strukturu “İri, orta və kiçik sahibkar meyarları”nın təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ilə müəyyənləşdirilmiş işçilərin orta siyahı sayı və illik gəliri meyarı əsasında götürülmüşdür.

Cədvəl 62

**Kiçik müəssisə və təşkilatların iqtisadi fəaliyyət növləri
üzrə sayı**

Fəaliyyət növləri	01.01.2019-cu il vəziyyətinə kiçik müəssisə və təşkilatların sayı	Kiçik müəssisə və təşkilatların ümumi sayına görə, %-lə	Müəssisə və təşkilatların ümumi sayında kiçik müəssisələrin xüsusi çəkisi, %-lə
CƏMİ	107303	100,0	82,3
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	9732	9,1	90,3
Mədəncıxarma sənayesi	761	0,7	87,8
Emal sənayesi	6203	5,8	88,9
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	102	0,1	32,4

...ardı

Fəaliyyət növləri	01.01.2019-cu il vəziyyətinə kiçik müəssisə və təşkilatların sayı	Kiçik müəssisə və təşkilatların ümumi sayına görə, %-lə	Müəssisə və təşkilatların ümumi sayında kiçik müəssisələrin xüsusi çəkisi, %-lə
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	273	0,2	51,7
Tikinti	11669	10,9	91,9
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	32930	30,7	95,7
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	2242	2,1	85,0
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	1950	1,8	89,6
İnformasiya və rabitə	2970	2,8	89,5
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1501	1,4	87,4
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	1516	1,4	84,2
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	7634	7,1	87,4
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	5351	5,0	93,2
Təhsil	1834	1,7	45,2
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	1260	1,2	65,0
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	1348	1,2	69,1
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	18027	16,8	72,9

Göründüyü kimi, 2019-cu il yanvarın 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə müəssisələrin ümumi sayının 82,3 faizini kiçik müəssisələr təşkil etmiş və onların əsas hissəsi ticarət (30,7%), digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi (16,8%), tikinti (10,9%) və kənd təsərrüfatı (9,1%) sahələrində yaradılmışdır.

Cədvəl 63

Kiçik müəssisə və təşkilatların sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

İqtisadi rayonlar	01.01.2019-cu il vəziyyətinə kiçik müəssisə və təşkilatların sayı	Ümumi saya görə, %-lə
CƏMİ	107303	100,0
Bakı	62652	58,4
Abşeron iqtisadi rayonu	8238	7,7
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	5871	5,5
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	3798	3,5
Lənkəran iqtisadi rayonu	5754	5,4
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	3447	3,2
Aran iqtisadi rayonu	13023	12,1
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	1648	1,5
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	404	0,4
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	1594	1,5
Naxçıvan Muxtar Respublikası	874	0,8

Kiçik müəssisələrin 58,4 faizi Bakıda, 12,1 faizi Aran, 7,7 faizi Abşeron, 5,5 faizi Gəncə-Qazax, 5,4 faizi Lənkəran, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda yaradılmışdır.

Fərdi sahibkarlar

2019-cu ilin yanvarın 1-i vəziyyətinə hüquqi şəxs yaratmadan sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olmaq üçün qeydiyyatdan keçmiş fərdi sahibkarların sayı 842 mini keçmişdir.

Cədvəl 64

Fərdi sahibkarların sayının iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə bölgüsü

Fəaliyyət növləri	01.01.2019-cu il vəziyyətinə fərdi sahibkarların sayı	Ümumi saya görə, %-lə
CƏMİ	842277	100,0
o cümlədən:		
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	221652	26,3
Mədəncixarma sənayesi	731	0,1
Emal sənayesi	17988	2,1

Fəaliyyət növləri	01.01.2019-cu il vəziyyətinə fərdi sahibkarların sayı	Ümumi sayə görə, %-lə
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	67	0,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	282	0,0
Tikinti	6662	0,8
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	205090	24,4
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	91892	10,9
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	38985	4,6
İnformasiya və rabitə	6692	0,8
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1820	0,2
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	12693	1,5
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	14243	1,7
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	3299	0,4
Təhsil	6168	0,7
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	2720	0,3
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	11360	1,4
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	181041	21,5
Ev təsərrüfatlarının fəaliyyəti; fərdi istehlak üçün ev təsərrüfatlarının istehsal etdiyi mal və xidmətlərə dair fəaliyyət	18892	2,3

Hesabat dövründə hər altı fərdi sahibkardan beşi “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq”, “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi” və “Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı” sahələri üzrə qeydiyyatdan keçmişdir.

Cədvəl 65

Fərdi sahibkarların sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

İqtisadi rayonlar	01.01.2019-cu il vəziyyətinə sahibkarların sayı	Ümumi sayə görə, %-lə
CƏMİ	842277	100,0
Bakı	255380	30,3
Abşeron iqtisadi rayonu	45131	5,4
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	115533	13,7
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	49739	5,9
Lənkəran iqtisadi rayonu	84373	10,0
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	46251	5,5
Aran iqtisadi rayonu	172295	20,5
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	19711	2,3
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	2455	0,3
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	25736	3,1
Naxçıvan Muxtar Respublikası	25673	3,0

Sahibkarlıqla məşğul olmaq niyyətində olan fərdi sahibkarların əsas hissəsi Bakıda (30,3%), Aran (20,5%), Gəncə-Qazax (13,7%) və Lənkəran (10,0%) iqtisadi rayonlarında qeydiyyatda alınmışdır.

Cədvəl 66

İqtisadi fəaliyyət növləri üzrə fərdi sahibkarların cins üzrə bölgüsü

Fəaliyyət növləri	Kişilər		Qadınlar	
	sayı	%	sayı	%
CƏMİ	661004	100,0	181273	100,0
o cümlədən:				
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	161793	24,5	59859	33,0
Mədəncixarma sənayesi	698	0,1	33	0,0
Emal sənayesi	14815	2,3	3173	1,7
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	61	0,0	6	0,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	258	0,0	24	0,0
Tikinti	6540	1,0	122	0,1
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	162704	24,6	42386	23,4

Fəaliyyət növləri	Kişilər		Qadınlar	
	sayı	%	sayı	%
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	90677	13,7	1215	0,7
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	33147	5,0	5838	3,2
İnformasiya və rabitə	5512	0,8	1180	0,7
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1370	0,2	450	0,2
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	9183	1,4	3510	1,9
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	9486	1,4	4757	2,6
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	2243	0,4	1056	0,6
Təhsil	2197	0,3	3971	2,2
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	1679	0,3	1041	0,6
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	10060	1,5	1300	0,7
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	134531	20,4	46510	25,7
Ev təsərrüfatlarının fəaliyyəti; fərdi istehlak üçün ev təsərrüfatlarının istehsal etdiyi mal və xidmətlərə dair fəaliyyət	14050	2,1	4842	2,7

Fərdi sahibkarların 78,5 faizini kişilər, 21,5 faizini isə qadınlar təşkil etmişdir.

Qadınlar “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” fəaliyyət növündə mövcud sahibkarların ümumi sayının 27,0 faizini, “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi” fəaliyyət sahəsində 25,7 faizini, “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri” fəaliyyət sahəsində isə 20,7 faizini təşkil edir.

**İqtisadi rayonlar üzrə fərdi sahibkarların
cins üzrə bölgüsü**

İqtisadi rayonlar	Kişilər		Qadınlar	
	sayı	%	sayı	%
CƏMİ	661004	100,0	181273	100,0
Bakı	196669	29,8	58711	32,4
Abşeron iqtisadi rayonu	35953	5,4	9178	5,1
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	85554	12,9	29979	16,5
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	39040	5,9	10699	5,9
Lənkəran iqtisadi rayonu	65244	9,9	19129	10,5
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	36520	5,5	9731	5,4
Aran iqtisadi rayonu	141047	21,3	31248	17,2
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	16254	2,5	3457	1,9
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	1969	0,3	486	0,3
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	21787	3,3	3949	2,2
Naxçıvan Muxtar Respublikası	20967	3,2	4706	2,6

Sahibkar qadınların 32,4 faizi Bakıda, 17,2 faizi Aran, 16,5 faizi Gəncə-Qazax, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda qeydiyyatdan keçmişdir.

Fərdi sahibkarların cins tərkibinin regionlar üzrə say bölgüsündən aydın olur ki, Bakıda (23,0%), Gəncə-Qazax (26,0%) və Lənkəran (22,7%) iqtisadi rayonlarında qadın sahibkarların payı ölkə üzrə orta göstəricidən yuxarıdır.

Əhalinin gəlirləri

2018-ci ildə ölkə əhalisinin gəlirləri əvvəlki ilə nisbətən nominal ifadədə 9,2 faiz artaraq 53688,6 milyon manata çatmışdır. Əhalinin hər nəfərinə düşən gəlirlər 5467,4 manat və ya ayda orta hesabla 455,6 manat təşkil etmişdir.

Bütün icbari və könüllü ödənişlər edildikdən sonra əhalinin sərəncamında 49595,5 milyon manatlıq vəsait qalmışdır.

Cədvəl 68

Əhalinin gəlirlərinin əsas göstəriciləri

	2018-ci il	2017-cı ilə nisbətən, faizlə
Əhalinin nominal gəlirləri, mlyn. manat	53688,6	109,2
hər nəfərə, manat	5467,4	108,2
Sərəncamda qalan gəlirlər, mlyn. manat	49595,5	109,4
hər nəfərə, manat	5050,6	108,4

Əməkhaqqı

2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında ölkə iqtisadiyyatında muzdla çalışan işçilərin orta aylıq nominal əməkhaqqı 2017-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən 2,9 faiz artaraq 540,1 manat təşkil etmişdir. Əməkhaqqı neft sektorunda 3000,7 manat, qeyri-neft sektorunda 484,0 manat təşkil etmişdir. Dövlət müəssisələrində çalışan işçilərin əməkhaqları 430,5 manat, özəl müəssisələrdə isə 687,7 manat olmuşdur.

Cədvəl 69

**2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında iqtisadi fəaliyyət
və mülkiyyət növləri üzrə orta aylıq nominal
əməkhaqqı
(manat)**

İqtisadi fəaliyyət növləri	Cəmi	o cümlədən	
		dövlət	qeyri-dövlət
Ölkə üzrə – cəmi	540,1	430,5	687,7
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	277,1	222,3	350,9
Mədənçıxarma sənayesi	2 956,0	1 336,5	4 020,3
Emal sənayesi	551,7	721,3	516,0
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	582,5	582,2	599,8
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	302,0	262,4	744,1
Tikinti	702,5	559,6	760,3
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	390,4	347,5	390,6
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	804,0	786,5	842,3
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	542,6	767,1	532,9
İnformasiya və rabitə	868,9	623,1	1 247,2
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1 450,0	1 412,6	1 458,7
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	394,4	315,9	539,6
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	1 023,4	428,8	2 043,4
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	546,7	502,4	597,2
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	582,6	605,7	210,4
Təhsil	362,5	358,8	505,4
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	240,0	234,5	294,6
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	291,4	252,9	846,1
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	622,2	630,8	620,9

Mədəncixarma sənayesində, maliyyə və sığorta fəaliyyəti, peşə, elmi və texniki fəaliyyət, informasiya və rabitə, nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, eləcə də tikinti sahələrində orta aylıq nominal əməkhaqqı ölkə üzrə orta göstəricidən yüksək olmuşdur.

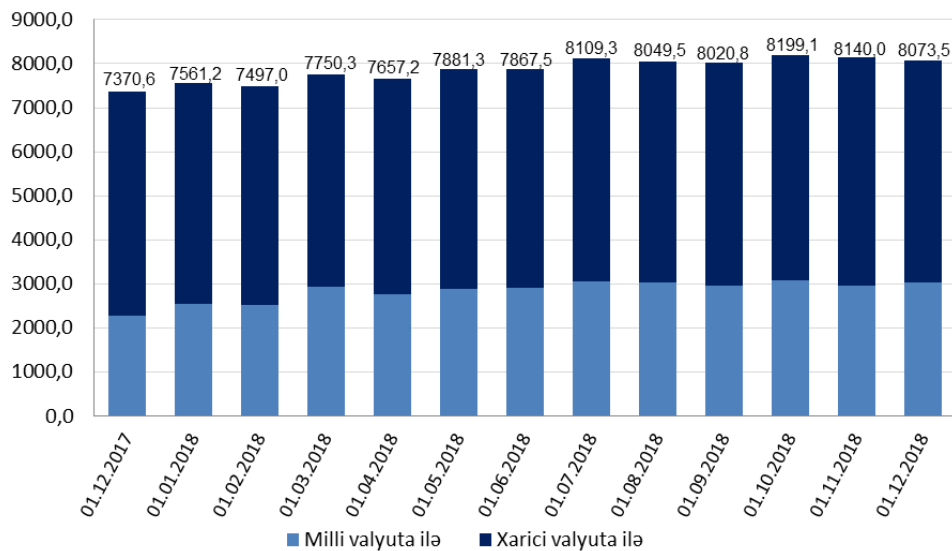
Əhalinin əmanətləri və manatın məzənnəsi

Mərkəzi Bankın məlumatına görə 2018-ci il dekabr ayının 1-nə əhalinin banklardakı əmanətlərinin milli valyuta ekvivalentində məbləği əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 9,5 faiz artaraq 8073,5 milyon manat təşkil etmişdir. Əmanətlərin 62,6 faizi xarici, 37,4 faizi isə milli valyutada qoyulmuşdur. Milli valyutada olan əmanətlər ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 32,2 faiz artmış, xarici valyutada əmanətlər isə 0,7 faiz azalmışdır.

Cədvəl 70

Əhalinin əmanətləri

	2018-ci il dekabrın 1-i vəziyyətinə, milyon manat	Əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən, faizlə
Əhalinin əmanətləri – cəmi	8073,5	109,5
o cümlədən:		
milli valyutada	3022,4	132,2
xarici valyutada	5051,1	99,3

Əhalinin əmanətləri, mln. manat

Dekabr ayında milli valyutanın 1 ABŞ dollarına nisbətə orta məzənnəsi 1,70 (ilin əvvəlindən 1,70) manata, 1 Avroya-1,94 (2,01) manata, 100 Rus rubluna 2,52 (2,72) manata bərabər olmuşdur.

Demoqrafik vəziyyət

Ölkə əhalisinin sayı ilin əvvəlindən 76493 nəfər artaraq 2018-ci il dekabr ayının 1-i vəziyyətinə 9974578 nəfərə çatmışdır. Bir kvadrat kilometrə düşən əhalinin sayı 115 nəfər olmuşdur.

Ümumi əhalinin 52,9 faizini şəhər, 47,1 faizini kənd sakinləri, 49,9 faizini kişilər, 50,1 faizini isə qadınlar təşkil edir.

Cədvəl 71

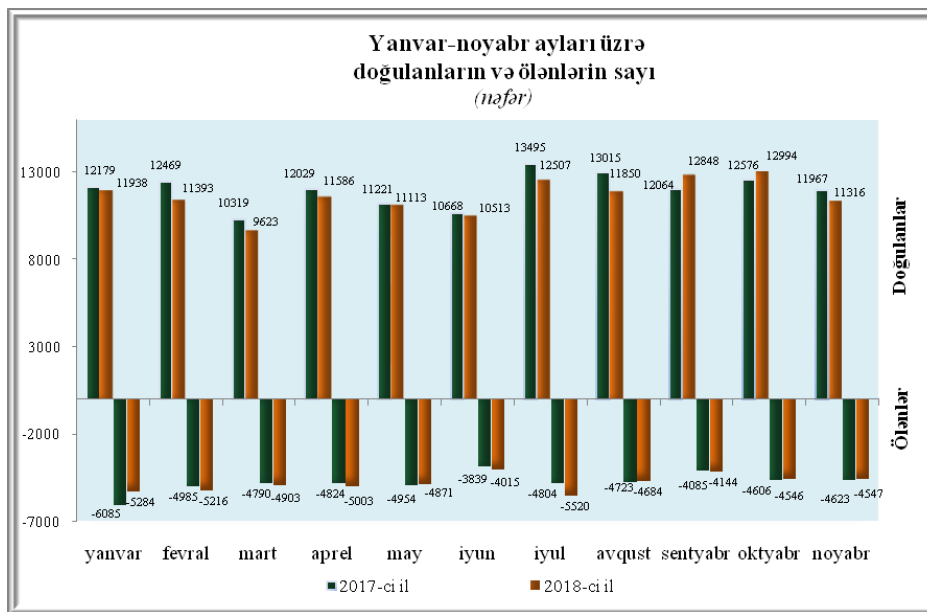
Əhalinin təbii hərəkətinin əsas göstəriciləri

	Yanvar - noyabr					
	Nəfər			Əhalinin hər 1000 nəfərinə ¹⁾		
	2018	2017	artım (+) azalma (-)	2018	2017	2018-ci il 2017-ci ilə nisbətən, faizlə
Təbii artım	74948	79684	-4736	8,4	8,9	94,4
doğulanlar	127681	132002	-4321	14,2	14,8	96,0
ölənlər	52733	52318	+415	5,8	5,9	98,3
Nikahlar	56888	57177	-289	6,3	6,4	98,4
Boşanmalar	13655	13345	+310	1,5	1,5	100,0

¹⁾ Əmsallar il üçün hesablanmışdır

2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən 127681 doğulan körpə qeydə alınmış və bu göstərici əhalinin hər 1000 nəfərinə 14,2 təşkil etmişdir. Körpələrin 53,4 faizi oğlan, 46,6 faizi isə qız uşaqlarıdır. Doğulan körpələrdən əkilərin sayı 2462, üçəmlərin sayı isə 108 olmuşdur.

Qrafik 35

Ötən ilin 11 ayı ərzində ölkədə 52733 ölüm halı qeydə alınmış və əhalinin hər 1000 nəfərinə ölüm səviyyəsi 5,8 təşkil etmişdir.

Qeydiyyat şöbələri tərəfindən 2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında 56888 nikah və 13655 boşanma halları qeydə alınmış və əhalinin hər 1000 nəfərinə nikahların sayı 6,3, boşanmaların sayı isə 1,5 olmuşdur.

Daxili İşlər Nazirliyi və Dövlət Miqrasiya Xidmətinin müvafiq qurumları tərəfindən ötən ilin yanvar-noyabr ayları ərzində daimi yaşamaq üçün Azərbaycana 3103 nəfər gələn, Azərbaycandan isə 1558 nəfər gedən qeydə alınmış, ölkə üzrə miqrasiya saldosu müsbət 1545 nəfər təşkil etmişdir.

Sosial müdafiə

Ölkə əhalisinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi daim dövlətin diqqət mərkəzində olan ən vacib məsələlərdən biridir.

İlkin məlumatlara əsasən 2019-cı ilin əvvəlinə ölkədə pensiyaçıların sayı 1299,5 min nəfər olmaqla ölkə əhalisinin 13,2 faizini təşkil etmişdir. Təyin olunmuş aylıq pensiyaların orta məbləği 222,6 manata çatmışdır.

Ölkədə pensiyaçıların sosial müdafiəsini gücləndirmək məqsədilə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 9 fevral tarixli 3655 nömrəli Sərəncamına əsasən 2017-ci il üzrə orta aylıq nominal əmək haqqının illik artım tempinə uyğun olaraq 2018-ci ilin 1 yanvar tarixinə bütün növ əmək pensiyalarının sığorta hissəsi indeksləşdirilərək artırılmışdır.

İlkin məlumatlara əsasən ilin əvvəlinə 415,9 min nəfər sosial müavinət, 62,3 min nəfər Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdünü almışdır. 2018-ci il ərzində birdəfəlik müavinət alanların sayı 90,1 min nəfər olmuşdur.

Ölkədə vətəndaşların rifah halını yaxşılaşdırmaq və sosial müdafiəsini gücləndirmək məqsədilə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Sosial müavinətlərin məbləğinin artırılması haqqında” 2018-ci il 23 fevral tarixli 3711 nömrəli Sərəncamına əsasən 2018-ci il mart ayının 1-dən yaşa görə, əlilliyə görə, ailə başçısını itirməyə görə, sağlamlıq imkanları məhdud olan 18 yaşadək uşaqlara, valideynlərini itirmiş və valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqların qəyyumlarına, müddətli həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçularının uşaqlarına, əmək pensiyası almaq hüququ olmayan Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü uğrunda aparılan döyüş əməliyyatlarında iştirak etdiyinə görə müharibə veteranı adı almış şəxslərə, 1941-1945-ci illərdə arxa cəbhədə fədakar əməyinə görə orden və medallarla təltif edilmiş şəxslərə, həmin illərdə keçmiş sovet ordusunda (donanmasında), daxili işlər və dövlət təhlükəsizliyi orqanlarında hərbi xidmətdə olmuş, lakin döyüş əməliyyatlarında iştirak etməmiş, müharibə illərində orden və medallarla təltif edilmiş şəxslərə, İkinci Dünya müharibəsi illərində döyüşən cəbhələrin

arxa hüduqları, yaxud döyüşən donanmaların əməliyyat zonaları daxilində ordunun və donanmanın mənafeyi üçün tapşırıqları yerinə yetirmiş xüsusi birləşmələrin işçilərinə, bu dövrdə Leningrad şəhərinin mühasirəsi zamanı şəhərin müəssisələrində, idarə və təşkilatlarında işləmiş və “Leningradın müdafiəsinə görə” medalı, “Leningrad mühasirəsində yaşayan” döş nişanı ilə təltif edilmiş şəxslərə, başqa ölkələrin ərazisində gedən məhəlli müharibələrdə və hərbi münaqişələrdə hərbi birləşmələrin tərkibində iştirak etmiş şəxslərə və keçmiş SSRİ silahlı qüvvələrinin, Dövlət Təhlükəsizliyi Komitəsinin, Daxili İşlər Nazirliyinin mütəxəssisləri kimi iştirak etmiş şəxslərə, bir yaşınadək uşağı olan aztəminatlı ailələrə və şəhid uşaqlarına, müharibə əlillərinin, 20 Yanvar hadisələri zamanı əlil olanların, Çernobil qəzası nəticəsində I və II qrup əlil olmuş, yaxud vəfat etmiş valideynlərin uşaqlarına və Çernobil qəzası nəticələrinin aradan qaldırılması iştirakçılarının dispanser qeydiyyatında olan uşaqlarına verilən aylıq müavinətlərin, eləcə də radiasiya qəzası nəticəsində zərər çəkmiş şəxslərə müalicə üçün, uşağın anadan olmasına görə, dəfn üçün verilən birdəfəlik sosial müavinətlərin, 2018-ci il 23 fevral tarixli 3713 nömrəli Sərəncamına əsasən isə beşdən çox uşağı olan qadınlara verilən müavinətlərin məbləğləri orta hesabla 10 faiz artırılmışdır.

Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü uğrunda həlak olmuş, ölmüş və hərbi əməliyyatlarla əlaqədar xəbərsiz itkin düşdüyünə görə ölmüş elan edilmiş hərbi qulluqçuların ailə üzvlərinin sosial müdafiəsinin yaxşılaşdırılması məqsədilə onlara 11000 (on bir min) manat məbləğində birdəfəlik ödəmənin verilməsi üçün 2018-ci il 19 aprel tarixində Azərbaycan Respublikası Prezidenti tərəfindən müvafiq fərman imzalanmışdır.

Əlillərin sosial müdafiəsini gücləndirmək məqsədilə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 19 fevral tarixli 3690 və 3691 nömrəli sərəncamlarına əsasən 2018-ci il mart ayının 1-dən müharibə əlillərinə və 1990-cı ilin 20 Yanvar hadisələri ilə əlaqədar əlil olmuş şəxslərə təyin olunmuş

Azərbaycan Respublikası Prezidenti təqaüdlərinin aylıq məbləğləri 10 faiz artırılmışdır.

Bununla yanaşı, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 20 fevral tarixli 3697 və 3698 nömrəli sərəncamlarına əsasən əlillik ümumi xəstəlik, hərbi xidmət dövründə xəstələnmə, əmək zədəsi və peşə xəstəliyi, hərbi əməliyyatlar keçirilən zonada olmaqla əlaqədar, Çernobıl AES-də qəzanın ləğvi ilə əlaqədar səbəblərdən baş verdikdə I qrup əlil olaraq sosial müavinət alanlara və Əfqanıstanda sovet qoşunlarının tərkibində beynəlmiləl borcunu yerinə yetirərkən həlak olan, itkin düşmüş və məhkəmə qaydasında ölmüş elan edilən hərbi qulluqçuların ailələrinə təyin edilmiş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdlərinin aylıq məbləğləri 2018-ci il mart ayının 1-dən 10 faiz artırılmışdır.

Eyni zamanda, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 19 fevral tarixli 3689 nömrəli Sərəncamına əsasən 2018-ci il mart ayının 1-dən şəhid ailələrinə, 2018-ci il 20 fevral tarixli 3696 nömrəli Sərəncamına əsasən isə 1941-1945-ci illər Böyük Vətən müharibəsi iştirakçılarına, İkinci Dünya müharibəsi dövründə Leningrad şəhərinin mühasirəsi zamanı şəhərin müəssisələrində, idarə və təşkilatlarında işləmiş və “Leningradın müdafiəsinə görə” medalı, “Leningrad mühasirəsində yaşayan” döş nişanı ilə təltif edilmiş şəxslərə (müharibə əlilləri istisna olmaqla) təyin edilmiş Azərbaycan Respublikası Prezidenti təqaüdlərinin məbləğləri də 10 faiz artırılmışdır.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı adı verilmiş şəxslərin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi və “Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı adı verilmiş şəxslərə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdünün təsis edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2005-ci il 14 iyul tarixli 258 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə” 2018-ci il 20 fevral tarixli 1843 nömrəli və “Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdünün məbləğinin artırılması və “Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdünün təsis edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2002-ci il 11 iyun tarixli

715 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə” 2018-ci il 22 fevral tarixli 1846 nömrəli Fərmanlarına əsasən Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı adı verilmiş şəxslərə, onların dul arvadlarına və 18 yaşına çatmamış uşaqlarına təsis edilmiş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdünün və müxtəlif sahələrdə xidmətlərə görə təsis edilmiş fərdi təqaüdün məbləğləri 2018-ci il mart ayının 1-dən müvafiq olaraq 1500 və 1450 manat müəyyən edilmişdir.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Fəxri adlara görə aylıq təqaüdlərin artırılması və “Fəxri adlara görə aylıq təqaüdün verilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2005-ci il 4 iyul tarixli 878 nömrəli Sərəncamında dəyişikliklər edilməsi barədə” 2018-ci il 22 fevral tarixli 3708 nömrəli Sərəncamına əsasən fəxri adlara görə aylıq təqaüdlərin məbləği 2018-ci il martın 1-dən artırılaraq “Xalq” fəxri adı üçün 150 manat, “Əməkdar” fəxri adı üçün 100 manat müəyyən edilmişdir.

Səhiyyə

Ölkədə sosial yönümlü siyasətin həyata keçirilməsi səhiyyənin inkişaf etdirilməsinə və əhalinin sağlamlığının qorunması problemlərinin həll edilməsinə geniş imkan yaradır. Dövlət büdcəsindən səhiyyə sahəsinə ayrılan vəsaitin məbləği ildən-ilə artır. 2018-ci ildə əvvəlki illə müqayisədə bu vəsaitin məbləği 4,9 faiz artırılaraq 739,3 milyon manata çatdırılmışdır.

Səhiyyəyə dövlət büdcəsindən ayrılan maliyyə vəsaiti respublika-mızda aparıcı texnologiyalarla, müasir tibbi avadanlıqlarla təchiz olunmuş yeni tibb mərkəzlərinin yaradılmasına imkan vermişdir.

2018-ci il ərzində 9-u Bakı şəhərində, 38-i isə regionlarda olmaqla 47 tibb müəssisəsində təmir-tikinti işləri aparılmışdır.

Ötən il Elmi Tədqiqat Tibbi Bərpa İnstitutu, Respublika Narkoloji Mərkəzi, Naftalan, Quba rayon Mərkəzi Xəstəxanaları əsaslı təmir-tikinti işlərindən sonra ən müasir tibbi avadanlıqlarla təchiz edilərək əhalinin istifadəsinə verilmişdir.

İlkin məlumatlara əsasən 2019-cı ilin əvvəlinə ölkədə 32,3 min həkim və 53,8 min orta tibb işçisinin çalışdığı 567 xəstəxana və 1740 ambulatoriya-poliklinika müəssisəsi fəaliyyət göstərir və əhalinin hər 10 min nəfərinə orta hesabla 33 həkim və 55 orta tibb işçisi düşür.

Ötən il qeydə alınmış xəstəliklər arasında tənəffüs, əsəb sistemi və hissiyyat orqanlarının, həzm orqanlarının, qan dövranı sisteminin xəstəlikləri, eləcə də yoluxucu və parazitar xəstəliklər üstünlük təşkil etmişdir.

Yoluxucu xəstəliklərin profilaktikası, bu xəstəliklər səbəbindən əlilliyin azaldılması və qarşısının alınması işində uşaqların yeni təqvim əsasında vaxtında müasir vaksinlərlə peyvənd olunması xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. 2018-ci ildə Azərbaycanda inkişaf etmiş Avropa ölkələrində olduğu kimi yoluxucu xəstəliklərdən qorunması məqsədilə uşaqlara 11 xəstəliyə qarşı peyvənd edilmişdir.

Bütün bunların nəticəsində ayrı-ayrı yoluxucu xəstəliklərin azalmasına, bəzilərinin isə tam ləğv olunmasına nail olunmuşdur.

Səhiyyə Nazirliyinin məlumatına əsasən, ötən ilin yanvar-noyabr aylarında 2017-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə ölkədə pedikulyoz ilə (36,3 faiz), hepatit A virusu ilə (26,3 faiz), hepatit C virusu ilə (20,7 faiz), skarlatina ilə (18,8 faiz), bütün kəskin bağırsaq infeksiyaları ilə (15,6 faiz), hepatit B virusu ilə (6,7 faiz), su çiçəyi ilə (0,9 faiz) xəstələnmə halları azalmışdır.

Müqayisə olunan dövrdə əhalinin 100 min nəfərinə düşən xəstələnmə hallarının sayı pedikulyoz üzrə 37,5 faiz, hepatit A virusu üzrə 33,3 faiz, hepatit C virusu üzrə 21,1 faiz, skarlatina üzrə 18,7 faiz, bütün kəskin bağırsaq infeksiyaları üzrə 16,1 faiz, hepatit B virusu üzrə 7,1 faiz, su çiçəyi üzrə 1,4 faiz azalmışdır.

Kəskin poliomielit, epidemik parotit, tulyaremiya, məxmərək, ana-dangəlmə məxmərək sindromu, difteriya, yenidoğulmuşlarda tetanus, qızılca, göyöskürək və malyariya xəstəlikləri qeydə alınmamışdır.

Bununla yanaşı qoturluq, qonokokk infeksiyası, insanın immun-çatışmazlığı virusunun törətdiyi xəstəliklə, bruselyoz, sifilis ilə xəstələnlərin sayında artım müşahidə olunur.

Ətraf mühit

Ekoloji təhlükəsizliyin və insanların sağlam ətraf mühitdə yaşamasının təmin edilməsi ölkədə aparılan ekoloji siyasətin əsas prioritetlərindən biridir.

2018-ci ildə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamına əsasən xüsusi mühafizə olunan təbiət əraziləri şəbəkəsinin genişləndirilməsini, biomüxtəlifliyin qorunub saxlanılmasını, təbii resurslardan səmərəli istifadəsini və ekoturizmin inkişafını təmin etmək məqsədi ilə 99,1 min hektar sahədə Qızılağac Milli Parkı yaradılmışdır.

2019-cu ilin əvvəlinə flora və faunanın qorunub saxlanması və təkrar istehsalı üçün ölkədə ümumi sahəsi 120,7 min hektar olan 11 dövlət təbiət qoruğu, sahəsi 421,4 min hektar olan 10 milli park və sahəsi 350,8 min hektar olan 24 dövlət təbiət yasaqlığı mövcud olmuşdur. Xüsusi mühafizə olunan təbiət əraziləri ölkə ərazisinin 10,3 faizini təşkil edir.

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin monitoring xidmətləri tərəfindən 2018-ci ildə 1577 müəssisədə müvafiq müayinələr aparılmış və nəticədə su hövzələrinin çirkləndirilməsi üzrə tədqiq olunmuş müəssisələrin 37,8 faizində, atmosfer havasının çirkləndirilməsi üzrə tədqiq olunmuş müəssisələrin 43,2 faizində, torpaq ehtiyatlarının çirkləndirilməsi üzrə isə müayinəyə cəlb olunmuş müəssisələrin 26,5 faizində atılan tullantıların icazə verilən həddən artıq olması qeydə alınmışdır.

Təbiəti mühafizə qanunvericiliyinin pozulmasına görə ötən il inzibati məsuliyyətə cəlb olunmuş 968 nəfər vəzifəli şəxs və vətəndaşlardan 1021 min manat məbləğində cərimə tutulmuşdur.

Təhsil

Azərbaycan Respublikasında təhsil sistemi milli, mənəvi ümumbəşəri dəyərlərə əsaslanaraq ümumdünya təhsil sisteminə integrasiya yolu ilə inkişaf etməkdədir.

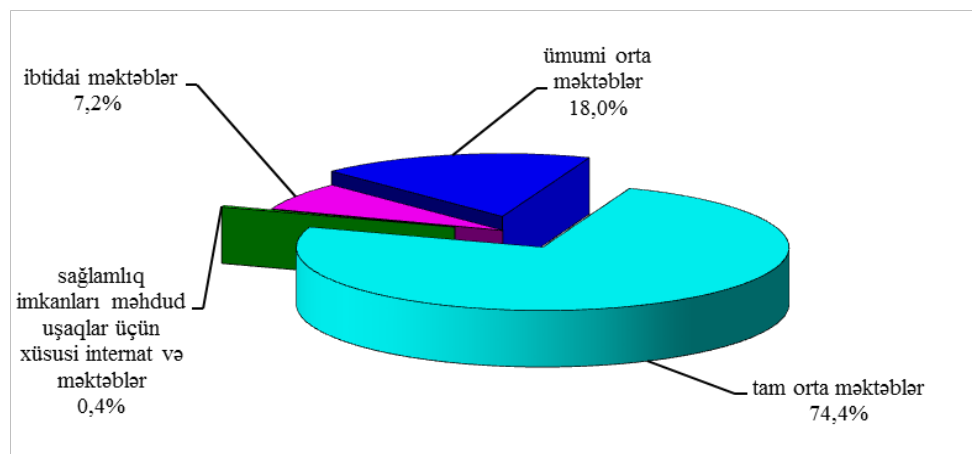
Aparılan uğurlu islahatlar nəticəsində əhalinin təhsil səviyyəsi ilbəil artır və bu gün 15 və yuxarı yaşlı əhalinin hər 1000 nəfərindən 972-si ali, orta ixtisas və orta təhsilə malikdir.

İlkin məlumatlara əsasən, 2019-cu il yanvar ayının 1-i vəziyyətinə ölkədə fəaliyyət göstərən 1680 dövlət və 105 qeyri-dövlət məktəbəqədər təhsil müəssisəsində 124 mindən çox uşaq tərbiyə alır.

2018/2019-cu tədris ilinin əvvəlinə ölkənin 4410 dövlət və 28 qeyri-dövlət ümumi təhsil müəssisələrində (hazırlıq siniflərində oxuyanlar da daxil olmaqla) 1,6 milyon şagird təhsil almışdır. Bundan əlavə, sağlamlıq imkanları məhdud olan 6,0 min uşağın təhsil aldığı 16 xüsusi məktəb və ya ümumi təhsil müəssisələrində təşkil edilmiş xüsusi siniflər fəaliyyət göstərmişdir.

Ümumi təhsil müəssisələrində ikinci və üçüncü növbələrdə təhsil alan şagirdlərin xüsusi çəkisi 15,2 faiz olmuşdur.

Qrafik 36

**2018/2019-cu tədris ilinin əvvəlinə əyani
ümumi təhsil müəssisələri**

2018/2019-cu tədris ilinin əvvəlinə şagirdlərinin sayı 56,2 min nəfər olan 110 dövlət liseyi və gimnaziyası fəaliyyət göstərmişdir.

Dövlət müəssisələrinin ümumi sayında məcburi köçkün uşaqlar üçün 584 əyani ümumi təhsil müəssisəsi fəaliyyət göstərir və burada 98,2 min nəfər şagird təhsil alır.

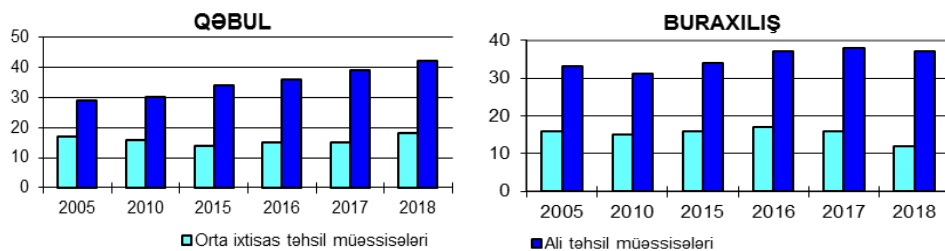
2018-ci ildə əyani ümumi təhsil müəssisələrini bitirən 82,8 min nəfər məzundan 80,9 min nəfəri və ya 97,7 faizi tam orta təhsil haqqında attestat almışdır.

2018/2019-cu tədris ilinin əvvəlinə ölkədə fəaliyyət göstərən 56 orta ixtisas təhsil müəssisəsində 51,7 min tələbə təhsil almış, onların üçdə iki hissəsini qadınlar təşkil etmişdir.

Azərbaycanda bakalavr və magistrlərin hazırlanmasını həyata keçirən 40 dövlət və 12 qeyri-dövlət ali təhsil müəssisəsində, eləcə də 27 elmi təşkilatda təhsil alanların sayı 176,7 min nəfər olmuşdur ki, onların da 48,2 faizini qadınlar təşkil etmişdir.

Qrafik 37

Dövlət və qeyri-dövlət ali və orta ixtisas təhsil müəssisələrində tələbə qəbulu və buraxılışı, min nəfər

2018-ci ildə ölkənin ali təhsil müəssisələrinə 42,1 min nəfər tələbə qəbul olunmuş və qəbul geniş profilli ixtisas siyahısına uyğun olaraq həyata keçirilmişdir.

Bakalavriata qəbul olunan tələbələr ümumi sayında ödənişli əsaslarla təhsilə qəbul olunanların xüsusi çəkisi 63,9 faiz olmuşdur ki, onların da 83,0 faizi dövlət ali təhsil müəssisələrinin payına düşür.

Hazırda dövlət ali təhsil müəssisələrinin əyani şöbələrində oxuyan tələbələrin 36,8 faizi təqaüd alır. Ali təhsil müəssisələrində magistr səviyyəsi üzrə akademik göstəriciləri 91-100 bal olan tələbələrə 127 manat, 71-100 bal olan tələbələrə 103 manat, 51-100 bal olan tələbələrə 67 manat, bakalavr səviyyəsi üzrə isə müvafiq olaraq 115, 97 və 61 manat təqaüd müəyyən edilir.

Ölkənin ali təhsil müəssisələrində Azərbaycan vətəndaşları ilə yanaşı 72 xarici ölkədən 4862 tələbə də təhsil alır. Əcnəbi tələbələrin sırasında Türkiyə, Rusiya, İran, Gürcüstan, İraq və Türkmənistan vətəndaşları üstünlük təşkil edirlər.

2018/2019-cu tədris ilinin əvvəlinə xarici ölkələrdə dövlət xətti ilə təhsil alan tələbələrin sayı 751 nəfər təşkil etmişdir. Xaricdə təhsil alan gənclərin 53,9 faizi Bakı, 46,1 faizi isə Azərbaycanın müxtəlif regionlarında yerləşən məktəblərin məzunlarıdır. Tələbələrin əksəriyyəti Türkiyə, Rusiya, Almaniya, Birləşmiş Krallıq, və Kanadanın ali təhsil müəssisələrində təhsil alır.

Elm

İlkin məlumatlara əsasən, 2019-cu ilin əvvəlinə ölkədə müxtəlif elmi-texniki xidmətləri həyata keçirən 137 elmi təşkilat və müəssisə fəaliyyət göstərmişdir. Bu elm ocaqlarında elmi-tədqiqat və işləmələrlə 20,6 mindən artıq mütəxəssis məşğul olur, onların da 72,0 faizi tədqiqatçılardır. Bu mütəxəssislərin 37,2 faizinin elmlər doktoru və ya fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi vardır.

Bundan əlavə, elmi-tədqiqat bölmələrində ştatda olmayan və ali təhsil müəssisələrində çalışan 6 min nəfər elmi pedaqoji işçi elmi-tədqiqat bölmələrində tədqiqat və işləmələri yerinə yetirirlər. Onların da yarıdan çoxu elmlər doktoru və ya fəlsəfə doktoru alimlik dərəcəsinə malikdirlər.

Hazırda Milli Elmlər Akademiyasının 71 həqiqi və 110 müxbir üzvü vardır.

Mədəniyyət

Azərbaycan digər sahələrdə olduğu kimi, mədəniyyətin inkişafı sahəsində də uğurlu addımlar atır və milli mədəniyyətin inkişafı dövlət siyasətinin prioritet məsələlərindən biri hesab edilir.

Son illər ölkədə mədəniyyət sahəsinin inkişafı ilə əlaqədar bir sıra əhəmiyyətli layihələr həyata keçirilmiş, milli mədəniyyətimizin dünyada tanınması, ölkəmizin dünyanın mədəniyyət məkanına uğurla inteqrasiya olunması, milli mədəni irsimizin, dəyər və sərvətlərimizin qorunub saxlanması, inkişaf etdirilməsi istiqamətində mühüm nəticələrə nail olunmuşdur.

Dövlət siyasətinin əsas istiqamətlərindən biri də mövcud mədəniyyət ocaqlarının maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi, yeni mədəniyyət obyektlərinin tikintisi, tarixi-mədəni, ədəbi-bədii və elmi-fəlsəfi irsin qorunub saxlanmasıdır.

İlkin məlumatlara əsasən bu gün Azərbaycanda 32 milyon kitabxana fondu olan 2978 kütləvi kitabxana, 2370 klub müəssisəsi, 238 muzey, 28 peşəkar teatr və 348 mədəniyyət və istirahət parkı əhaliyə xidmət göstərir.

Ötən il muzeylərə gələn ziyarətçilərin sayı 3,0 milyon nəfər, teatrlara gələn tamaşaçıların sayı isə 0,7 milyon nəfər olmuşdur. Teatrlarda repertuar müntəzəm olaraq təzələnir və tamaşalar azərbaycan dili ilə yanaşı, rus və ləzgi dillərində də göstərilir.

Hazırda Azərbaycanda dövlət əhəmiyyətli tarix, mədəniyyət, memarlıq, bədii və etnoqrafiya qoruqlarının sayı 28-dir.

İdman

Ölkənin bütün sosial sahələrində olduğu kimi, sürətli inkişaf prosesi bədən tərbiyəsi və idmanı da əhatə edir, bu sahədə qazanılan nailiyyətlər ilbəl artır.

Cari ilin əvvəlinə ölkənin bölgələrində 40-dan çox müasir Olimpiya İdman Kompleksi tikilib istifadəyə verilmişdir.

2018-ci ildə Neftçala, Tərtər, Goranboy, Beyləqan rayonlarında Olimpiya İdman Komplekslərinin, Bakı şəhərinin Qala qəsəbəsində, Yardımlı rayonunda İdman Kompleksinin və Bakı şəhərində Olimpiya Hərəkəti və İdman Muzeyinin tikintisi davam etdirilmişdir. Lənkəran şəhərinin Olimpiya İdman Kompleksinin isə yenidən qurulması işləri yekunlaşmış və idmançıların istifadəsinə verilmişdir.

2018-ci ildə ölkədə 58 beynəlxalq və 225 respublika yarışı təşkil edilmiş, 236 beynəlxalq yarışlarda ölkə yığma komandalarının iştirakı təmin olunmuşdur.

Hesabat dövründə sərbəst və yunan-Roma güləşi üzrə beynəlxalq turnir, kişi və qadın gimnastikası üzrə dünya kuboku, Mingəçevir şəhəri “Kür” Olimpiya Tədris-İdman Mərkəzində akademik, kayak və kanoe qayıqlarında avarçəkmə üzrə “Prezident Kuboku” beynəlxalq rəqətası, Milli Gimnastika Arenasında batut, tamblinq və mini-batut gimnastikası üzrə 26-cı Avropa çempionatı, akrobatika gimnastikası üzrə dünya kuboku, Bakı şəhərində Türk Şurasına üzv dövlətlərin Universitet İdman Oyunları, Formula 1 üzrə “Azərbaycan Qran-Pri” yarışı, “Shamkir Chess-2018” beynəlxalq super-turnir, Naxçıvan şəhərində “Naxçıvan Open-2018” beynəlxalq şahmat festivalı, velosiped idmanının BMX növü üzrə dünya çempionatı, Yeniyetmələrin Olimpiya Oyunlarına idman gimnastikası üzrə təsnifat yarışları, Bakı şəhərində cüdo üzrə dünya çempionatı, Bakıda Beynəlxalq Gimnastika Federasiyasının ali orqanı olan Konqresin iclası, Bakı şəhərində mas-resling üzrə Avropa çempionatı və s.tədbirlər yüksək səviyyədə təşkil edilərək keçirilmişdir.

2018-ci ildə mühüm nailiyyətlər əldə etmiş idmançılarımız ümumilikdə 753 medal qazanmışlar ki, onların 263 qızıl, 230 gümüş, 260 isə bürüncdür.

İlkin məlumatlara görə 2019-ci ilin əvvəlinə ölkədə idman qurğularının sayı 11400-dən çox olmuşdur. İdmanla məşğul olanların sayı isə müntəzəm olaraq artmaqdadır. Əhali arasında futbol, voleybol, şahmat, yüngül atletika, dama, basketbol, sərbəst güləş, stolüstü tennis və yunan-roma güləşi kimi idman növlərinə daha çox maraq göstərilir.

**Azərbaycan Respublikası
Dövlət Statistika Komitəsinin
sədri**

Tahir Budaqov

Əsas iqtisadi göstəricilərin dinamikası

	Sənaye məhsulu	Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi	İstehlak qiymətləri indeksi	Pərakəndə ticarət dövriyyəsi (bütün kanallar üzrə)
--	----------------	--	-----------------------------	--

2017-ci il
2016-cı ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə

yanvar	101,0	192,7	111,9	101,3
yanvar-fevral	96,3	190,1	112,5	101,4
yanvar-mart	93,2	174,6	113,2	101,6
yanvar-aprel	94,0	166,3	113,5	101,7
yanvar-may	94,5	157,7	113,8	101,9
yanvar-iyun	94,5	149,7	113,9	101,8
yanvar-iyul	94,6	146,0	114,0	101,8
yanvar-avqust	94,0	142,9	114,0	102,0
yanvar-sentyabr	94,7	141,1	113,9	102,1
yanvar-oktyabr	95,4	139,2	113,7	102,1
yanvar-noyabr	96,2	139,2	113,4	102,3
yanvar-dekabr	96,6	136,8	112,9	102,5

2018-ci il
2017-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə

yanvar	101,5	117,2	105,5	102,4
yanvar-fevral	101,4	116,3	104,7	102,5
yanvar-mart	102,0	118,8	104,0	102,6
yanvar-aprel	100,9	121,9	103,5	102,5
yanvar-may	100,7	125,1	103,2	102,4
yanvar-iyun	101,0	128,1	103,0	102,5
yanvar-iyul	100,7	129,9	102,8	102,6
yanvar-avqust	101,9	130,5	102,7	102,7
yanvar-sentyabr	102,0	130,6	102,6	102,7
yanvar-oktyabr	101,5	130,7	102,4	102,7
yanvar-noyabr	101,4	128,6	102,3	102,7
yanvar-dekabr	101,5	126,0	102,3	103,0

、

2018-ci ildə tikintinin əsas göstəriciləri
(bütün maliyyə mənbələri hesabına)

	2018-ci ildə	Əvvəlki ilə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə
İstifadəyə verilmişdir:		
Yaşayış evləri, ümumi sahə, min kvadrat metr	2084,7	103,3
Xəstəxanalar, çarpayı	580	2,8 d.
Ambulatoriya-poliklinika müəssisələri, bir növbədə gəlişlərin sayı	45	150,0
Məktəbəqədər təhsil müəssisələri, yer	1730	109,9
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər, milyon manat	17238,2	95,6
ondan məhsul istehsalı obyektlərinin tikintisinə	11656,4	86,6
xidmət sahələri üzrə obyektlərin tikintisinə	4268,0	119,4
yaşayış evlərinin tikintisinə	1313,8	132,3
Ümumi vəsaitdən tikinti-quraşdırma işlərində istifadə edilmişdir - cəmi	11715,3	91,0

**Əsas kənd təsərrüfatı məhsullarının
istehsalı və məhsuldarlığı**

	2017-ci il	2018-ci il ilkin məlumat	2018-ci il 2017-ci ilə nisbətən	
			%	+, -
İstehsal, ton				
Taxıl-cəmi ^{*)}	2 928 845	3 309 244	113,0	380 399
Pambıq	207 525	232 231	111,9	24 706
Dən üçün günəbaxan ^{*)}	30 607	24288	79,4	-6 319
Şəkər çuğunduru ^{*)}	434 993	299 449	68,8	-135 544
Tütün	5 316	6 315	118,8	999
Kartof	913 899	898 914	98,4	-14 985
Tərəvəz	1 405 619	1 521 931	108,3	116 312
Bostan məhsulları	438 080	401 943	91,8	-36 137
Meyvə və giləmeyvə	954 785	1 010 816	105,9	56 031
Üzüm	152 843	167 591	109,6	14 748
Yaşıl çay yarpağı	775,2	868,6	112,0	93,4
Məhsuldarlıq, sent/ha				
Taxıl-cəmi ^{*)}	29,8	30,0	100,7	0,2
Pambıq	15,3	17,5	114,4	2,2
Dən üçün günəbaxan ^{*)}	20,1	20,6	102,5	0,5
Şəkər çuğunduru ^{*)}	316	350	110,8	34,0
Tütün	16,6	19,0	114,5	2,4
Kartof	150	149	99,3	-1,0
Tərəvəz	155	163	105,2	8,0
Bostan məhsulları	187	191	102,1	4,0
Meyvə və giləmeyvə	68,4	68,0	99,4	-0,4
Üzüm	84,1	92,8	110,3	8,7
Yaşıl çay yarpağı	11,1	11,1	100,0	0,0
Heyvandarlıq məhsulları istehsalı, ton				
Ət (diri çəkiddə)	540 536	556 644	103,0	16 108
Ət (kəsilmiş çəkiddə)	316 827	326 024	102,9	9 197
Süd	2 024 143	2 080 410	102,8	56 267
Yumurta, min ədəd	1 714 024	1 674 747	97,7	-39 277
Yun	16 040	15 849	98,8	-191
Barama	245,2	513,9	2,1 dəfə	268,7

^{*)} ilkin çəkiddə

Əsas heyvandarlıq məhsullarının dinamikası

	2018-ci il	2017-ci il	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
<u>Ət istehsalı (diri çəkiddə), min ton</u>			
Yanvar	39,4	38,1	103,4
Yanvar-fevral	78,2	75,6	103,4
Yanvar-mart	119,2	115,4	103,4
Yanvar-aprel	161,3	155,5	103,7
Yanvar-may	195,3	189,0	103,4
Yanvar-iyun	245,2	237,8	103,1
Yanvar-iyul	280,8	272,5	103,0
Yanvar-avqust	322,9	312,6	103,3
Yanvar-sentyabr	364,7	353,1	103,3
Yanvar-oktyabr	417,7	405,2	103,1
Yanvar-noyabr	463,6	450,1	103,0
Yanvar-dekabr	556,6	540,5	103,0
<u>Süd istehsalı, min ton</u>			
Yanvar	151,1	150,2	100,6
Yanvar-fevral	299,8	296,5	101,1
Yanvar-mart	458,2	450,5	101,7
Yanvar-aprel	636,8	630,7	101,0
Yanvar-may	829,1	817,8	101,4
Yanvar-iyun	1016,8	1 003,5	101,3
Yanvar-iyul	1199,4	1 184,8	101,2
Yanvar-avqust	1365,3	1 348,5	101,2
Yanvar-sentyabr	1550,8	1 523,3	101,8
Yanvar-oktyabr	1720,1	1 682,8	102,2
Yanvar-noyabr	1899,0	1 847,1	102,8
Yanvar-dekabr	2080,4	2 024,1	102,8

	2018-ci il	2017-ci il	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
<u>Yumurta istehsalı, milyon ədəd</u>			
Yanvar	168,6	145,4	116,0
Yanvar-fevral	281,9	278,8	101,1
Yanvar-mart	434,6	425,8	102,1
Yanvar-aprel	579,6	578,1	100,3
Yanvar-may	741,8	739,8	100,3
Yanvar-iyun	887,4	879,4	100,9
Yanvar-iyul	1022,4	1 015,3	100,7
Yanvar-avqust	1162,4	1 154,4	100,7
Yanvar-sentyabr	1295,9	1 303,2	99,4
Yanvar-oktyabr	1416,5	1 446,6	97,9
Yanvar-noyabr	1534,7	1 564,9	98,1
Yanvar-dekabr	1674,7	1 714,0	97,7
<u>Yun istehsalı, min ton</u>			
Yanvar-mart	-	-	
Yanvar-aprel	1,6	1,7	91,1
Yanvar-may	11,8	12,0	98,5
Yanvar-iyun	14,5	14,7	98,6
Yanvar-iyul	14,7	14,9	98,6
Yanvar-avqust	15,2	15,4	98,7
Yanvar-sentyabr	15,6	15,7	99,3
Yanvar-oktyabr	15,7	15,8	99,0
Yanvar-noyabr	15,7	15,9	98,8
Yanvar-dekabr	15,8	16,0	98,8

Mal-qaranın sayı
(ayın 1-i vəziyyətinə, min başla)

	İribuynuzlu mal-qara	o cümlədən inək və camışlar	Qoyun və keçilər
2014			
Yanvar	2 703,3	1 301,6	8 630,5
Aprel	2 718,9	1 304,9	8 852,8
İyul	2 724,1	1 306,0	8 841,2
Oktyabr	2 721,4	1 305,4	8 767,5
2015			
Yanvar	2 697,5	1 299,2	8 645,4
Aprel	2 701,9	1 298,4	8 784,4
İyul	2 708,2	1 301,3	8 807,4
Oktyabr	2 703,9	1 301,4	8 743,4
2016			
Yanvar	2 708,3	1 303,0	8 677,1
Aprel	2 719,6	1 302,6	8 828,0
İyul	2 724,9	1 303,6	8 823,2
Oktyabr	2 720,8	1 303,8	8 740,7
2017			
Yanvar	2 698,5	1 299,0	8 614,8
Aprel	2 706,8	1 300,8	8 785,5
İyul	2 707,7	1 299,9	8 767,1
Oktyabr	2 702,6	1 298,7	8 667,3
2018			
Yanvar	2 673,0	1 285,8	8 454,3
Aprel	2 684,1	1 290,0	8 659,2
İyul	2 691,3	1 290,7	8 649,0
Oktyabr	2 686,5	1 291,0	8 549,4
2019			
Yanvar	2 666,6	1 282,3	8 357,9

Cədvəl 77

Nəqliyyat sektorunda yük daşınması, min ton

	2018-ci ilin yanvar- dekabr aylarında	2017-ci ilin müvafiq dövründə	2017-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	229 910,1	226 419,1	101,5
o cümlədən:			
Dəmir yolu	13 724,9	14 558,2	94,3
Dəniz	8 236,1	8 344,5	98,7
Hava	203,1	173,0	117,4
Boru kəməri	58 401,9	58 489,8	99,8
neft kəməri	41 490,8	42 558,5	97,5
qaz kəməri	16 911,1	15 931,3	106,2
Avtomobil	149 344,1	144 853,6	103,1

Cədvəl 78

Nəqliyyat sektorunda yük dövriyyəsi, milyon ton-km

	2018-ci ilin yanvar- dekabr aylarında	2017-ci ilin müvafiq dövründə	2017-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	93 225,9	92 002,2	101,3
o cümlədən:			
Dəmir yolu	4 439,9	4 633,1	95,8
Dəniz	4 586,1	4 417,9	103,8
Hava	899,3	738,4	121,8
Boru kəməri	66 444,1	65 879,0	100,9
neft kəməri	60 657,8	60 615,6	100,1
qaz kəməri	5 786,3	5 263,4	109,9
Avtomobil	16 856,5	16 333,8	103,2

Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması, min sərnişin

	2018-ci ilin yanvar- dekabr aylarında	2017-ci ilin müvafiq dövründə	2017-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	2 002 781,3	1 973 440,0	101,5
o cümlədən:			
Dəmir yolu	2 785,4	2 490,5	111,8
Dəniz	15,7	17,1	91,8
Hava	2 399,1	2 358,7	101,7
Metro	231 016,4	228 848,2	100,9
Avtomobil	1 766 564,7	1 739 725,5	101,5
avtobus	1 697 236,3	1 672 154,0	101,5
taksi	69 328,4	67 571,5	102,6

**Nəqliyyat sektorunda sərnişin dövriyyəsi,
milyon sərnişin-km**

	2018-ci ilin yanvar- dekabr aylarında	2017-ci ilin müvafiq dövründə	2017-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	33 036,9	33 487,3	98,7
o cümlədən:			
Dəmir yolu	466,4	467,4	99,8
Dəniz	6,7	7,8	85,9
Hava	4 738,3	5 601,3	84,6
Metro	2 549,0	2 525,1	100,9
Avtomobil	25 276,5	24 885,7	101,6
avtobus	23 782,2	23 430,7	101,5
taksi	1 494,3	1 455,0	102,7

Pərakəndə ticarət dövriyyəsi

	2017		2018	
	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	2575,7	101,3	2794,6	102,4
Fevral	2350,3	101,7	2520,3	102,6
Mart	3000,1	101,8	3176,8	103,0
I rüb	7926,1	101,6	8491,7	102,6
Aprel	2299,6	101,8	2397,1	101,9
May	2692,6	102,8	2808,9	102,1
İyun	3264,6	101,4	3448,2	102,9
II rüb	8256,8	101,1	8654,2	102,7
Yanvar-iyun	16182,9	101,8	17145,9	102,5
İyul	2804,4	102,0	2936,4	103,0
Avqust	2735,7	103,1	2884,1	103,7
Sentyabr	3077,8	103,3	3191,7	102,6
III rüb	8617,9	102,5	9012,2	103,1
Yanvar-sentyabr	24800,8	102,1	26158,1	102,7
Oktyabr	3233,1	102,7	3315,4	102,6
Noyabr	2828,9	103,7	2963,3	104,3
Dekabr	4405,3	105,4	4653,2	104,9
IV rüb	10467,3	103,6	10931,9	104,3
İllik	35268,1	102,5	37090,0	103,0

**Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin məhsul qrupları üzrə
dövriyyəsi və indeksləri**

	Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları		Qeyri-ərzaq məhsulları	
	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2017				
Yanvar	1298,2	100,8	1277,5	101,7
Fevral	1200,6	100,4	1149,7	103,1
Mart	1540,5	100,4	1459,6	103,2
I rüb	4039,3	100,7	3886,8	102,6
Aprel	1131,6	100,7	1168,0	102,9
May	1358,1	101,9	1334,5	103,7
İyun	1571,1	101,6	1693,5	101,2
II rüb	4060,8	101,4	4196,0	102,5
Yanvar- iyun	8100,1	101,0	8082,8	102,5
İyul	1462,2	102,1	1342,2	102,0
Avqust	1420,7	101,3	1315,0	104,9
Sentyabr	1573,1	103,4	1504,7	103,3
III rüb	4456,0	102,3	4161,9	103,4
Yanvar – sentyabr	12556,1	101,4	12244,7	102,9
Oktyabr	1628,7	102,5	1604,4	102,9
Noyabr	1439,0	104,9	1389,9	102,6
Dekabr	2259,6	104,4	2145,7	106,6
IV rüb	5327,3	103,6	5140,0	104,2
Yanvar dekabr	17883,4	101,9	17384,7	103,1
2018				
Yanvar	1411,4	101,7	1383,2	103,0
Fevral	1279,9	101,8	1240,4	103,4
Mart	1612,8	102,6	1564,0	103,4
I rüb	4304,1	102,0	4187,6	103,3
Aprel	1162,0	101,5	1235,1	102,3
May	1392,6	101,3	1416,3	102,9
İyun	1640,3	102,2	1807,9	103,5
II rüb	4194,9	101,8	4459,3	103,0
Yanvar- iyun	8499,0	101,9	8646,9	103,1
İyul	1522,1	102,4	1414,3	103,7
Avqust	1511,3	104,6	1372,8	102,8

	Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları		Qeyri-ərzaq məhsulları	
	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2018				
Sentyabr	1601,5	101,1	1590,2	104,2
III rüb	4634,9	102,6	4377,3	103,6
Yanvar – sentyabr	13133,9	102,1	13024,2	103,3
Oktyabr	1646,5	102,4	1668,9	102,7
Noyabr	1492,3	104,1	1471,0	104,5
Dekabr	2365,7	104,4	2287,5	105,3
IV rüb	5504,5	103,8	5427,4	104,2
Yanvar dekabr	18638,4	102,5	18451,6	103,4

İctimai iaşə dövriyyəsinin dinamikası

	2017-ci il		2018-ci il	
	min manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	min manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	88 695,6	100,3	97 479,7	103,5
Fevral	88 766,8	103,4	95 550,8	103,8
Mart	102 270,9	103,7	109 424,1	104,1
I rüb	279 733,3	100,6	302 454,6	103,8
Aprel	86 638,2	102,1	93 079,6	104,6
May	105 914,2	102,3	115 707,6	106,8
İyun	129 853,0	102,5	141 021,6	106,0
II rüb	322 405,4	102,3	349 808,8	105,9
Yanvar-iyun	602 138,7	102,1	652 263,3	104,8
İyul	116 113,7	105,3	126 193,7	106,9
Avqust	108 780,2	105,0	127 431,2	115,3
Sentyabr	118 189,6	104,3	123 713,8	102,9
III rüb	343 083,5	104,9	377 338,7	108,2
Yanvar-sentyabr	945 222,2	103,2	1 029 602,1	106,0
Oktyabr	128 024,4	102,9	139 489,4	107,7
Noyabr	131 083,0	104,1	145 140,7	109,2
Dekabr	197 432,5	105,9	219 063,2	109,4
IV rüb	456 539,9	105,0	503 693,3	108,9
İllik	1 401 762,1	103,4	1 533 295,4	106,8

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər (aylar üzrə)

	2017-ci il		2018-ci il	
	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	700,6	97,3	737,5	101,3
Fevral	514,9	99,2	536,7	101,5
Mart	700,4	101,0	729,9	101,9
I rüb	1 915,9	98,6	2 004,1	101,7
Aprel	509,9	103,1	536,3	102,9
May	597,7	101,8	635,1	104,4
İyun	698,8	101,7	730,7	102,8
II rüb	1 806,4	102,2	1 902,1	103,3
Yanvar-iyun	3 722,3	100,4	3 906,2	102,5
İyul	722,4	100,9	759,3	103,7
Avqust	719,4	101,1	770,5	103,6
Sentyabr	815,3	102,1	850,5	101,0
III rüb	2 257,1	101,4	2 380,3	102,7
Yanvar-sentyabr	5 979,4	100,8	6 286,5	102,6
Oktyabr	778,1	102,1	830,5	103,4
Noyabr	775,0	101,6	827,9	103,4
Dekabr	1 103,5	102,9	1 186,8	104,0
IV rüb	2 656,6	102,4	2 845,2	103,8
İllik	8 636,0	101,2	9 131,7	103,0

**2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında Azərbaycanın tərəfdaş
ölkələrlə xarici ticarət göstəriciləri***

min ABŞ dolları

Ölkələrin adı	Dövriyyə	İdخال	İxrac
Cəmi	28214292,3	10295486,7	17918805,6
o cümlədən:			
İtaliya	5855908,9	304065,0	5551843,9
Türkiyə	2987605,4	1437442,0	1550163,4
Rusiya Federasiyası	2266512,3	1666436,5	600075,8
Almaniya	1322700,3	583806,9	738893,4
Çin	1164748,1	1053074,0	111674,1
İsrail	1125600,0	21302,5	1104297,5
Çexiya	917743,7	97479,3	820264,4
Hindistan	836667,6	87566,9	749100,7
Amerika Birləşmiş Ştatları	740629,8	476495,0	264134,8
Tayvan (Çinin əyaləti)	732293,6	18107,5	714186,1
Kanada	726903,3	161155,0	565748,3
Ukrayna	725825,7	414470,3	311355,4
İsveçrə	632833,0	509555,6	123277,4
Fransa	607148,8	165911,6	441237,2
İndoneziya	581304,7	44511,5	536793,2
Portuqaliya	543300,5	14667,9	528632,6
Gürcüstan	534077,0	84989,7	449087,3
Birləşmiş Krallıq	503999,6	244676,5	259323,1
İspaniya	410902,8	76704,8	334198,0
İran İslam Respublikası	395088,0	370542,8	24545,2
Avstriya	390080,8	60342,6	329738,2
Rumıniya	386272,9	48125,0	338147,9
Yaponiya	365632,8	356467,9	9164,9
Tunis	194749,4	2661,5	192087,9
Xorvatiya	194132,1	1526,9	192605,2
Digər ölkələr	3071631,2	1993401,5	1078229,7

*) Gömrük məlumatı

Azərbaycanın xarici ticarət saldosu*

milyon ABŞ dolları

Dövr	2018-ci il			2017-ci il		
	Xarici ticarət saldosu	o cümlədən:		Xarici ticarət saldosu	o cümlədən:	
		MDB üzvü dövlətləri	digər ölkələr		MDB üzvü dövlətləri	digər ölkələr
Yanvar	348,9	-200,9	549,8	658,8	-52,4	711,2
Fevral	409,6	-82,3	491,9	753,5	-121,7	875,2
Mart	405,5	-165,8	571,3	628,3	-43,3	671,6
I rüb	1164,0	-449,0	1613,0	2040,6	-217,4	2258,0
Aprel	1462,1	-75,0	1537,1	569,6	-107,8	677,4
May	889,1	-120,7	1009,8	588,0	-94,8	682,8
İyun	486,7	-85,3	572,0	509,5	-34,8	544,3
II rüb	2837,9	-281,0	3118,9	1667,1	-237,4	1904,5
I y/illik	4001,9	-730,0	4731,9	3707,7	-454,8	4162,5
İyul	968,9	-156,8	1125,7	145,8	-129,1	274,9
Avqust	1045,1	-141,0	1186,1	450,4	-93,8	544,2
Sentyabr	353,2	-223,1	576,3	283,0	-171,4	454,4
III rüb	2367,2	-520,9	2888,1	879,2	-394,3	1273,5
9 aylıq	6369,1	-1250,9	7620,0	4586,9	-849,1	5436,0
Oktyabr	348,9	-167,3	516,2	130,1	-160,1	290,2
Noyabr	905,3	-106,7	1012,0	237,6	-158,6	396,2
Dekabr				75,0	-178,3	253,3
IV rüb				442,7	-497,0	939,7
İllik				5029,6	-1346,1	6375,7

*) Gömrük məlumatı

**2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında ixrac olunan
mühüm növ məhsullar***

Malların adı	2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında		2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə	
	miqdarı	məbləği (min dollar)	miqdarı	məbləği
Təzə tərəvəz, min ton	214,7	185473,3	100,3	108,7
Təzə meyvə, min ton	266,5	278650,8	121,0	109,0
Kartof, ton	66510,2	29604,7	115,5	114,7
Çay, ton	1276,1	8712,6	80,6	94,3
Bitki yağları, ton	9787,8	8438,4	110,8	92,2
Marqarin, qida üçün yararlı digər qarışıqlar, ton	2113,2	2157,4	89,1	92,5
Şəkər, ton	40773,7	23182,9	67,2	59,2
Meyvə və tərəvəz konservləri, ton	6086,0	7069,1	113,4	153,8
Meyvə və tərəvəz şirələri, ton	6653,1	8625,5	78,5	95,6
Təbii üzüm şərabları və üzüm suslosu, min dkl	615,6	7043,6	1,8 d.	131,6
Tütün, ton	3644,3	11032,2	91,3	88,5
Bentonit gili, min ton	136,7	7824,5	89,5	85,7
Xam neft, min ton	27143,5	14621241,2	107,0	148,5
Xam neft, min ton (ARDNŞ və ABƏŞ-in məlumatlarına əsasən)	29821,2	15217021,6	99,6	138,0
Reaktiv mühərriklər üçün və digər məqsədlər üçün kerosin, min ton	290,5	165507,6	1,7 d.	2,2 d.
Ağır destilyatlar və ya digər məqsədlər üçün qazoyllar, min ton	597,3	300435,1	115,5	149,4
Maye qaz, ton	78916,2	15017,1	108,6	94,7
Təbii qaz, mlyn. kub metr	6450,7	1256132,5	85,8	105,6
Təbii qaz, mlyn. kub metr (ARDNŞ və ABƏŞ-in məlumatlarına əsasən)	8740,2	1670081,4	110,6	139,9
Neft koksu, min ton	213,7	13693,8	93,7	99,9
Polietilen, ton	72684,1	68621,6	109,3	103,1
Pambıq lifi, ton	45982,7	70069,2	2,5 d.	2,6 d.
Pambıq ipliği, ton	8560,6	21287,8	131,0	143,8
Qara metallardan borular, ton	52833,9	41980,3	104,7	122,2
Qara metallardan yarımfabrikatlar, ton	33932,0	15049,8	44,5	64,1
Emal olunmamış alüminium, ton	32707,2	67995	112,2	146,7

*) Gömrük məlumatı

**2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında idxal olunan
mühüm növ məhsullar***

Malların adı	2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında		2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə	
	miqdarı	məbləği (min dollar)	miqdarı	məbləği
İribuynuzlu heyvan əti, ton	7519,8	22809,6	87,5	92,8
Quş əti və onun əlavə məhsulları, ton	31310,6	35530,0	128,9	123,4
Kərə yağı, digər süd yağları və pastaları, ton	10677,6	62094,2	85,6	105,8
Kartof, min ton	132,5	34104,7	90,9	113,1
Təzə tərəvəz, ton	13864,6	7732,1	56,6	59,0
Təzə meyvə, ton	94782,3	84963,9	147,9	146,8
Çay, ton	11661,7	45097,7	100,2	97,6
Buğda, min ton	992,4	187540,9	88,5	93,5
Bitki yağları, min ton	106,8	92089,6	89,3	84,0
Xam şəkər və şəkər, min ton	229,6	82844,2	65,7	51,5
Siqaretlər mlyn. ədəd	9563,3	127818,4	102,6	93,9
Sement və sement klinkerləri, ton	39431,1	9269,7	142,1	1,6 d.
Mineral gübrələr, min ton	264,9	81676,5	1,6 d.	1,7 d.
Polietilen, ton	38062,5	49740,8	128,3	141,9
Rezin şinlər, min ədəd	1569,9	57835,9	91,4	100,9
Polad prokatı, min ton	248,9	191494,3	90,2	110,5
Qara metallardan çubuqlar, min ton	147,9	86460,6	144,1	1,6 d.
Qara metallardan künclüklər, ton	33867,4	29154,7	104,1	119,1
Qara metallardan borular, min ton	203,8	439117,2	1,7 d.	2,1 d.
Məişət kondisionerləri, min ədəd	133,9	33307,5	139,4	145,3
Məişət soyuducuları, ədəd	33815	7967,0	1,8 d.	1,7 d.
Paltaryuyan maşınlar, min ədəd	156,9	29573,2	110,4	121,7
Hesablama maşınları, blok və qurğuları, min ədəd	366,4	57820,9	114,1	92,6
Minik avtomobilləri, ədəd	20429	329143,2	2,4 d.	2,0 d.
Avtobuslar, ədəd	235	12383,5	139,1	120,0
Yük avtomobilləri, ədəd	1938	28712,3	1,9 d.	2,0 d.
Oturacaq, ofis, mətbəx, yataq və digər mebellər, min ədəd	650,6	65899,9	123,8	120,0

*) Gömrük məlumatı

**2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında MDB ölkələri üzrə əsas sosial-iqtisadi göstəricilər
(ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən faizlə, daimi qiymətlərlə)**

	Azərbaycan	Ermənistan	Belarus	Qazaxıstan	Qırğızıstan	Moldova	Rusiya	Tacikistan	Ukrayna
Ümumi Daxili Məhsul	101,0	106,0 ¹⁾	103,2	104,1 ¹⁾	103,1	104,0 ¹⁾	101,6 ¹⁾	107,0 ¹⁾	102,8 ²⁾
Sənaye məhsulunun ümumi həcmi	101,4	104,1	106,1	104,5	104,9	104,6 ³⁾	102,9	113,5	101,6
Sənaye məhsulu istehsalçılarının qiymət indeksi	128,6	101,8	106,9	119,6	101,6	100,4	111,9	102,1	117,8
Əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitlər	89,3	105,5	107,9	118,3	106,3	113,5 ¹⁾	104,1 ¹⁾	111,3	119,9 ¹⁾⁴⁾
Ümumi istifadədə olan dəmir yolu ilə yük daşınması	95,8	111,1	108,3	105,4	117,8 ⁵⁾	104,2	102,3	114,7	95,4
Pərakəndə əmtəə dövriyyəsi	102,7	101,4	108,8	106,4	105,4		102,6	105,8	106,2
o cümlədən satış müəssisələrinin pərakəndə əmtəə dövriyyəsi	106,3	102,0	111,3	110,8	108,7	107,6 ⁶⁾	103,3	127,8	105,8
İstehlak qiymətlərinin indeksi	102,3	102,6	104,8	106,1	101,6	103,2	102,7	103,7	111,1
Əhalinin gəlirləri (faktiki qiymətlərlə)	109,2 ⁷⁾		113,8 ³⁾				104,1 ^{8)*}		
Əhalinin mal alınması və xidmətlərə xərcləri (faktiki qiymətlərlə)	105,3 ⁷⁾						105,7*		
Sərəncamda qalan real gəlirlər	107,2 ⁷⁾		108,1 ³⁾				100,4 ^{8)*}		
İqtisadiyyatda işləyənlərin orta aylıq əmək haqqı	102,8 ³⁾	103,9*	117,8	108,1*	106,1 ³⁾	112,7 ¹⁾	110,3*	106,7 ³⁾	125,6 ³⁾
İşçi qüvvəsinin müayinəsi əsasında işsizlərin ümumi sayı				101,3*			94,0*		
Məşğulluq xidməti orqanlarından rəsmi qeydiyyatdan keçmiş işsizlərin sayı (dövrün sonuna)	82,4	91,1	58,9	107,1	115,2	79,5	90,3	100,8 ³⁾	97,4

...ardı

**2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında MDB ölkələri üzrə əsas sosial-iqtisadi göstəricilər
(ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən faizlə, daimi qiymətlərlə)**

	Azərbaycan	Ermənistan	Belarus	Qazaxıstan	Qırğızıstan	Moldova	Rusiya	Tacikistan	Ukrayna
İxrac (faktiki qiymətlərlə) - cəmi	99,9 ⁹⁾	109,8	117,8 ³⁾	129,3 ³⁾	98,4 ³⁾	115,6 ³⁾	128,1 ¹⁰⁾	90,4	110,3 ³⁾
o cümlədən									
MDB dövlətlərinə	89,7	120,6	108,0	114,0	107,0	91,8	116,8	128,7	102,6
MDB üzvü olmayan dövlətlərə	100,9	105,9	133,2	132,5	91,2	121,5	130,0	65,1	111,7
İdxal (faktiki qiymətlərlə) - cəmi	101,9 ⁹⁾	124,2	116,0 ³⁾	111,7 ³⁾	109,8 ³⁾	120,9 ³⁾	106,7 ¹⁰⁾	115,0	117,0 ³⁾
o cümlədən									
MDB dövlətlərindən	108,1	114,0	121,1	105,5	95,5	118,8	106,3	110,9	120,0
MDB üzvü olmayan dövlətlərdən	99,6	129,2	108,1	117,5	122,0	121,6	106,8	121,1	116,1

¹⁾ 2018-ci ilin yanvar-sentyabrı 2017-ci ilin yanvar-sentyabrına nisbətən.

²⁾ 2018-ci ilin III rübü 2017-ci ilin III rübünə nisbətən

³⁾ 2018-ci ilin yanvar-oktyabrı 2017-ci ilin yanvar-oktyabrına nisbətən

⁴⁾ Qeyri-maddi aktivlərə yönəldilən investisiyalar daxil olmaqla.

⁵⁾ Yüklənmiş yüklər.

⁶⁾ 2018-ci ilin yanvar-oktyabrı 2017-ci ilin yanvar-oktyabrına nisbətən. Ticarət müəssisələrinin avtomobil və motosikllər nəzərə alınmadan əmtəə satışından əldə olunan gəlirləri.

⁷⁾ Milli hesablar sisteminin metodologiyasına əsasən.

⁸⁾ Müqayisəlik üçün göstərici 2017-ci ilin yanvar ayında pensiyaçılara 5000 rubl məbləğində ödənilən birdəfəlik müavinət nəzərə alınmadan hesablanmışdır. Ödənişlər hesablanmaqla əhalinin pul gəlirlərinin artım sürəti (faktiki qiymətlərlə) 103,6 faiz, sərəncamda qalan real gəlirləri isə 99,8 faiz təşkil etmişdir.

⁹⁾ 2018-ci ilin yanvar- oktyabrı 2017-ci ilin yanvar- oktyabrına nisbətən. Müqayisəli qiymətlərlə verilir.

¹⁰⁾ 2018-ci ilin yanvar-oktyabrı 2017-ci ilin yanvar- oktyabrına nisbətən. Rusiya Bankının tədiyə balansının məlumatlarına əsasən.

* Qiymətləndirmə.

Qeyd: Ukrayna üzrə məlumatlar Ukraynanın Dövlət statistika xidmətinin rəsmi saytından götürülmüşdür.

Ümumi daxili məhsul (ÜDM) milli hesablar sisteminin ən mühüm göstəricilərindən biridir. ÜDM həm istehsal, həm də xidmətlər sahələrində rezident vahidlərin iqtisadi fəaliyyətinin son nəticəsini xarakterizə edir və bu vahidlərin son istehlak üçün məhsul və xidmətlər istehsalı üzrə yaratdığı əlavə dəyərle ölçülür.

ÜDM ölkədə məhsul və xidmətlər istehsalçıları arasında bölüşdürülən ilkin gəlirlərin, yəni maddi işçilərə verilən əməkhaqqının, istehsala və idxala görə xalis vergilərin, ümumi mənfəətin və ümumi qarışıq gəlirlərin məbləği, başqa sözlə desək gəlirlər üsulu ilə də müəyyənləşdirilə bilər.

Ümumi daxili məhsuldan istifadə edilməsi (xərclər üsulu) məhsul və xidmətlərin son istehlakını, əsas kapitalın ümumi yığımını, maddi dövriyyə vəsaitləri ehtiyatlarının dəyişməsinə, qiymətlilərin (sərvətlərin) xalis əldə edilməsini və məhsul və xidmətlərin ixrac və idxal saldosunu özündə birləşdirir.

Məhsula və idxala xalis vergilər - subsidiyalar çıxılmaqla məhsula və idxala vergilərdir.

Məhsula görə vergi və idxal (ixrac) vergiləri. Məhsula görə vergilər adətən məhsul və ya xidmət vahidinə görə, yəni rezidentlər tərəfindən istehsal edilən, satılan və ya idxal edilən məhsul və xidmətlərin miqdarına, yaxud dəyərinə mütənasib olaraq alınan vergilərdir. Onlara əsasən aşağıdakı vergilər aid edilir:

- əlavə dəyər vergisi (ƏDV);
- aksizlər, satışa görə vergilər və s;
- ayrı-ayrı xidmət növlərinə görə vergilər (nəqliyyat, rabitə xidmətlərinə görə vergilər, sığorta vergiləri, reklam, əyləncələrə, oyun və lotereyalara, idman tədbirlərinə görə vergilər və s);
- dövlətin gəlirini artırmaq məqsədilə müəyyən növ məhsul və xidmətlərin istehsalına və yerləşdirilməsinə qanunla inhisar hüququ verilən dövlət müəssisələrinin mənfəəti (fiskal inhisarçıların mənfəəti);
- idxal və ixrac vergiləri, gömrük rüsumları.

Dəyər ifadəsində sənaye məhsulunun həcmində - əsas fəaliyyəti sənaye olan müəssisələr (hüquqi şəxslər) və onların ayrı-ayrı xüsusişdirilmiş bölmələri, hüquqi şəxs yaratmadan sənaye fəaliyyəti göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən, habelə ev təsərrüfatları tərəfindən satılmaq üçün istifadə olunmuş sənaye məhsulunun, sənaye xarakterli işlərin, xidmətlərin dəyəri daxil edilir. Bura sənaye müəssisəsinin və fərdi sahibkarın bütün bölmələri tərəfindən kənara satılmış, özünün əsaslı tikintisinə və qeyri-sənaye bölmələrinə verilmiş, özünün əsas fondlarının (vəsaitlərinin) tərkibinə daxil edilmiş, eləcə də əmək haqqı kimi öz işçilərinə verilmiş məmumat və məhsulların dəyəri, həmçinin hesabat dövründə və ya əvvəllər istehsal olunmasından asılı olmayaraq hesabat dövründə kənara, özünün əsaslı tikintisinə və qeyri-sənaye bölmələrinə satılmış özünün istehsalı olan yarımfabrikatların dəyəri daxil edilir. Dəyər hazır məhsulun istehsalçısı tərəfindən ödənilməyən xammal və materiallardan hazırlanan məmumat bu xammal və materialların dəyəri çıxılmaqla faktiki qüvvədə olan buraxılış qiymətləri ilə sənaye məhsulunun dəyərinə daxil edilir. Sənaye müəssisələrində məhsulun dəyəri zavoddaxili dövriyyənin dəyəri nəzərə alınmadan zavod metodu ilə müəyyən edilir.

Sənaye istehsalı indeksi - dəyər ifadəsində sənaye məhsulunun həcmində dəyişməsinin dinamikasını xarakterizə edir. Sənaye statistikasında tətbiq edilən metodologiyaya görə, artım (azalma) sürətləri məhsulun natura ifadəsində istehsalına əsaslanmaqla yanaşı aqreqasiya zamanı çəkilər sistemində dəyər ifadəsində “əlavə dəyər” göstəricisi istifadə olunur.

Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər – bütün növ əsas vəsaitlərin alınmasına, yaradılmasına və təkrar istehsalına yönəldilmiş xərclərin məcmusudur. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər tikinti-quraşdırma işlərinə, quraşdırılması tələb olunan və ya tələb olunmayan, tikili və obyektlərin smetasına daxil olan və ya daxil olmayan maşın və avadanlıqların alınmasına və quraşdırılmasına, işçi və məhsuldar heyvanların alınmasına, çoxillik əkmələrin və meşə zolaqlarının salınmasına, layihə-axtarış və sair işlərin yerinə yetirilməsinə sərf edilən xərclərin cəmindən ibarətdir. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin maliyyələşdirmə mənbələri müəssisə

və təşkilatların öz vəsaitləri, büdcə vəsaitləri (dövlət büdcəsi və ya yerli büdcələr), əhəlinin şəxsi vəsaitləri, bank kreditləri, büdcədən kənar fondların vəsaitləri və digər vəsaitlər ola bilər.

Tikinti-quraşdırma işlərinə sərf edilən vəsait – yeni tikilən, yenidən qurulan, genişləndirilən bütün növ bina və qurğuların layihə-smeta sənədlərində yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulmuş tikinti işlərinə və tikintinin smetasına daxil olan və daxil olmayan avadanlıqların quraşdırılması işlərinə sərf edilmiş vəsaitlərin yekunundan ibarətdir.

Məhsul istehsalı obyektlərinin tikintisinə – sənaye, kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı, balıqçılıq və tikinti fəaliyyət sahəsi obyektlərinin inşasına yönəldilmiş vəsaitin həcmi daxildir.

Xidmət sahələri obyektlərinin tikintisinə – ticarət, nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, informasiya və rabitə, daşınmaz əmlak, təhsil, səhiyyə, istirahət, əyləncə və incəsənət və digər xidmət sahələri obyektlərinin inşasına yönəldilmiş vəsaitin həcmi daxildir.

Neft sektoru üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər – xam neftin, təbii qazın hasilatı və neft məhsullarının istehsalı ilə məşğul olan müəssisələrin əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitləridir.

Qeyri-neft sektoru üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər dedikdə, neft sektoru üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər istisna olmaqla, ölkə iqtisadiyyatının bütün fəaliyyət sahələrində əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər başa düşülür.

Xarici mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş xarici vəsaitlər – xarici sərmayədarlar tərəfindən yeni tikintiyə, yenidənqurma və genişləndirmə üzrə tikinti işlərinə, maşın və avadanlıqların əldə edilməsinə sərf edilən investisiyalar aiddir. Buraya həmçinin tikinti işlərində istifadə edilmiş xarici kreditlər, qrantlar və humanitar yardımlar hesabına istifadə edilmiş vəsaitlər də daxildir.

Daxili mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş daxili vəsaitlər – mənşəyi xarici vəsaitlər olmayan, ölkədə fəaliyyət göstərən müəssisə və təşkilatların öz vəsaitləri, büdcə vəsaiti (dövlət büdcəsi və ya yerli büdcə), ölkə vətəndaşlarının şəxsi

vəsaitləri və ölkə banklarının kreditləri hesabına əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitlərin məcmusudur.

Podrat müqavilələri ilə yerinə yetirilən tikinti işlərinin dəyərinə – tikinti müəssisələri ilə tikinti işlərinin həyata keçirilməsini maliyyələşdirən sifarişçi müəssisə və təşkilatlar arasında bağlanmış müqavilələr əsasında tikinti müəssisələrinin öz gücləri ilə yerinə yetirdikləri bütün növ tikinti işlərinin və xidmətlərin dəyəri aiddir. Bu işlərə tikinti-quraşdırma (yeni tikinti, yenidənqurma, genişləndirmə), əsaslı təmir, cari təmir və digər işlərin və xidmətlərin dəyəri daxildir.

İstifadəyə verilmiş yaşayış evlərinin ümumi sahəsi – ümumi sahəyə mənzildəki bütün otaqların sahəsi, mətbəxlərin, dəhlizlərin, sanitariya qovşaqlarının, vanna və qarderobların, anbarların, eyvanların, lociyaların və digərlərin sahəsi daxildir.

Yaşayış evlərində mənzillər – daimi yaşayış üçün istifadə olunan, başqa yaşayış mənzilləri ilə daxili əlaqəsi olmayan və özünün pilləkən meydançasına, ümumi dəhlizə və ya bilavasitə küçəyə çıxış yolu olan sahədir. Mənzil bir neçə otaqdan ibarət ola bilər.

Kənd, meşə və balıqçılıq təsərrüfatının ümumi məhsulu dedikdə, bu sahədə (kənd, meşə və balıqçılıq) həm satış, həm də şəxsi istehlak məqsədilə istehsal edilmiş məhsul və xidmətlərin ümumi dəyəri nəzərdə tutulur. O, bitkiçilik və heyvandarlıqda, ovçuluq, meşəçilik və balıqçılıq təsərrüfatlarında istehsal olunmuş məhsulların (xidmətlərin) dəyəri əsasında formalaşır.

Bitkiçilik və heyvandarlığın ümumi məhsuluna istehsal olunmuş bitkiçilik və heyvandarlıq məhsullarının dəyəri, bitkiçilikdə bitməmiş istehsalın dəyərinin dəyişməsi və göstərilmiş kənd təsərrüfatı xidmətlərinin dəyəri daxil edilir.

İstehsal olunmuş bitkiçilik məhsulunun dəyərinə kənd təsərrüfatı bitkiləri məhsullarının – dənli, texniki bitkilərin (yağlı bitkilərin toxumları, şəkər çuğunduru, tütün və s.), kartof, tərəvəz və bostan bitkilərinin, meyvə və giləmeyvənin, digər bitkiçilik məhsullarının (yemlik kökümeyvəli, quru ot, küləş, senaj, silos, güllər və s.) dəyəri daxildir.

Bitkiçilikdə bitməmiş istehsalın dəyərinə torpağın becərilməsinə çəkilən xərclər (payız şumlaması, herik şumlanması, məhsulu gələcək dövrlərdə əldə olunacaq payızlıq taxılın əkini üçün zəmin hazırlanması), yatırım xərcləri, bağların becərilmə və saxlanma xərcləri daxildir.

Heyvandarlıqda istehsal olunmuş məhsulların dəyəri kənd təsərrüfatı heyvanlarından alınmış məhsulların (süd, yumurta, yun, dəri və s.) dəyəri, kəsim üçün satılmış mal-qara və quşların dəyəri, arıçılıq və xəzli heyvandarlıq məhsullarının dəyərindən ibarətdir.

Göstərilmiş kənd təsərrüfatı xidmətlərinin dəyərinə tarlaçılıq, açıq torpaqda tərəvəzçilik və gülçülük sahəsində, qorunan torpaqlarda becərilmə üzrə, bağçılıq, üzümçülük sahəsində və digər çoxillik əkmələrə göstərilən xidmətlər, aqromeliorasiya xidmətləri, kənd təsərrüfatı bitkilərinin xəstəlik və ziyanvericilərdən qorunması, gübrələrin hazırlanması və gətirilməsi, heyvanların yetişdirilməsi, məhsul yığımından sonrakı kənd təsərrüfatı xidmətləri, çoxaldılma üçün toxumun emal və hazırlanması, tinglik xidmətlərinin dəyəri daxildir.

Ovçuluq təsərrüfatlarında istehsal olunmuş məhsulun dəyərinə vəhşi heyvanların və ov quşlarının ovlanmasından əldə olunmuş dəyər, ovçuluq təsərrüfatının aparılması (vəhşi heyvanların qorunması, onların sayının və yayılmasının uçotu, ovçuluq təsərrüfatlarının yaradılması və ovçuluq təsərrüfatlarında iqtisadi müşahidələrin aparılması və s.) xərcləri, vəhşi heyvanların və ov quşlarının yetişdirilməsi və ovlanması üçün göstərilən xidmətlərin dəyəri daxil edilir.

İstehsal olunmuş meşəçilik və ağac tədarükü məhsullarının dəyərinə meşəyə qulluq və əsas istifadə ilə bağlı doğranmanın gedişində alınmış oduncaq, meşə əkmələrinin rekonstruksiyası ilə əlaqədar kəsmələr və seçmə sanitariya kəsmələr, meşələrin becərilməsi, bərpası və salınması xərcləri, meşəçilik və ağac tədarükü ilə əlaqədar xidmətlərin dəyəri aid olunur.

Balıqçılıq və dəniz məhsullarının dəyərinə ovlanmış balığın, dəniz məhsullarının (xərçəngkimilər, molyusklar, tısbağalar, suitilər, dəniz kirpisi, təbii mirvarilər, mərcanlar,

yosunlar və s.) dəyəri, dəniz orqanizmlərinin və bitkilərinin yetişdirilməsinə, mühafizəsinə çəkilən xərclər, biotexniki tədbirlərin yerinə yetirilməsi (süni kürütökmə yerlərinin quraşdırılması, balıq ehtiyatlarının artırılması, vətəgə əhəmiyyətli balıqların təkrar istehsalı), balıqçılıq və balıq ovlanması ilə bağlı göstərilən xidmətlərin dəyəri daxildir.

Mal-qaranın sayı haqqında məlumatlar kənd təsərrüfatı müəssisələri üzrə rəsmi statistik hesabat formaları, fərdi sahibkar, ailə kəndli və ev təsərrüfatları üzrə kənd ərazi icra dairələrinin (vahidlərinin) hesabatları və seçmə müayinə materiallarına əsasən hesablanması yolu ilə müəyyən olunur.

Nəqliyyat sektorunda yük daşınması - mülkiyyət və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq əsas fəaliyyəti nəqliyyat işi olan hüquqi şəxslər-müəssisələr və hüquqi şəxs yaratmadan avtomobil nəqliyyatı sahəsində fəaliyyət göstərən fiziki şəxslər tərəfindən kommersiya məqsədilə daşınmış yüklərin həcmidir.

Nəqliyyat sektorunda yük dövriyyəsi - nəqliyyat müəssisələri və hüquqi şəxs yaratmadan avtomobil nəqliyyatı sahəsində fəaliyyət göstərən fiziki şəxslərin-fərdi sahibkarların nəqliyyat vasitələrinin daşdığı yükün həcmi daşınmış məsafə ilə əlaqədə ton-kilometrlərlə ifadə edir. Bu göstərici hər bir reys üzrə daşınmış yükün tonla miqdarının daşınma məsafəsinə-kilometrlərə vurulması hasillərinin cəmi kimi hesablanır.

Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması - ölkə ərazisində və beynəlxalq marşrutlarda bütün növlərdən olan qatarlar, gəmilər, avtobus, taksi, təyyarə və metro vasitəsi ilə daşınmış sərnişinlərin sayını əhatə edir. Sərnişin daşınmasının həcmi, gediş haqqını almaq üçün tətbiq edilən tarif dərəcəsiindən asılı olmayaraq, ölkə daxilində və beynəlxalq xətlərdə daşınmış sərnişinlərin hamısı (ödəniş etmədən getmək hüququ olan sərnişinləri də daxil etmək şərti ilə) daxildir.

Nəqliyyat sektorunda sərnişin dövriyyəsi – sərnişindəşına nəqliyyatının işinin həcmi məsafə ilə xarakterizə edir və sərnişin-kilometrlə ölçülür. Sərnişin dövriyyəsi daşınmış sərnişinlərin sayını onların daşınma məsafəsinə vurmaq yolu ilə hesablanır.

Rabitə xidmətlərinin dəyəri - rabitə müəssisəsinin əsas fəaliyyətindən əldə olunan gəlirlərdir və bu göstərici idarə, müəssisə və təşkilatlara, habelə əhaliyə göstərilmiş rabitə xidmətləri müqabilində rabitə müəssisəsinin əldə etdiyi pul vəsaitinin cəmini xarakterizə edir. Buraya poçt rabitəsi, feldyeger və xüsusi rabitə, sənədli elektrik rabitəsi, şəhərlərarası və beynəlxalq telefon rabitəsi, şəhər telefon rabitəsi, kənd telefon rabitəsi, radiorabitə, radio və televiziya yayımı və peyk rabitəsi, naqilli səs yayımı üzrə radiotezliklərin ayrılması, qeydiyyatı, istismarı və nəzarəti, naqilsiz radiorabitə üzrə, mobil telefon rabitəsi, internet xidmətləri, İSDN xidmətləri, ADSL və HDSL xidmətləri, DATA xidmətləri, simsiz yerli telefon rabitəsi xidmətləri və digər rabitə xidmətləri üzrə əldə olunmuş gəlirlər daxildir.

Pərakəndə əmtəə dövriyyəsi - əmtəələrin tədavül sferasından şəxsi istehlak sferasına hərəkətinin son mərhələsini, əmtəələrin əhaliyə satışını əks etdirir.

İaşə əmtəə dövriyyəsi - iaşə şəbəkələri vasitəsi ilə kulinariya məhsulları, xörəklər, yarımfabrikatlar, həmçinin aşpazlıq emalından keçməmiş digər əmtəələrin əhaliyə satışını əks etdirir.

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər - əhalinin sifarişi ilə, onun şəxsi tələbatını ödəmək üçün göstərilən və haqqı əhali tərəfindən ödənilən xidmətlərin dəyərini əks etdirir.

İxrac - ölkədə istehsal olunmuş və ya başqa ölkələrdən gətirilmiş malların (təkrar ixrac) ölkə sərhədlərindən kənara göndərilməsidir. Ölkənin öz istehsalı sayılan mallara, həmçinin ölkəyə gətirilən və təkrar emal olunaraq əsas kəmiyyət və keyfiyyət göstəricilərini dəyişən xarici mənşəli mallar da daxil edilir.

İdxal - ölkədə istehlak etmək və ya təkrar ixrac edilmək üçün ölkə sərhədlərindən kənardan mal gətirilməsidir.

Xarici ticarət dövriyyəsi - idxal və ixracın dəyərinin cəmidir.

Xarici ticarət saldosu - ixrac və idxalın fərqidir. Əgər ixrac idxaldan çoxdursa müsbət saldo, idxal ixracdan çoxdursa mənfi saldo alınır.

Orta aylıq nominal əməkhaqqı – hesablanmış əməkhaqqı fondunun (vergilər və digər sosial ödəmələr daxil olmaqla) faktiki işləmiş işçilərin sayına (sosial, habelə ödənişsiz məzuniyyət verilmiş işçilər istisna olmaqla) bölünməsi ilə müəyyən edilir.

Büdcə - Azərbaycan Respublikasının müvafiq dövlət hakimiyyəti və özünüidarəetmə orqanları vasitəsilə dövlətə və bələdiyyələrə məxsus vəzifə və funksiyaları yerinə yetirmək üçün lazım olan pul vəsaitinin yığılması və istifadə olunması üçün əsas maliyyə sənədidir.

Büdcə gəlirləri - Azərbaycan Respublikasının, Naxçıvan Muxtar Respublikasının və yerli özünüidarəetmə orqanlarının müvafiq qanunvericilik aktları ilə müəyyən olunmuş qaydada dövlət büdcəsinə, Naxçıvan Muxtar Respublikasının büdcəsinə və yerli büdcələrə daxil olan vergilər, rüsumlar, digər ödənişlər və daxilolmalardır.

Büdcə xərcləri - büdcə təsnifatına uyğun olaraq dövlət büdcəsindən, Naxçıvan Muxtar Respublikasının büdcəsindən və yerli büdcələrdən qanunvericiliklə nəzərdə tutulan tələbatı ödəmək üçün ayrılan vəsaitdir.

Büdcə kəsiri (defisit) - büdcə xərclərinin gəlirlərlə təmin olunmayan məbləğidir.

Büdcə artıqlığı (profisit) - büdcə gəlirlərinin büdcə xərclərindən artıq olan məbləğidir.

Maliyyə nəticələrinin (mənfəət (+) zərər (-) saldosu) – təşkilatın bütün təsərrüfat əməliyyatlarında, mühasibat uçotu əsasında aydınlaşdırılmış son maliyyə nəticələridir ki, məhsul (mal və xidmətlər) satışından əldə edilən mənfəəti (zərər), əks etdirərək, təşkilatın digər əmlakından, əsas vəsaitlərdən və satışdankənar əməliyyatlardan alınan gəlirlərin bu əməliyyatlara çəkilən xərci qədər azaldılan hissəsidir.

Pul aqreqatı M2 Milli valyuta hesabatlarında, cari hesabatlarda və qeyri-maliyyə təşkilatları və fiziki şəxs depozitlərinin tədavüldə (bankdan kənar) olan nağd pulların həcmi və qalıq vəsaitini özündə əks etdirir.

İqtisadi fəal əhali – məşğul və işsiz əhəlinin ümumi sayıdır.

İqtisadi qeyri-fəal əhali – məşğul olmayan, müəyyən dövr ərzində iş axtarmayan və işə başlamağa hazır olmayan 15 və yuxarı yaşda olan şəxslərdir.

Məşğul əhali - Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə zidd olmayan və bir qayda olaraq qazanc (gəlir) gətirən hər hansı fəaliyyətlə məşğul olan Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları, Azərbaycan Respublikasında daimi yaşayan vətəndaşlığı olmayan şəxslər və əcnəbilərdir.

İşsiz əhali – işi və qazancı olmayan, işə başlamağa hazır olub, müvafiq icra hakimiyyəti orqanında işaxtaran kimi qeydiyyatla alınan əmək qabiliyyətli yaşda olan əmək qabiliyyətli şəxslərdir. Bu şəxslər, milli qanunvericiliyə uyğun olaraq işsiz statusu almaq hüququna malikdir.

İşsizliyin səviyyəsi – işsizlərin sayının iqtisadi fəal əhalinin sayında faizlə ölçülən xüsusi çəkisidir.

İstehlak qiymətləri indeksi (İQİ) – orta alıcılıq qabiliyyətli alıcının aldığı malların və istifadə etdiyi xidmətlərin qeydə alınmış məcmusunun dəyərinin ümumi dəyişməsinə səciyyələndirən nisbi göstəricidir. Bu göstərici müəyyən dövr ərzində istehlak edilən malların və xidmətlərin dəyişməz qaldığı şəraitdə əhalinin istehlak xərclərinin ümumi məbləğinin dəyişməsinə əks etdirir. İQİ-nin başlıca təyinatlı istehlak mallarının və xidmətlərin qiymət dinamikasının müəyyənləşdirilməsidir.

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi (SQİ) – baza sənaye müəssisələri və təşkilatlarının təmsilçi mallarının qiymət qeydiyyatı əsasında hesablanır. Qeydiyyat üçün cari ayda istehsal olunan və yüklənən məhsulların faktiki qiymətləri (əlavə dəyər vergisi, aksizlər, məhsulun maya dəyərinə aid olmayan daşınma xərcləri və s. vergi ödəmələri nəzərə alınmadan) götürülür. Sənaye məhsulları istehsalçıların qiymət indeksi həm məhsullar, həm də iqtisadi fəaliyyət növlərinə görə hesablanır.

Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi (KTQİ) – kənd təsərrüfatı müəssisələri, fermer təsərrüfatları və ev təsərrüfatları tərəfindən müxtəlif kanallar üzrə realizə edilən kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymətlərinin səviyyəsi və dinamikasını xarakterizə edir. Kənd təsərrüfatı

məhsullarının qiymətləri üzərində müşahidə kənd təsərrüfatı müəssisələrinin seçmə şəbəkəsi üzrə həyata keçirilir.

Alınmış məlumatlar kənd təsərrüfatı məhsullarının realizə şərtlərinin dəyişməsinin təhlilində və kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalçılarının gəlirlərinin dəyişməsində qiymətin rolunun aydınlaşdırılmasında istifadə edilir.

Tikinti-quraşdırma işlərində istehsalçı qiymətləri indeksi - “Tikinti” iqtisadi fəaliyyət növünü xarakterizə edən qiymət statistikasının sisteminin göstəricilərindən biri hesab olunur və “tərkib elementləri” metodu ilə hesablanır. Tikintidə qiymətlərin dinamikası üçün ən vacib, tipik tikinti məhsullarının - yerüstü tikililər və yol qovşaqlarında istifadə olunan məhsulların müayinəsi aparılır.

İndeksin hesablanması üçün informasiya mənbəyi kimi tikinti təşkilatlarının seçmə şəbəkəsinin statistik müayinə məlumatları çıxış edir. **Tikinti-quraşdırma** işlərinin hər bir növü üzrə hesabat və əvvəlki dövrün faktiki qiymətlərinin müqayisəsi yolu ilə fərdi indeksləri hesablanır. Daha yüksək səviyyələrdə qiymət indekslərinin aqreqasiyası zamanı seçilmiş tipik tikili növlərinin inşasında ilkin iş və elementlərin dəyər qiymətləndirilməsi ilə əsaslandırılmış çəki strukturundan istifadə olunur.

Tikintidə mövcud olan smeta-normativ bazasına əsaslanan tikinti elementləri bundan sonra respublika ərazisini təmsil edən tikililərin standart tipləri üzrə aqreqasiya olunur.

Nəqliyyat sektorunda yükdaşıma qiymətləri indeksi - ayrı-ayrı nəqliyyat növlərinin yükdaşıma qiymətlərinin dəyişmə templərinin qiymətləndirilməsi üçün həmçinin, ümumi daxili məhsulun (ÜDM) artma (azalma) tempinin hesablanması üçün istifadə olunan deflyator indekslərin və digər makroiqtisadi göstəricilərin müəyyən edilməsi üçün nəzərdə tutulub. Onlar nəqliyyat təşkilatlarının müxtəlif nəqliyyat növləri vasitəsilə yükdaşımalardan əldə etdikləri gəlirlərdəki qiymət amilinin xarakterizə edilməsi üçün istifadə edilir. Yükdaşıma qiymətləri indeksləri makro səviyyədə proqnozların verilməsi və müxtəlif iqtisadi hesablamaların yerinə yetirilməsi zamanı tətbiq edilir. Yükdaşıma qiymətləri indeksləri müxtəlif əlamətlərə: yükün növünə, göndərmənin

ölçüsünə, çatdırma vaxtına, daşınma məsafəsinə, daşınma ərazisinə, hərəkət edən tərkibin növünə, yükqaldırma səviyyəsinə və s. görə daşınan yüklərin strukturundakı dəyişmələri nəzərə almadan hesabat dövrü üzrə onların dəyişmələrini müəyyən etməyə imkan verir.

Bütün nəqliyyat növlərinin yükdaşıma qiymətlərinin məcmu indeksi dəmir yolu, boru kəməri, dəniz, daxili sular, avtomobil və hava nəqliyyatı növlərinin yükdaşıma qiymətlərinin indeksləri əsasında müəyyən edilir.

Pensiyaçılar - Azərbaycan Respublikasının “Əmək pensiyaları haqqında” Qanununda nəzərdə tutulmuş şərtlər daxilində hesabat ilinin əvvəlinə yaşa, əlilliyə və ya ailə başçısının itirilməsinə görə hər ay pul vəsaiti şəklində maddi təminat alan şəxslərdir.

Təyin olunmuş aylıq pensiyaların orta məbləği - təyin olunmuş aylıq pensiyaların ümumi məbləğini sosial müdafiə orqanlarında qeydiyyatda olan pensiyaçıların sayına bölməklə müəyyən edilir.

Yaşa və əlilliyə görə əmək pensiyası baza, sığorta və yığım hissəsindən, ailə başçısını itirməyə görə əmək pensiyası isə baza və sığorta hissəsindən ibarətdir.

Sosial müavinətlər - Azərbaycan Respublikasının “Sosial müavinətlər haqqında” Qanunu ilə müəyyən edilmiş qaydada ayrı-ayrı kateqoriyalardan olan şəxslərə sosial yardım göstərilməsi məqsədilə aylıq və ya birdəfəlik ödənilən pul vəsaitidir.

Ünvanlı dövlət sosial yardımı - aztəminatlı ailələrə dövlət tərəfindən göstərilən pul yardımudur.

Aztəminatlı ailə - orta aylıq gəliri hər bir ailə üzvü üçün ehtiyac meyarı məcmusundan aşağı olan ailədir.

Ehtiyac meyarı - əhalinin əsas sosial-demoqrafik qrupları üzrə yaşayış minimumundan asılı olaraq ünvanlı dövlət sosial yardımının təyin edilməsi məqsədilə dövlət büdcəsi ilə birgə hər il üçün təsdiq olunan həddir.

Əhali sayının cari hesablanması əhalinin son siyahıyaalmasının yekunları əsasında aparılır və hər il bu ərazidə doğulanların və daimi yaşamaq üçün bu əraziyə gələnlərin sayı əhalinin sayına əlavə edilir, ölənlərin və bu

ərazidən köçənlərin sayı isə əhalinin sayından çıxılır. Növbəti siyahıyaalmanın yekunlarına əsasən əvvəlki siyahıyaalınmadan sonrakı dövrdə əhalinin sayı və tərkibi üzrə müvafiq dəqiqləşdirmələr aparılır.

Əhali yaşayış yerlərinə görə şəhər və kənd əhalisinə bölünür. Şəhər yerlərinə şəhərlər və qəsəbələr aid edilir, qalan bütün yaşayış məntəqələri isə kənd yerləri sayılır.

Doğulanlar və ölənlər haqqında məlumatlar Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən tərtib edilən doğum və ölüm haqqında müvafiq akt qeydlərində olan məlumatların hər ay statistik cəhətdən işlənməsi nəticəsində əldə edilir. Doğulanların sayına yalnız diri doğulanların sayı daxil edilir.

Əhalinin təbii artımı – təqvim ilində diri doğulanların sayı ilə ölənlərin sayının fərqinə bərabərdir.

Doğumun ümumi əmsalı – uşaq doğumunun intensivliyini müəyyən edən göstəricidir. Təqvim ilində diri doğulanların sayının əhalinin orta illik sayına nisbəti ilə ölçülür, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Ölümün ümumi əmsalı – əhali arasında ölümün intensivliyini müəyyən edən göstəricidir. Təqvim ilində, müvafiq olaraq ölənlərin sayının əhalinin orta illik sayına nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Təbii artımın əmsalı – əhalinin təbii artımı nisbi göstəricilərlə də səciyyələndirilə bilər. Təbii artım əhalinin orta illik sayına bölünərək orta illik əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır və ya doğumun və ölümün ümumi əmsallarının fərqi ilə müəyyən edilir.

Ölümün səbəbləri haqqında informasiya mənbəyi ölümə səbəb olmuş xəstəlik, bədbəxt hadisə, qətl, özünəqəsd, və digər xarici təsirlərlə əlaqədar olaraq səhiyyə müəssisələrində tərtib olunan ölüm haqqında tibbi şəhadətnamələrdəki qeydlərdən ibarətdir.

Ölüm haqqında məlumatların səbəblər üzrə kodlaşdırılması və işlənməsi xəstəliklərin, zədələr və ölümün səbəblərinin X baxılış Beynəlxalq Təsnifatına uyğun aparılır.

Ölümün səbəblərinə görə ölüm əmsalları – göstərilən ölüm səbəblərindən il ərzində ölənlərin sayının bu yaşda

əhalinin orta illik sayına nisbəti ilə təyin edilir. Ölümün ümumi və yaş əmsallarından fərqli olaraq, əhalinin 100 min nəfərinə görə hesablanır.

Doğulanda gözlənilən ömür uzunluğu (0 yaş üçün) – doğulanların hər birinin orta hesabla yaşaya biləcəyi illərin sayını göstərir. Burada doğulanların bütün ömrü boyu ölümün səviyyəsinin hər yaş qrupu üzrə göstəricinin hesablandığı ildəki səviyyədə dəyişməz qalacağı şərti qəbul edilir. Doğulanda gözlənilən ömür uzunluğu həyat cədvəllərinin hesablanması nəticəsində alınır.

Nikah kişi və qadının bir-birinə və uşaqlara qarşı hüquq və vəzifələrini müəyyənləşdirən münasibət formasıdır. Ər və arvad arasında hüquqi münasibət, onların nikahlarının Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələrində qeyd etdirilməsidir.

Əhalinin təbii hərəkətinin cari statistikasını yalnız hüquqi cəhətdən qeyd olunmuş nikahları nəzərə alır. Əhalinin siyahıyaalınmasında isə rəsmi qeydə alınıb-alınmamasından asılı olmayaraq, faktiki nikahda olanlar da hesaba alınır.

Nikahın ümumi əmsalı – təqvim ilində qeydə alınmış nikahların sayının əhalinin orta illik sayına olan nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Boşanma (nikahın pozulması) – birlikdə yaşayan ər-arvadın nikahlarının son hüquqi ləğvi tərəflərə təkrar nikaha daxil olmaq hüququ verir. Nikahın pozulma faktı Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələrində qeydiyyatdan alındıqdan sonra pozulmuş hesab olunur.

Boşanmanın ümumi əmsalı – təqvim ilində qeydə alınmış boşanmaların sayının əhalinin orta illik sayına nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.